

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

- ★ **Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu** 1
- Porozumienie paryskie** 4

ROZPORZĄDZENIA

- ★ **Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1842 z dnia 14 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1235/2008 w odniesieniu do elektronicznych świadectw kontroli dotyczących przywożonych produktów ekologicznych i niektórych innych elementów oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 889/2008 w odniesieniu do wymogów dotyczących konserwowanych lub przetworzonych produktów ekologicznych i przekazywania informacji⁽¹⁾** 19
- ★ **Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1843 z dnia 18 października 2016 r. w sprawie środków przejściowych dotyczących stosowania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do akredytacji laboratoriów urzędowych prowadzących urzędowe badania na obecność włośnia krętego⁽¹⁾** 38
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1844 z dnia 18 października 2016 r. ustanawiające standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw 40
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1845 z dnia 18 października 2016 r. ustalające współczynnik przydziału, jaki należy stosować do wniosków o pomoc na ograniczenie produkcji mleka na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1612 42

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

DECYZJE

- ★ **Decyzja Komisji (UE) 2016/1846 z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie środka SA.41187 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonego przez Węgry w zakresie składki na cele zdrowotne wnoszonej przez sektor tytoniowy (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4049) ⁽¹⁾ .....** 43
- ★ **Decyzja Komisji (UE) 2016/1847 z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie pomocy państwa SA.41612 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)) wdrożonej przez Niderlandy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej MVV w Maastricht (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4053) ⁽¹⁾ .....** 53
- ★ **Decyzja Komisji (UE) 2016/1848 z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie środka SA.40018 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonego przez Węgry dotyczącego poprawki z 2014 r. w węgierskiej opłacie z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4056) ⁽¹⁾ .....** 63
- ★ **Decyzja Komisji (UE) 2016/1849 z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie środka SA.41613 – 2015/C (ex SA.33584 – 2013/C (ex 2011/NN)) wdrożonego przez Niderlandy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej PSV w Eindhoven (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4093) ⁽¹⁾ .....** 75

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

DECYZJA RADY (UE) 2016/1841

z dnia 5 października 2016 r.

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Podczas 21. konferencji stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), która odbyła się w Paryżu w dniach od dnia 30 listopada do dnia 12 grudnia 2015 r., przyjęto tekst porozumienia dotyczącego wzmocnienia światowej reakcji na zagrożenie związane ze zmianą klimatu.
- (2) Porozumienie paryskie zostało podpisane w dniu 22 kwietnia 2016 r. zgodnie z decyzją Rady (UE) 2016/590 ⁽²⁾.
- (3) Porozumienie paryskie wejdzie w życie trzydziestego dnia od daty złożenia instrumentów jego ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez co najmniej 55 stron konwencji UNFCCC, odpowiadających szacunkowo przynajmniej za 55 % całkowitych emisji gazów cieplarnianych. Stronami konwencji UNFCCC są zarówno Unia, jak i jej państwa członkowskie. Rada Europejska w swych konkluzjach z dnia 18 marca 2016 r. podkreśliła, że Unia i jej państwa członkowskie powinny ratyfikować porozumienie paryskie możliwie szybko i terminowo, aby być stronami od momentu jego wejścia w życie.
- (4) Porozumienie paryskie zastępuje podejście przyjęte w 1997 r. na mocy protokołu z Kioto.
- (5) Porozumienie paryskie określa między innymi cel długoterminowy zgodny z dążeniem do utrzymania światowego wzrostu temperatury znacznie poniżej 2 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz do kontynuowania wysiłków na rzecz zatrzymania tego wzrostu na poziomie 1,5 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. Aby osiągnąć ten cel, strony będą przygotowywać, zgłaszać i utrzymywać kolejne ustalane na szczeblu krajowym wkłady.
- (6) Na mocy porozumienia paryskiego od 2023 r. strony mają przeprowadzać, co pięć lat, globalne podsumowanie emisji w oparciu o najnowszy stan badań i realizacji porozumienia, w którym to podsumowaniu będą odnotowywane postępy i rozważane ograniczenia emisji, przeprowadzone dostosowania i udzielone wsparcie w tym zakresie; każdy kolejny wkład danej strony ma stanowić postęp w stosunku do jej dotychczasowego wkładu i odzwierciedlać jej najwyższe ambicje.

⁽¹⁾ Zgoda z dnia 4 października 2016 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2016/590 z dnia 11 kwietnia 2016 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 103 z 19.4.2016, s. 1).

- (7) Wiążący cel polegający na osiągnięciu co najmniej 40 % redukcji do 2030 r. własnych emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce w porównaniu z 1990 r. został zatwierdzony w konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 23 i dnia 24 października 2014 r. w sprawie ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030. W dniu 6 marca 2015 r. Rada przyjęła tak określony wkład Unii i jej państw członkowskich jako ich zaplanowany, ustalony na szczeblu krajowym wkład; został on przedłożony Sekretariatowi UNFCCC.
- (8) W komunikacie towarzyszącym wnioskowi dotyczącemu podpisania przez Unię porozumienia klimatycznego z Paryża Komisja podkreśla fakt, że globalne przejście na czystą energię wymaga zmian w działalności inwestycyjnej oraz wprowadzenia zachęt we wszystkich obszarach polityki. Stworzenie stabilnej unii energetycznej w celu zapewnienia bezpiecznej, zrównoważonej i konkurencyjnej energii po przystępnych cenach dla obywateli Unii jest priorytetem Unii. Osiągnięcie tego celu wymaga kontynuowania ambitnych działań na rzecz klimatu oraz postępów w innych aspektach unii energetycznej.
- (9) Rada potwierdziła w swoich konkluzjach z dnia 18 września 2015 r., że Unia i jej państwa członkowskie zamierzają działać wspólnie w ramach porozumienia paryskiego i z aprobatą przyjęła wyrażony przez Norwegię i Islandię zamiar uczestniczenia w tym wspólnym działaniu.
- (10) Wspólne działanie Unii i jej państw członkowskich zostanie uzgodnione w odpowiednim czasie i objęmie odpowiednie poziomy emisji przyznane Unii oraz jej państwom członkowskim.
- (11) Art. 4 ust. 16 porozumienia paryskiego zobowiązuje do zgłoszenia sekretariatowi w odpowiednim terminie tego wspólnego działania, w tym poziomów emisji przydzielonych każdej ze stron.
- (12) Porozumienie paryskie jest zgodne z celami środowiskowymi Unii, o których mowa w art. 191 Traktatu, to jest z celami zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego; ochrony zdrowia ludzkiego; oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska naturalnego, w szczególności przeciwdziałania zmianie klimatu.
- (13) Porozumienie paryskie oraz deklaracja kompetencji powinny zatem zostać zatwierdzone w imieniu Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii porozumienie paryskie przyjęte w dniu 12 grudnia 2015 r. na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Tekst porozumienia paryskiego jest dołączony do niniejszej decyzji.

Deklaracja kompetencji dołączona do niniejszej decyzji zostaje również zatwierdzona w imieniu Unii.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady wyznacza osobę lub osoby umocowane do złożenia, w imieniu Unii, instrumentu ratyfikacji u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, zgodnie z art. 20 ust. 1 porozumienia paryskiego, wraz z deklaracją kompetencji.

Artykuł 3

1. Państwa członkowskie dążą do podjęcia niezbędnych działań w celu złożenia dokumentów ratyfikacyjnych równocześnie z Unią lub najszybciej jak to możliwe wkrótce po niej.
2. Państwa członkowskie informują Komisję o swoich decyzjach dotyczących ratyfikacji porozumienia paryskiego lub, zależnie od okoliczności, o prawdopodobnym terminie zakończenia wymaganych procedur.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej przyjęciu.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 października 2016 r.

W imieniu Rady
M. LAJČÁK
Przewodniczący

TŁUMACZENIE
POROZUMIENIE PARYSKIE

STRONY NINIEJSZEGO POROZUMIENIA,

BĘDĄC Stronami Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, określanej dalej jako „Konwencja”,

ZGODNIE z Platformą Durbańską na rzecz intensyfikacji działań, ustanowioną decyzją 1/CP.17 Konferencji Stron Konwencji na jej siedemnastej sesji,

REALIZUJĄC cel Konwencji i kierując się jej zasadami, w tym zasadą sprawiedliwości, i zgodnie ze wspólnymi, chociaż różnicowanymi, zasadami odpowiedzialności i możliwościami, w świetle różnych uwarunkowań krajowych,

UZNAJĄC potrzebę skutecznego i coraz szerszego reagowania na pilne zagrożenie powodowane przez zmiany klimatu na podstawie najlepszej dostępnej wiedzy naukowej,

UZNAJĄC RÓWNIEŻ specyficzne potrzeby i specjalne uwarunkowania Stron będących państwami rozwijającymi się, zwłaszcza tych, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu, przewidziane w Konwencji,

W PEŁNI UWZGLĘDNIAJĄC specyficzne potrzeby i specjalne sytuacje najsłabiej rozwiniętych państw w zakresie finansowania i transferu technologii,

UZNAJĄC, że Strony mogą odczuwać skutki nie tylko zmian klimatu, lecz również skutki działań podejmowanych w reakcji na te zmiany,

PODKREŚLAJĄC nieodłączny związek między działaniami podejmowanymi wobec zmian klimatu i w reakcji na nie oraz skutkami zmian klimatu a sprawiedliwym dostępem do zrównoważonego rozwoju i likwidacją ubóstwa,

UZNAJĄC podstawowy priorytet zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i wyeliminowania głodu oraz szczególną podatność systemów produkcji żywności na negatywne skutki zmian klimatu,

UWZGLĘDNIAJĄC konieczność sprawiedliwej transformacji pracowników oraz tworzenia godnej pracy i wysokiej jakości miejsc pracy, zgodnie z priorytetami rozwoju określonymi na poziomie krajowym,

PRZYNAJĄC, że zmiany klimatu stanowią wspólny problem ludzkości, Strony, podejmując działania dotyczące zmian klimatu, powinny respektować, promować i uwzględnić swoje odpowiednie zobowiązania dotyczące praw człowieka, prawa do zdrowia, praw ludów rdzennych, społeczności lokalnych, migrantów, dzieci, osób niepełnosprawnych oraz osób w trudnej sytuacji, oraz prawa do rozwoju, a także równość płci, upodmiotowienie kobiet i sprawiedliwość między-pokoleniową,

UZNAJĄC znaczenie ochrony i podniesienia efektywności, stosownie do okoliczności, pochłaniaczy i zbiorników gazów cieplarnianych, o których mowa w Konwencji,

ODNOTOWUJĄC znaczenie zapewnienia integralności wszystkich ekosystemów, w tym oceanów, oraz ochrony różnorodności biologicznej, uznawanej przez niektóre kultury za Matkę Ziemię, a także odnotowując znaczenie, jakie dla niektórych ma pojęcie „sprawiedliwości klimatycznej”, kiedy podejmuje się działania dotyczące zmian klimatu,

POTWIERDZAJĄC znaczenie edukacji, szkolenia, świadomości społecznej, udziału społeczeństwa, powszechnego dostępu do informacji oraz współpracy na wszystkich szczeblach w sprawach, których dotyczy niniejsze Porozumienie,

UZNAJĄC znaczenie zaangażowania władz wszystkich szczebli i różnych podmiotów, zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem krajowym Stron, w działania mające na celu zapobieganie zmianom klimatu,

UZNAJĄC RÓWNIEŻ, że zrównoważony tryb życia i zrównoważone wzorce konsumpcji i produkcji, w zakresie których wiodącą rolę powinny przyjąć Strony będące państwami rozwiniętymi, odgrywają ważną rolę w działaniach dotyczących zmian klimatu,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Dla celów niniejszego Porozumienia stosuje się definicje zawarte w artykule 1 Konwencji. Ponadto:

- a) „Konwencja” oznacza Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.;
- b) „konferencja Stron” oznacza Konferencję Stron Konwencji;
- c) „Strona” oznacza Stronę niniejszego Porozumienia.

Artykuł 2

1. Wzmacniając wdrażanie Konwencji, w tym jej celu, niniejsze Porozumienie dąży do intensyfikacji globalnej odpowiedzi na zagrożenie związane ze zmianami klimatu, w kontekście zrównoważonego rozwoju i wysiłków na rzecz likwidacji ubóstwa, między innymi poprzez:

- a) ograniczenie wzrostu średniej temperatury globalnej do poziomu znacznie niższego niż 2 °C powyżej poziomu przedindustrialnego oraz podejmowanie wysiłków mających na celu ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C powyżej poziomu przedindustrialnego, uznając, że to znacząco zmniejszy ryzyka związane ze zmianami klimatu i ich skutki;
- b) zwiększenie zdolności do adaptacji do negatywnych skutków zmian klimatu oraz wspieranie odporności na zmiany klimatu i rozwoju związanego z niską emisją gazów cieplarnianych w sposób niezagrażający produkcji żywności; oraz
- c) zapewnienie spójności przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą do niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmiany klimatu.

2. Niniejsze Porozumienie będzie wdrażane w sposób odzwierciedlający zasadę sprawiedliwości i zgodnie ze wspólnymi, chociaż zróżnicowanymi, zasadami odpowiedzialności i możliwościami, w świetle różnych uwarunkowań krajowych.

Artykuł 3

Jako ustalony na poziomie krajowym wkład w globalne działania w reakcji na zmiany klimatu, wszystkie Strony mają podjąć i zakomunikować ambitne działania określone w artykułach 4, 7, 9, 10, 11 i 13 z myślą o osiągnięciu celu niniejszego Porozumienia, określonego w artykule 2. Wysiłki Stron mają zwiększać się z upływem czasu, przy czym uznaje się potrzebę wsparcia Stron będących państwami rozwijającymi się, żeby zapewnić skuteczne wdrażanie niniejszego Porozumienia.

Artykuł 4

1. Żeby osiągnąć długoterminowy cel dotyczący temperatury, określony w artykule 2, Strony zamierzają osiągnąć możliwie jak najszybciej najwyższy globalny poziom emisji gazów cieplarnianych, uznając, że osiągnięcie najwyższego poziomu wymaga dłuższego czasu dla Stron będących państwami rozwijającymi się, a następnie dokonać szybkiej redukcji, zgodnie z najlepszą dostępną wiedzą naukową, tak aby osiągnąć równowagę między antropogenicznymi emisjami gazów cieplarnianych pochodzącymi ze źródeł i usuwaniem przez pochłaniacze w drugiej połowie obecnego wieku, zgodnie z zasadą sprawiedliwości i w kontekście zrównoważonego rozwoju i wysiłków mających na celu likwidację ubóstwa.

2. Każda ze Stron opracowuje, komunikuje i utrzymuje kolejne wkłady ustalone na poziomie krajowym, jakie zamierza zrealizować. Strony podejmują krajowe działania na rzecz łagodzenia zmian klimatu, aby zrealizować cele tych wkładów.

3. Każdy kolejny wkład Strony ustalony na poziomie krajowym będzie większy niż wówczas aktualny wkład ustalony na poziomie krajowym i będzie wyrażać jej najwyższy możliwy poziom ambicji, odzwierciedlając wspólne, chociaż zróżnicowane, zasady odpowiedzialności i możliwości, w świetle różnych uwarunkowań krajowych.

4. Strony będące państwami rozwiniętymi powinny w dalszym ciągu przeprowadzić, przyjmując absolutne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych obejmujące całość gospodarki. Strony będące państwami rozwijającymi się powinny w dalszym ciągu zwiększać swoje wysiłki na rzecz łagodzenia zmian klimatu, a także zachęca się je do przechodzenia z czasem do celów redukcji lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych obejmujących całość gospodarki, w świetle różnych uwarunkowań krajowych.
5. Wsparcie na wdrożenie niniejszego artykułu zapewnia się Stronom będącym państwami rozwijającymi się, zgodnie z artykułami 9, 10 i 11, i uznaje się, że zwiększone wsparcie dla Stron będących państwami rozwijającymi się pozwoli na podjęcie przez nie bardziej ambitnych działań.
6. Strony będące najsłabiej rozwiniętymi państwami i małymi wyspiarskimi państwami rozwijającymi się mogą opracować i zakomunikować strategie, plany i działania mające na celu niskoemisyjny rozwój, odzwierciedlające ich specjalne uwarunkowania.
7. Dodatkowe korzyści w zakresie łagodzenia zmian klimatu wynikające z działań adaptacyjnych lub planów dywersyfikacji gospodarczej mogą być wkładem do efektów działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu w rozumieniu niniejszego artykułu.
8. Komunikując swój wkład ustalony na poziomie krajowym, wszystkie Strony przekazują informacje niezbędne dla zapewnienia jasności, przejrzystości i zrozumienia, zgodnie z decyzją 1/CP.21 i wszelkimi odnośnymi decyzjami Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
9. Każda ze Stron co pięć lat komunikuje wkład ustalony na poziomie krajowym, zgodnie z decyzją 1/CP.21 i wszelkimi odnośnymi decyzjami Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, będąc poinformowaną o wynikach globalnego przeglądu, o którym mowa w artykule 14.
10. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia rozważy na swojej pierwszej sesji wspólne ramy czasowe dla wkładów ustalonych na poziomie krajowym.
11. Strona może w dowolnym czasie zmienić swój wkład ustalony na poziomie krajowym w celu podniesienia swojego poziomu ambicji, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
12. Zakomunikowane przez Strony wkłady ustalone na poziomie krajowym są zapisywane w publicznym rejestrze prowadzonym przez sekretariat.
13. Strony rozliczają się ze swojego wkładu ustalonego na poziomie krajowym. Rozliczając antropogeniczne emisje i ich usuwanie odpowiadające ich wkładowi ustalonemu na poziomie krajowym, Strony promują integralność środowiskową, przejrzystość, dokładność, kompletność, porównywalność i spójność oraz zapewniają zapobieganie podwójnemu liczeniu, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
14. W kontekście swojego wkładu ustalonego na poziomie krajowym, uznając i realizując działania mające na celu łagodzenie zmian klimatu w odniesieniu do antropogenicznych emisji i ich usuwania, Strony powinny uwzględnić, stosownie do okoliczności, istniejące metody i wytyczne wynikające z Konwencji, w świetle postanowień ustępu 13 niniejszego artykułu.
15. Realizując niniejsze Porozumienie, Strony uwzględniają problemy Stron, których gospodarka w największym stopniu odczuwa skutki działań mających na celu przeciwdziałanie zmianom klimatu, w szczególności Stron będących państwami rozwijającymi się.
16. Strony, w tym regionalne organizacje integracji gospodarczej i ich państwa członkowskie, które zawarły porozumienie w sprawie podjęcia wspólnych działań na mocy ustępu 2 niniejszego artykułu, powiadamiają sekretariat o warunkach tego porozumienia, w tym o poziomie emisji przyznanym każdej Stronie w odpowiednim okresie czasu, kiedy komunikują swoje wkłady ustalone na poziomie krajowym. Z kolei sekretariat powiadamia Strony i sygnatariuszy Konwencji o warunkach tego porozumienia.
17. Każda ze stron takiego porozumienia jest odpowiedzialna za swój poziom emisji, określony w porozumieniu, o którym mowa w ustępie 16 niniejszego artykułu, zgodnie z ustępami 13 i 14 niniejszego artykułu oraz artykułami 13 i 15.

18. Jeżeli Strony podejmujące wspólne działania czynią to w ramach regionalnej organizacji integracji gospodarczej, która sama jest Stroną niniejszego Porozumienia, i razem z nią, każde państwo członkowskie tej regionalnej organizacji integracji gospodarczej, indywidualnie i razem z regionalną organizacją integracji gospodarczej, jest odpowiedzialne za swój poziom emisji, określony w porozumieniu zakomunikowanym na mocy ustępu 16 niniejszego artykułu, zgodnie z ustępami 13 i 14 niniejszego artykułu oraz artykułami 13 i 15.

19. Wszystkie Strony powinny dążyć do sformułowania i zakomunikowania długoterminowych strategii rozwoju niskoemisyjnego, uwzględniając artykuł 2, biorąc pod uwagę ich wspólne, chociaż zróżnicowane zasady odpowiedzialności i możliwości, w świetle różnych uwarunkowań krajowych.

Artykuł 5

1. Strony powinny podjąć działania mające na celu ochronę i podniesienie efektywności, stosownie do okoliczności, pochłaniaczy i zbiorników gazów cieplarnianych, o których mowa w artykule 4 ustęp 1 litera d) Konwencji, w tym lasów.

2. Strony zachęca się do podejmowania działań mających na celu wdrażanie i wsparcie, w tym poprzez płatności zależne od efektów, istniejących ram, określonych w odpowiednich wytycznych i decyzjach już uzgodnionych w ramach Konwencji, odnoszących się do: rozwiązań na poziomie polityki i pozytywnych zachęt dla działań mających na celu zmniejszenie emisji z wylesiania i degradacji lasów, oraz roli ochrony przyrody, zrównoważonej gospodarki leśnej i zwiększenia zasobów węgla pierwiastkowego w lasach w krajach rozwijających się; a także alternatywnych rozwiązań na poziomie polityki, takich jak wspólne rozwiązania w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji dla integralnej, zrównoważonej gospodarki leśnej, jednocześnie potwierdzając znaczenie tworzenia zachęt, stosownie do okoliczności, dla korzyści niezwiązanych z węglem pierwiastkowym, jakie przynoszą takie rozwiązania.

Artykuł 6

1. Strony uznają, że niektóre Strony decydują się prowadzić dobrowolną współpracę we wdrażaniu swojego wkładu ustalonego na poziomie krajowym, tak żeby mogły przyjąć bardziej ambitny poziom swoich działań w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji oraz promować zrównoważony rozwój i integralność środowiskową.

2. Stosując na zasadzie dobrowolności, oparte na współpracy rozwiązania, obejmujące wykorzystanie międzynarodowych transferów efektów działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu do wkładów ustalonych na poziomie krajowym, Strony promują zrównoważony rozwój oraz zapewniają integralność środowiskową i przejrzystość, między innymi w zakresie zarządzania, a także prowadzą wiarygodne rozliczanie, żeby zapewnić między innymi zapobieganie podwójnemu liczeniu, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.

3. Wykorzystanie międzynarodowych transferów efektów działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu w celu realizacji wkładów ustalonych na poziomie krajowym w ramach niniejszego Porozumienia jest dobrowolne i zatwierdzone przez uczestniczące w nim Strony.

4. Niniejszym ustanawia się mechanizm mający przyczynić się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i wsparcia zrównoważonego rozwoju pod kierownictwem i zgodnie z wytycznymi Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, który Strony mogą dobrowolnie wykorzystywać. Nadzoruje go organ wyznaczony przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, i ma on na celu:

- a) promowanie zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i jednocześnie wsparcie zrównoważonego rozwoju;
- b) tworzenie zachęt dla udziału podmiotów publicznych i prywatnych upoważnionych przez daną Stronę w zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych oraz jego ułatwianie;
- c) przyczynienie się do redukcji poziomu emisji w Stronie będącej gospodarzem projektu, która odniesie korzyści z działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu przynoszących redukcje emisji, które może również wykorzystać inna Strona w celu realizacji swojego wkładu ustalonego na poziomie krajowym; oraz
- d) osiągnięcie ogólnego zmniejszenia globalnej emisji.

5. Redukcje emisji wynikające z mechanizmu, o którym mowa w ustępie 4 niniejszego artykułu, nie mogą być wykorzystane do wykazania realizacji wkładu ustalonego na poziomie krajowym Strony będącej gospodarzem projektu, jeżeli inna Strona wykorzystwała je do wykazania realizacji swojego wkładu ustalonego na poziomie krajowym.
6. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia zapewnia wykorzystanie części przychodów z działań w ramach mechanizmu, o którym mowa w ustępie 4 niniejszego artykułu, w celu pokrycia wydatków administracyjnych oraz udzielenia pomocy Stronom będącym państwami rozwijającymi się, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu, w pokryciu kosztów adaptacji.
7. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia przyjmie na swojej pierwszej sesji zasady, tryb i procedury dla mechanizmu, o którym mowa w ustępie 4 niniejszego artykułu.
8. Strony uznają znaczenie zintegrowanych, całościowych i zrównoważonych rozwiązań nierynkowych, dostępnych dla Stron w celu pomocy we wdrażaniu ich wkładów ustalonych na poziomie krajowym, w kontekście zrównoważonego rozwoju i likwidacji ubóstwa, w sposób skoordynowany i efektywny, między innymi poprzez łagodzenie zmian klimatu, adaptację, finansowanie, transfer technologii i budowanie potencjału, stosownie do okoliczności. Rozwiązania te mają na celu:
- a) promowanie ambicji w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji;
  - b) zwiększenie udziału sektora publicznego i prywatnego we wdrażaniu wkładu ustalonego na poziomie krajowym; oraz
  - c) stworzenie możliwości koordynowania wszystkich instrumentów i odpowiednich rozwiązań instytucjonalnych.
9. Niniejszym określa się ramy dla rozwiązań nierynkowych w zakresie zrównoważonego rozwoju w celu promowania rozwiązań nierynkowych, o których mowa w ustępie 8 niniejszego artykułu.

Artykuł 7

1. Strony niniejszym ustanawiają globalny cel w zakresie adaptacji, polegający na zwiększeniu zdolności do adaptacji, wzmocnieniu odporności i zmniejszeniu podatności na zmiany klimatu, mając na względzie przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju i zapewnienie wystarczających działań w zakresie adaptacji, w kontekście celu dotyczącego temperatury, o którym mowa w artykule 2.
2. Strony uznają, że adaptacja stanowi globalne wyzwanie, przed którym stoją wszyscy, mające wymiar lokalny, niższy niż krajowy, krajowy, regionalny i międzynarodowy, oraz że jest to kluczowy element długoterminowej globalnej odpowiedzi na zmiany klimatu i że wnosi do niej wkład, w celu ochrony ludzi, środków utrzymania i ekosystemów, biorąc pod uwagę pilne, bezpośrednie potrzeby Stron będących państwami rozwijającymi się, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu.
3. Wysiłki adaptacyjne Stron będących państwami rozwijającymi się zostaną uznane w trybie, który określi na swojej pierwszej sesji Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
4. Strony uznają, że aktualna potrzeba adaptacji jest znacząca i że wyższy poziom wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu może zmniejszyć potrzebę dodatkowych wysiłków w zakresie adaptacji oraz że większe potrzeby w zakresie adaptacji mogą wiązać się z większymi kosztami adaptacji.
5. Strony przyznają, że w działaniach w zakresie adaptacji należy stosować rozwiązania inicjowane przez kraje, uwzględniające równość płci, oparte na uczestnictwie i w pełni przejrzyste, z uwzględnieniem narażonych grup, społeczności i ekosystemów, i że powinny one opierać się na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej oraz, stosownie do okoliczności, na wiedzy tradycyjnej, wiedzy ludów rdzennych i lokalnych systemach wiedzy oraz nimi się kierować, mając na względzie włączenie adaptacji do odpowiednich polityk i działań społeczno-gospodarczych i środowiskowych, stosownie do okoliczności.
6. Strony uznają znaczenie wsparcia dla działań adaptacyjnych i międzynarodowej współpracy w tym zakresie oraz znaczenie uwzględnienia potrzeb Stron będących państwami rozwijającymi się, zwłaszcza tych, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu.

7. Strony powinny wzmocnić swoją współpracę mającą na celu intensyfikację działań w zakresie adaptacji, uwzględniając ramy działań adaptacyjnych z Cancun, między innymi w odniesieniu do:

- a) dzielenia się informacjami, dobrymi praktykami, doświadczeniami i wnioskami na przyszłość, w tym, stosownie do okoliczności, w zakresie, w jakim są one związane z nauką, planowaniem, politykami i realizacją działań adaptacyjnych;
- b) wzmocnienia rozwiązań instytucjonalnych, w tym rozwiązań w ramach Konwencji, które służą realizacji tego Porozumienia, w celu wsparcia syntezy odpowiednich informacji i wiedzy, a także zapewnienia Stronom wsparcia technicznego i wytycznych;
- c) wzmocnienia wiedzy naukowej dotyczącej klimatu, w tym badań, systematycznych obserwacji systemu klimatycznego i systemów wczesnego ostrzegania, w sposób zapewniający informacje służbom klimatycznym i wspomagający podejmowanie decyzji;
- d) udzielania pomocy Stronom będącym państwami rozwijającymi się w identyfikacji skutecznych praktyk adaptacyjnych, potrzeb w zakresie adaptacji, priorytetów, udzielonego i otrzymanego wsparcia dla działań i wysiłków adaptacyjnych oraz wyzwań i luk, w sposób zachęcający do stosowania dobrych praktyk; oraz
- e) poprawy efektywności i trwałości działań adaptacyjnych.

8. Zachęca się wyspecjalizowane organizacje i agencje Organizacji Narodów Zjednoczonych do wspierania wysiłków Stron mających na celu realizację działań, o których mowa w ustępie 7 niniejszego artykułu, biorąc pod uwagę postanowienia ustępu 5 niniejszego artykułu.

9. Stosownie do okoliczności, każda ze Stron podejmuje procesy planowania adaptacji i wdrażanie działań, w tym opracowywanie lub rozszerzanie odpowiednich planów, polityk lub wkładów, które mogą obejmować:

- a) realizację działań, przedsięwzięć lub wysiłków adaptacyjnych;
- b) proces formułowania i wdrażania krajowych planów adaptacji;
- c) ocenę skutków zmian klimatu i narażenia na nie, mając na względzie określenie działań ustalanych na poziomie krajowym, z uwzględnieniem narażonych osób, miejsc i ekosystemów;
- d) monitoring i ocenę planów, polityk, programów i działań adaptacyjnych oraz uczenie się na ich podstawie; oraz
- e) budowanie odporności systemów społeczno-gospodarczych i ekologicznych, między innymi poprzez dywersyfikację gospodarczą i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi.

10. Każda ze Stron powinna, stosownie do okoliczności, przedłożyć i okresowo aktualizować komunikat w sprawie adaptacji, który może obejmować jej priorytety, potrzeby w zakresie wdrażania i wsparcia, plany i działania, bez tworzenia dodatkowych obciążeń dla Stron będących państwami rozwijającymi się.

11. Komunikat w sprawie adaptacji, o którym mowa w ustępie 10 niniejszego artykułu, jest, stosownie do okoliczności, przedkładany i okresowo aktualizowany jako element innych raportów lub dokumentów albo w powiązaniu z nimi, w tym krajowego planu adaptacji, wkładu ustalonego na poziomie krajowym, o którym mowa w artykule 4 ustęp 2, lub raportu krajowego.

12. Komunikaty w sprawie adaptacji, o których mowa w ustępie 10 niniejszego artykułu, są zapisywane w publicznym rejestrze prowadzonym przez sekretariat.

13. Ciągłe i zwiększone wsparcie międzynarodowe na wdrożenie ustępów 7, 9, 10 i 11 niniejszego artykułu zapewnia się Stronom będącym państwami rozwijającymi się, zgodnie z postanowieniami artykułów 9, 10 i 11.

14. Globalny przegląd, o którym mowa w artykule 14, między innymi:

- a) uznaje wysiłki adaptacyjne Stron będących państwami rozwijającymi się;
- b) wzmacnia realizację działań adaptacyjnych, biorąc pod uwagę komunikat w sprawie adaptacji, o którym mowa w ustępie 10 niniejszego artykułu;

- c) dokonuje oceny stosowności i skuteczności adaptacji i wsparcia udzielonego na rzecz adaptacji; oraz
- d) dokonuje oceny ogólnego postępu w realizacji globalnego celu dotyczącego adaptacji, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 8

1. Strony uznają znaczenie zapobiegania, ograniczania i usuwania strat i szkód związanych z negatywnymi skutkami zmian klimatu, w tym ekstremalnymi zdarzeniami meteorologicznymi i zdarzeniami o powolnym przebiegu, oraz rolę zrównoważonego rozwoju w zmniejszaniu ryzyka strat i szkód.
2. Warszawski Międzynarodowy Mechanizm Strat i Szkód Związanych ze Skutkami Zmian Klimatu podlega kierownictwu i wytycznym Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, oraz może być rozszerzony i wzmocniony, zgodnie z decyzją Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
3. Strony powinny poszerzyć zakres zrozumienia, działań i wsparcia, między innymi poprzez Warszawski Międzynarodowy Mechanizm, stosownie do okoliczności, w sposób je ułatwiający i oparty na współpracy, w odniesieniu do strat i szkód związanych z negatywnymi skutkami zmian klimatu.
4. Z tego powodu, obszary współpracy i ułatwiania poszerzenia zakresu zrozumienia, działań i wsparcia mogą obejmować:
  - a) systemy wczesnego ostrzegania;
  - b) gotowość do reagowania na nadzwyczajne zagrożenia;
  - c) zdarzenia o powolnym przebiegu;
  - d) zdarzenia, które mogą powodować nieodwracalne i stałe straty i szkody;
  - e) kompleksową ocenę ryzyka i zarządzanie nim;
  - f) ubezpieczenia od ryzyka, dzielenie się ryzykiem klimatycznym i inne rozwiązania ubezpieczeniowe;
  - g) straty pozaekonomiczne; oraz
  - h) odporność na zmiany klimatu społeczności, środków utrzymania i ekosystemów.
5. Warszawski Międzynarodowy Mechanizm współpracuje z istniejącymi organami i grupami ekspertów działającymi w ramach Porozumienia oraz odpowiednimi organizacjami i ciałami eksperckimi działającymi poza ramami Porozumienia.

Artykuł 9

1. Strony będące państwami rozwiniętymi dostarczają środków finansowych, żeby pomóc Stronom będącym państwami rozwijającymi się zarówno w łagodzeniu zmian klimatu, jak i w adaptacji, kontynuując wypełnianie istniejących zobowiązań w ramach Konwencji.
2. Zachęca się pozostałe Strony do dobrowolnego udzielania takiego wsparcia lub kontynuacji jego udzielania.
3. W ramach wysiłków globalnych Strony będące państwami rozwiniętymi powinny w dalszym ciągu odgrywać wiodącą rolę w mobilizowaniu, z różnych źródeł i przy użyciu różnych instrumentów i kanałów, środków finansowych przeznaczonych na kwestie związane ze zmianami klimatu, odnotowując istotną rolę funduszy publicznych, poprzez różnorodne działania, w tym wspieranie zainicjowanych przez kraje strategii, i biorąc pod uwagę potrzeby i priorytety Stron będących państwami rozwijającymi się. Taka mobilizacja środków finansowych przeznaczonych na kwestie związane ze zmianami klimatu powinna wykraczać poza wcześniejsze wysiłki.
4. Dostarczanie zwiększonych środków finansowych powinno dążyć do osiągnięcia równowagi między adaptacją do zmian klimatu i łagodzeniem zmian klimatu, z uwzględnieniem zainicjowanych przez kraje strategii, a także potrzeb i priorytetów Stron będących państwami rozwijającymi się, zwłaszcza tych, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu i mają znacząco ograniczony potencjał, takich jak Strony będące najslabiej rozwiniętymi państwami i małymi wyspiarskimi państwami rozwijającymi się, biorąc pod uwagę potrzebę dostępu do środków na adaptację będących środkami publicznymi i opartymi o dotacje.

5. Strony będące państwami rozwiniętymi co dwa lata komunikują wstępne informacje ilościowe i jakościowe dotyczące odpowiednio ustępów 1 i 3 niniejszego artykułu, w tym prognozowanego poziomu publicznych środków finansowych, które mają być przekazane Stronom będącym państwami rozwijającymi się, jeżeli takie informacje są dostępne. Zachęca się inne Strony do dobrowolnego komunikowania co dwa lata takich informacji.
6. Globalny przegląd, o którym mowa w artykule 14, uwzględnia odpowiednie informacje dotyczące wysiłków w odniesieniu do środków finansowych przeznaczonych na kwestie związane ze zmianami klimatu przekazane przez Strony będące państwami rozwiniętymi lub organy Porozumienia.
7. Strony będące państwami rozwiniętymi przekazują co dwa lata przejrzyste i spójne informacje dotyczące wsparcia dla Stron będących państwami rozwijającymi się, przekazanego i mobilizowanego poprzez interwencje publiczne, zgodnie z trybem, procedurami i wytycznymi, które ma przyjąć na swojej pierwszej sesji Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, zgodnie z postanowieniem artykułu 13 ustęp 13. Zachęca się też pozostałe Strony do podjęcia takich działań.
8. Mechanizm Finansowy Konwencji, w tym jednostki którym powierzono zapewnienie jego funkcjonowania, służy jako mechanizm finansowy niniejszego Porozumienia.
9. Instytucje służące realizacji niniejszego Porozumienia, w tym jednostki którym powierzono zapewnienie funkcjonowania Mechanizmu Finansowego Konwencji, dążą do zapewnienia efektywnego dostępu do środków finansowych poprzez uproszczone procedury zatwierdzania i większe wsparcie dla gotowości dla Stron będących państwami rozwijającymi się, zwłaszcza dla najsłabiej rozwiniętych państw oraz małych wyspiarskich państw rozwijających się, w kontekście ich krajowych strategii i planów związanych z klimatem.

Artykuł 10

1. Strony podzielają długoterminową wizję dotyczącą znaczenia pełnej realizacji rozwoju i transferu technologii dla poprawy odporności na zmiany klimatu i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.
2. Odnotowując znaczenie technologii dla wdrożenia działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu i adaptacji w ramach niniejszego Porozumienia i uznając obecne działania mające na celu zastosowanie i upowszechnianie istniejących technologii, Strony wzmocniają działania w ramach współpracy w zakresie rozwoju i transferu technologii.
3. Ustanowiony na mocy Konwencji Mechanizm Technologiczny służy do realizacji niniejszego Porozumienia.
4. Ustanawia się niniejszym ramy technologiczne dla zapewnienia ogólnych wytycznych dla działania Mechanizmu Technologicznego w zakresie promowania i ułatwiania intensyfikacji działań na rzecz rozwoju i transferu technologii w celu wsparcia wdrażania niniejszego Porozumienia, dążąc do realizacji długoterminowej wizji, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu.
5. Przyspieszenie innowacji, zachęcanie do nich i ich umożliwianie ma krytyczne znaczenie dla efektywnego, długoterminowego globalnego reagowania na zmiany klimatu oraz promowania wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju. Stosownie do okoliczności, wysiłki te są wspierane, między innymi przez Mechanizm Technologiczny oraz środkami finansowymi przez Mechanizm Finansowy Konwencji, przeznaczonymi na oparte na współpracy rozwiązania w zakresie badań i rozwoju i ułatwiającymi dostęp do technologii Stronom będącym państwami rozwijającymi się, w szczególności we wczesnych etapach cyklu technologicznego.
6. Wsparcie, w tym wsparcie finansowe, zapewnia się Stronom będącym państwami rozwijającymi się, na wdrożenie niniejszego artykułu, w tym na wzmocnienie współpracy w zakresie rozwoju i transferu technologii w różnych etapach cyklu technologicznego, mając na względzie osiągnięcie równowagi między wsparciem dla łagodzenia zmian klimatu i adaptacji. Globalny przegląd, o którym mowa w artykule 14, uwzględnia dostępne informacje dotyczące wysiłków mających na celu wsparcie rozwoju i transferu technologii na rzecz Stron będących państwami rozwijającymi się.

Artykuł 11

1. Budowanie potencjału w ramach niniejszego Porozumienia powinno zwiększyć potencjał i zdolność Stron będących państwami rozwijającymi się, w szczególności państw mających najmniejszy potencjał, takich jak najsłabiej rozwinięte państwa, i tych, które są szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatu, takich jak małe wyspiarskie państwa rozwijające się, do podjęcia skutecznych działań dotyczących zmian klimatu, w tym między innymi

do wdrażania działań w zakresie adaptacji i łagodzenia zmian klimatu, a także powinno ułatwiać rozwój, upowszechnianie i zastosowanie technologii, dostęp do środków finansowych przeznaczonych na kwestie związane ze zmianami klimatu, odpowiednie aspekty edukacji, szkoleń i świadomości społecznej oraz przejrzyste ogłaszanie dokładnych informacji we właściwym czasie.

2. Budowanie potencjału powinno wynikać z sytuacji danego państwa, być oparte na potrzebach krajowych i na nie reagować, a także przyczyniać się do przyjęcia odpowiedzialności za siebie przez Strony, w szczególności w odniesieniu do Stron będących państwami rozwijającymi się, w tym na poziomie krajowym, niższym niż krajowy i lokalnym. W budowaniu potencjału należy kierować się wyciągniętymi wnioskami, między innymi z działań mających na celu budowanie potencjału w ramach Konwencji, i powinien to być efektywny, iteracyjny proces, oparty na uczestnictwie, horyzontalny i uwzględniający potrzeby różnych płci.

3. Wszystkie Strony powinny współpracować w celu zwiększenia zdolności Stron będących państwami rozwijającymi się do wdrażania niniejszego Porozumienia. Strony będące państwami rozwiniętymi powinny zwiększyć wsparcie dla działań budujących potencjał w Stronach będących państwami rozwijającymi się.

4. Wszystkie Strony zwiększające zdolność Stron będących państwami rozwijającymi się do wdrażania niniejszego Porozumienia, w tym w ramach rozwiązań regionalnych, dwustronnych i wielostronnych, regularnie komunikują informacje o tych działaniach lub środkach mających na celu budowanie potencjału. Strony będące państwami rozwijającymi się powinny regularnie komunikować postępy dokonane w realizacji planów, polityk, działań lub środków budowania potencjału, mających na celu wdrożenie niniejszego Porozumienia.

5. Działania mające na celu budowanie potencjału są wzmacniane poprzez odpowiednie rozwiązania instytucjonalne mające wspierać wdrażanie niniejszego Porozumienia, w tym odpowiednie rozwiązania instytucjonalne ustanowione w ramach Konwencji, które służą wdrożeniu niniejszego Porozumienia. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia na swojej pierwszej sesji rozważy i przyjmie decyzję w sprawie wstępnych rozwiązań instytucjonalnych dla budowania potencjału.

Artykuł 12

Strony współpracują podejmując, stosownie do okoliczności, działania w celu rozszerzenia edukacji, szkoleń, świadomości społecznej, udziału społeczeństwa i powszechnego dostępu do informacji dotyczącej zmian klimatu, uznając znaczenie tych kroków dla intensyfikacji działań w ramach niniejszego Porozumienia.

Artykuł 13

1. Żeby budować wzajemne zaufanie i pewność oraz promować efektywne wdrażanie, niniejszym ustanawia się wzmocnione ramy przejrzystości dla działań i wsparcia, charakteryzujące się elastycznością, uwzględniające różny potencjał Stron i czerpiące ze zbiorowych doświadczeń.

2. Ramy przejrzystości zapewniają elastyczność wdrażania postanowień niniejszego artykułu wobec tych Stron będących państwami rozwijającymi się, które tego potrzebują w świetle swojego potencjału. Tryb, procedury i wytyczne, o których mowa w ustępie 13 niniejszego artykułu, odzwierciedlają taką elastyczność.

3. Ramy przejrzystości opierają się na rozwiązaniach dotyczących przejrzystości w ramach Konwencji i je wzmacniają, uznając specjalne uwarunkowania najsłabiej rozwiniętych państw i małych wyspiarskich państw rozwijających się, a także są wdrażane w sposób wspomagający, nieinwazyjny, nieprzewidujący sankcji, szanujący suwerenność krajów, bez nakładania nadmiernego obciążenia na Strony.

4. Rozwiązania dotyczące przejrzystości w ramach Konwencji, w tym raporty krajowe, raporty dwuroczne i dwuroczne raporty aktualizacyjne, międzynarodowa ocena i przegląd oraz międzynarodowe konsultacje i analiza, stanowią część doświadczeń wykorzystywanych przy opracowywaniu trybu, procedur i wytycznych na mocy ustępu 13 niniejszego artykułu.

5. Celem ram przejrzystości działań jest zapewnienie jasnego zrozumienia działań dotyczących zmian klimatu w świetle celu Konwencji, określonego w jej artykule 2, w tym jasności i śledzenia postępu w realizacji indywidualnych wkładów ustalonych na poziomie krajowym Stron na podstawie artykułu 4, i działań adaptacyjnych Stron na podstawie artykułu 7, w tym dobrych praktyk, priorytetów, potrzeb i luk, w celu dostarczenia informacji na potrzeby globalnego przeglądu na podstawie artykułu 14.

6. Celem ram przejrzystości wsparcia jest zapewnienie jasności w sprawie wsparcia udzielanego i uzyskiwanego przez odpowiednie poszczególne Strony w kontekście działań dotyczących zmian klimatu na mocy artykułów 4, 7, 9, 10 i 11 oraz, w możliwym zakresie, zapewnienie pełnego przeglądu łącznego udzielonego wsparcia finansowego, w celu dostarczenia informacji na potrzeby globalnego przeglądu na podstawie artykułu 14.
7. Każda ze Stron regularnie dostarcza następujących informacji:
  - a) raport krajowy z inwentaryzacji antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze źródeł i usuwania przez pochłaniacze, opracowany z zastosowaniem metodologii dobrych praktyk zatwierdzonych przez Międzynarodowy Panel do spraw Zmian Klimatu i uzgodnionych przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia; oraz
  - b) informacji niezbędnych do śledzenia postępu we wdrażaniu i realizacji jej wkładu ustalonego na poziomie krajowym na mocy artykułu 4.
8. Każda ze Stron powinna również dostarczyć informacji dotyczących skutków zmian klimatu i adaptacji na podstawie artykułu 7, stosownie do okoliczności.
9. Strony będące państwami rozwiniętymi dostarczają, zaś pozostałe Strony dostarczające wsparcia finansowego powinny dostarczyć, informacji dotyczących wsparcia finansowego oraz wsparcia w zakresie transferu technologii i budowania potencjału, udzielonego na podstawie artykułów 9, 10 i 11 Stronom będącym państwami rozwijającymi się.
10. Strony będące państwami rozwijającymi się powinny dostarczyć informacji dotyczących wsparcia finansowego oraz w zakresie transferu technologii i budowania potencjału potrzebnego i otrzymanego na podstawie artykułów 9, 10 i 11.
11. Informacje przedłożone przez każdą Stronę na podstawie ustępów 7 i 9 niniejszego artykułu poddaje się przeglądowi przez ekspertów technicznych, zgodnie z decyzją 1/CP.21. W odniesieniu do tych Stron będących państwami rozwijającymi się, które tego potrzebują w związku z ich potencjałem, proces przeglądu obejmuje pomoc w ustaleniu potrzeb w zakresie budowania potencjału. Ponadto, każda ze Stron uczestniczy w wielostronnej, mającej ułatwiać działania ocenie postępu w wysiłkach na podstawie artykułu 9 i, odpowiednio, wdrażania i realizacji jej wkładu ustalonego na poziomie krajowym.
12. Przegląd dokonany przez ekspertów technicznych na podstawie niniejszego ustępu obejmuje ocenę wsparcia udzielonego Stronie, jeżeli jest to stosowne, oraz wdrażania i realizacji jej wkładu ustalonego na poziomie krajowym. W przeglądzie ustala się również obszary usprawnień w odniesieniu do Strony i przeprowadza się ocenę zgodności informacji z trybem, procedurami i wytycznymi, o których mowa w ustępie 13 niniejszego artykułu, biorąc pod uwagę elastyczność zapewnioną Stronie na podstawie ustępu 2 niniejszego artykułu. W przeglądzie szczególną uwagę poświęca się krajowemu potencjałowi i uwarunkowaniom Stron będących państwami rozwijającymi się.
13. W oparciu o doświadczenia związane z rozwiązaniami dotyczącymi przejrzystości w ramach Konwencji i rozwijając postanowienia niniejszego artykułu, Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia przyjmie na swojej pierwszej sesji wspólny tryb, procedury i wytyczne, stosownie do okoliczności, dotyczące przejrzystości działań i wsparcia.
14. Państwom rozwijającym się zapewnia się wsparcie na wdrożenie niniejszego artykułu.
15. Ciągłe wsparcie na budowanie potencjału w zakresie przejrzystości zapewnia się również Stronom będącym państwami rozwijającymi się.

Artykuł 14

1. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia dokonuje okresowego przeglądu wdrażania niniejszego Porozumienia w celu oceny zbiorczego postępu w realizacji niniejszego Porozumienia i jego celów długoterminowych (określanego jako „globalny przegląd”). Dokonuje go w sposób kompleksowy i ułatwiający działania, uwzględniając łagodzenie zmian klimatu, adaptację oraz środki wdrażania i wsparcia, a także zgodnie z zasadą sprawiedliwości i najlepszą dostępną wiedzą naukową.

2. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia dokona swojego pierwszego globalnego przeglądu w 2023 roku, a następnie co pięć lat, chyba że Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia zadecyduje inaczej.
3. Wynik globalnego przeglądu stanowi informację dla Stron w procesie aktualizowania i wzmocnienia, w sposób ustalony na poziomie krajowym, swoich działań i wsparcia, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami niniejszego Porozumienia, oraz w procesie wzmocnienia współpracy międzynarodowej w zakresie działań dotyczących klimatu.

Artykuł 15

1. Niniejszym ustanawia się mechanizm mający ułatwiać wdrażanie niniejszego Porozumienia i promować przestrzeganie jego postanowień.
2. Mechanizm, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, składa się z komitetu o charakterze eksperckim i wspomagającym, i funkcjonuje w sposób przejrzysty, niekontradyktoryjny i nieprzewidujący sankcji. Komitet poświęca szczególną uwagę krajowemu potencjałowi i uwarunkowaniom Stron.
3. Komitet działa w trybie i zgodnie z procedurami przyjętymi przez Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia na jej pierwszej sesji i składa co roku raport Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.

Artykuł 16

1. Konferencja Stron, która jest najwyższym organem Konwencji, służy jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.
2. W obradach sesji Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia w roli obserwatorów mogą uczestniczyć Strony Konwencji, które nie są Stronami niniejszego Porozumienia. Kiedy Konferencja Stron służy jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, decyzje dotyczące niniejszego Porozumienia są podejmowane tylko przez Strony niniejszego Porozumienia.
3. Gdy Konferencja Stron służy jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia, każdy członek Biura Konferencji Stron reprezentujący Stronę Konwencji, która w tym czasie nie jest Stroną niniejszego Porozumienia, jest zastępowany przez dodatkowego członka wybranego przez i spośród Stron niniejszego Porozumienia.
4. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia dokonuje regularnych przeglądów wdrażania niniejszego Porozumienia i w ramach swego mandatu podejmuje decyzje konieczne do wspierania jego efektywnego wdrażania. Wykonuje funkcje przewidziane dla niej przez niniejsze Porozumienie oraz:
  - a) powołuje organy pomocnicze, jakie będą uznane za niezbędne dla wdrożenia niniejszego Porozumienia; oraz
  - b) wykonuje inne funkcje, jakie mogą być konieczne dla wdrożenia niniejszego Porozumienia.
5. Zasady proceduralne Konferencji Stron oraz procedury finansowe stosowane na mocy Konwencji są stosowane *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia, o ile Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia nie zadecyduje inaczej w drodze konsensusu.
6. Pierwsza sesja Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia zostanie zwołana przez sekretariat w połączeniu z pierwszą zaplanowaną sesją Konferencji Stron po wejściu w życie niniejszego Porozumienia. Kolejne zwyczajne sesje Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia odbywają się w połączeniu ze zwyczajnymi sesjami Konferencji Stron, o ile Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia nie zadecyduje inaczej.
7. Sesje nadzwyczajne Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia odbywają się wtedy, gdy Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia uzna to za konieczne, lub na pisemny wniosek którejkolwiek ze Stron, pod warunkiem, że w ciągu sześciu miesięcy od powiadomienia Stron przez sekretariat o wniosku uzyska on poparcie co najmniej jednej trzeciej Stron.

8. Organizacja Narodów Zjednoczonych, jej wyspecjalizowane agencje oraz Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej, jak również każde państwo członkowskie tych organizacji lub występujące w nich w roli obserwatora, niebędące Stroną Konwencji, może występować na sesjach Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia w roli obserwatora. Każdy organ lub agencja, krajowa lub międzynarodowa, rządowa lub pozarządowa, która jest kompetentna w dziedzinach objętych niniejszym Porozumieniem i która poinformowała sekretariat o chęci uczestnictwa w sesji Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia w roli obserwatora, może zostać do niej dopuszczona, o ile nie sprzeciwi się temu co najmniej jedna trzecia Stron obecnych. Dopuszczenie i udział obserwatorów podlega zasadom proceduralnym, o których mowa w ustępie 5 niniejszego artykułu.

Artykuł 17

1. Sekretariat ustanowiony przez artykuł 8 Konwencji służy jako sekretariat niniejszego Porozumienia.
2. Artykuł 8 ustęp 2 Konwencji w sprawie funkcji sekretariatu oraz artykuł 8 ustęp 3 Konwencji w sprawie działań podjętych dla funkcjonowania sekretariatu stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia. Ponadto, sekretariat wykonuje funkcje wyznaczone mu przez niniejsze Porozumienie i Konferencję Stron służącą jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia.

Artykuł 18

1. Pomocniczy organ do spraw doradztwa naukowego i technicznego oraz pomocniczy organ do spraw wdrażania ustanowione w artykułach 9 i 10 Konwencji służą, odpowiednio, jako pomocniczy organ do spraw doradztwa naukowego i technicznego oraz pomocniczy organ do spraw wdrażania niniejszego Porozumienia. Postanowienia Konwencji odnoszące się do funkcjonowania tych dwóch organów stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia. Sesje spotkań pomocniczego organu do spraw doradztwa naukowego i technicznego oraz pomocniczego organu do spraw wdrażania niniejszego Porozumienia odbywają się w połączeniu ze spotkaniami pomocniczego organu do spraw doradztwa naukowego i technicznego oraz pomocniczego organu do spraw wdrażania Konwencji.
2. Strony Konwencji, które nie są Stronami niniejszego Porozumienia, mogą uczestniczyć w obradach każdej sesji organów pomocniczych w roli obserwatora. Gdy organy pomocnicze służą jako organy pomocnicze niniejszego Porozumienia, decyzje w ramach niniejszego Porozumienia są podejmowane tylko przez Strony niniejszego Porozumienia.
3. Gdy organy pomocnicze ustanowione w artykułach 9 i 10 Konwencji wykonują funkcje w odniesieniu do spraw dotyczących niniejszego Porozumienia, każdy członek biur tych organów pomocniczych reprezentujący Stronę Konwencji, która w tym czasie nie jest Stroną niniejszego Porozumienia, jest zastępowany przez dodatkowego członka wybranego przez i spośród Stron niniejszego Porozumienia.

Artykuł 19

1. Organy pomocnicze lub inne rozwiązania instytucjonalne ustanowione przez Konwencję lub w ramach Konwencji, inne niż te, o których mowa w niniejszym Porozumieniu, służą do realizacji niniejszego Porozumienia na mocy decyzji Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia określa funkcje, jakie mają wykonywać takie organy pomocnicze lub rozwiązania.
2. Konferencja Stron służąca jako spotkanie Stron niniejszego Porozumienia może przewidzieć dalsze wytyczne dla takich organów pomocniczych lub rozwiązań instytucjonalnych.

Artykuł 20

1. Niniejsze Porozumienie jest otwarte do podpisania i jest przedmiotem ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia przez państwa i regionalne organizacje integracji gospodarczej, które są Stronami Konwencji. Porozumienie jest otwarte do podpisania w siedzibie Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku od dnia 22 kwietnia 2016 roku do dnia 21 kwietnia 2017 roku. Następnie, niniejsze Porozumienie jest otwarte do przystąpienia od następnego dnia po jego zamknięciu do podpisania. Dokumenty ratyfikacyjne, zatwierdzenia, przyjęcia lub przystąpienia są składane u depozytariusza.

2. Każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, która staje się Stroną niniejszego Porozumienia, a której żadne z państw członkowskich nie jest Stroną, jest związana wszystkimi zobowiązaniami określonymi w niniejszym Porozumieniu. W przypadku regionalnych organizacji integracji gospodarczej, których jedno lub więcej państw członkowskich jest Stroną niniejszego Porozumienia, organizacja i jej państwa członkowskie decydują o podziale obowiązków związanych z wypełnianiem zobowiązań niniejszego Porozumienia. W takich przypadkach organizacja i jej państwa członkowskie nie są upoważnione do równoczesnego korzystania z praw w ramach niniejszego Porozumienia.

3. W swoich dokumentach ratyfikacyjnych, zatwierdzenia, przyjęcia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej deklarują zakres swych kompetencji odnośnie do spraw, których dotyczy niniejsze Porozumienie. Organizacje takie informują również depozytariusza, który z kolei powiadamia Stronę o każdej istotnej zmianie zakresu ich kompetencji.

Artykuł 21

1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie trzydziestego dnia od daty, w której nie mniej niż 55 Stron Konwencji, których łączne emisje stanowią szacunkowo co najmniej 55 % całkowitej globalnej emisji gazów cieplarnianych, złożą dokumenty ratyfikacyjne, zatwierdzenia, przyjęcia lub przystąpienia.

2. Wyłącznie dla ograniczonych celów ustępu 1 niniejszego artykułu „całkowita globalna emisja gazów cieplarnianych” oznacza jej najbardziej aktualną ilość zakomunikowaną w dniu lub przed dniem przyjęcia niniejszego Porozumienia przez Stronę Konwencji.

3. Dla każdego Państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej, która ratyfikuje, zatwierdza lub akceptuje niniejsze Porozumienie lub przystępuje do niego po spełnieniu warunków wejścia w życie, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, niniejsze Porozumienie wchodzi w życie trzydziestego dnia od daty złożenia przez takie Państwo lub regionalną organizację integracji gospodarczej jej dokumentu ratyfikacyjnego, zatwierdzenia, przyjęcia lub przystąpienia.

4. Dla celów ustępu 1 niniejszego artykułu, żaden dokument złożony przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie jest uważany za dodatkowy do złożonych przez państwa członkowskie tej organizacji.

Artykuł 22

Postanowienia artykułu 15 Konwencji dotyczące przyjmowania poprawek do Konwencji stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia.

Artykuł 23

1. Postanowienia artykułu 16 Konwencji dotyczące przyjmowania załączników i poprawek do załączników do Konwencji stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia.

2. Załączniki do niniejszego Porozumienia stanowią jego integralną część i, jeżeli nie jest to wyraźnie określone inaczej, odniesienie do niniejszego Porozumienia stanowi jednocześnie odniesienie do każdego z jego załączników. Załączniki są ograniczone do wykazów, formularzy i każdego innego materiału natury opisowej o charakterze naukowym, technicznym, proceduralnym lub administracyjnym.

Artykuł 24

Postanowienia artykułu 14 Konwencji dotyczące rozstrzygnięcia sporów stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszego Porozumienia.

Artykuł 25

1. Każda ze Stron dysponuje jednym głosem, z wyjątkiem przewidzianym w ustępie 2 niniejszego artykułu.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, w sprawach podlegających ich kompetencji, rozporządzają prawem do głosowania liczbą głosów równą liczbie ich państw członkowskich będących Stronami niniejszego Porozumienia. Organizacja taka nie będzie wykorzystywać swego prawa do głosowania, jeżeli którekolwiek z jej państw członkowskich je wykorzysta, i odwrotnie.

Artykuł 26

Depozytariuszem niniejszego Porozumienia jest Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 27

Do niniejszego Porozumienia nie można wnosić żadnych zastrzeżeń.

Artykuł 28

1. Każda Strona może wycofać się z niniejszego Porozumienia w jakimkolwiek czasie po upływie trzech lat od wejścia w życie niniejszego Porozumienia dla tej Strony, w drodze pisemnego powiadomienia depozytariusza.
2. Każde takie wycofanie się wchodzi w życie po upływie jednego roku od dnia otrzymania przez depozytariusza powiadomienia o wycofaniu lub w takim późniejszym terminie, jaki został określony w powiadomieniu o wycofaniu.
3. Każda Strona, która wycofuje się z Konwencji, jest uważana za wycofującą się również z niniejszego Porozumienia.

Artykuł 29

Oryginał niniejszego Porozumienia, którego teksty w językach arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim są jednakowo autentyczne, jest złożony u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

SPORZĄDZONO w Paryżu dnia dwunastego grudnia dwa tysiące piętnastego roku.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, będąc należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejsze Porozumienie.

_____

Deklaracja Unii złożona zgodnie z art. 20 ust. 3 porozumienia paryskiego

Następujące Państwa są obecnie członkami Unii Europejskiej: Królestwo Belgii, Republika Bułgarii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Estońska, Irlandia, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Republika Chorwacji, Republika Włoska, Republika Cypryjska, Republika Łotewska, Republika Litewska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Republika Malty, Królestwo Niderlandów, Republika Austrii, Rzeczpospolita Polska, Republika Portugalska, Rumunia, Republika Słowenii, Republika Słowacka, Republika Finlandii, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Unia Europejska oświadcza, że zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności z jego art. 191 i art. 192 ust. 1, posiada kompetencje do zawierania umów międzynarodowych oraz do wykonywania obowiązków z nich wynikających, które przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów:

- zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego;
- ochrony zdrowia ludzkiego,
- ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych;
- promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska naturalnego, w szczególności przeciwdziałania zmianie klimatu.

Unia Europejska oświadcza, że zobowiązanie zawarte w jej zaplanowanym, ustalonym na szczeblu krajowym wkładzie przedłożonym w dniu 6 marca 2015 r., zostanie zrealizowane poprzez wspólne działania Unii i jej państw członkowskich w ich odpowiednich obszarach kompetencji.

Unia Europejska będzie nadal regularnie dostarczać informacji o wszelkich istotnych zmianach w zakresie swoich kompetencji, zgodnie z art. 20 ust. 3 Porozumienia.

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2016/1842

z dnia 14 października 2016 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1235/2008 w odniesieniu do elektronicznych świadectw kontroli dotyczących przywożonych produktów ekologicznych i niektórych innych elementów oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 889/2008 w odniesieniu do wymogów dotyczących konserwowanych lub przetworzonych produktów ekologicznych i przekazywania informacji

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 38 lit. a), d) i e),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1235/2008 ⁽²⁾ ustanowiono szczegółowe przepisy dotyczące przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich.
- (2) W rozporządzeniu (WE) nr 1235/2008 ustanowiono termin, w którym jednostki certyfikujące i organy kontroli składają wnioski w sprawie uznania dla celów zgodności zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Ponieważ wprowadzenie w życie przepisów dotyczących przywozu produktów wykazujących zgodność jest wciąż w fazie oceny i związane z nimi wytyczne, wzory, kwestionariusze i niezbędny elektroniczny system transmisji są nadal w fazie przygotowania, należy wydłużyć termin składania wniosków przez jednostki certyfikujące i organy kontroli.
- (3) Z doświadczenia wynika, że w poszczególnych państwach członkowskich istnieją różne praktyki w odniesieniu do sprawdzania przesyłek produktów ekologicznych przed ich dopuszczeniem do obrotu w Unii. Ze względu na konieczność zapewnienia spójnych i skutecznych kontroli należy wyjaśnić rodzaje kontroli koniecznych do sprawdzania przesyłek, biorąc pod uwagę wyniki oceny ryzyka, która ma zostać przeprowadzona zgodnie z art. 27 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Należy również zmienić definicję organów odpowiedzialnych za sprawdzanie przesyłek i zatwierdzanie świadectw kontroli w celu wyjaśnienia, że organy te są właściwym organem odpowiedzialnym za organizację kontroli urzędowych w dziedzinie produkcji ekologicznej i zostały wyznaczone zgodnie z art. 27 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.
- (4) Stwierdzono również, że jednostki certyfikujące i organy kontroli stosują różne praktyki w odniesieniu do klasyfikacji produktów, które mają być przywożone, do kategorii produktów, o których mowa w załącznikach III i IV do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008. Mając na uwadze bardziej jednolitą klasyfikację do tych kategorii produktów, należy zatem ustanowić pewne definicje do celów jasności i pewności prawa dla podmiotów gospodarczych, tak by zapewnić jednolite wdrażanie tych przepisów przez jednostki certyfikujące i organy kontroli oraz ułatwić sprawowanie nadzoru przez właściwe organy.
- (5) W celu uproszczenia i zapewnienia spójności z przepisami dotyczącymi higieny w przypadku kategorii produktów odnoszących się do produktów nieprzetworzonych lub przetworzonych terminy te powinny mieć to samo znaczenie, co w definicjach produktów przetworzonych i nieprzetworzonych w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾. Należy jednak wyjaśnić, że pakowanie i etykietowanie nie mają znaczenia do celów klasyfikacji produktu jako nieprzetworzony lub przetworzony.
- (6) Dwa systemy przywozu przewidziane w art. 33 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 co do zasady wzajemnie się wykluczają. Jeżeli kraj trzeci został uznany za równoważny zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, nie ma potrzeby uznawania organu kontroli lub jednostki certyfikującej tego kraju zgodnie z art. 33 ust. 3. W związku z tym w art. 10 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 przewidziano, że

⁽¹⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz.U. L 334 z 12.12.2008, s. 25).

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

organ kontroli lub jednostka certyfikująca mogą zostać uznane zgodnie z art. 33 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 tylko w przypadku, gdy ich kraj nie został uznany zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Aby jednak uniknąć tworzenia przeszkód dla przywozu produktów ekologicznych, powinno być możliwe uznawanie jednostek certyfikujących lub organów kontroli z uznanego kraju trzeciego, w przypadku gdy uznanie tego kraju trzeciego nie obejmuje produktu, który ma zostać przywieziony. W celu uwzględnienia stosowanych praktyk należy zmienić brzmienie odstępstwa przewidzianego w art. 10 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, wprowadzając odniesienie raczej do produktów, a nie kategorii produktów.

- (7) Na podstawie rozporządzenia (WE) nr 834/2007 produkty importowane z kraju trzeciego mogą być wprowadzane na rynek UE jako ekologiczne, jeżeli są one w szczególności objęte świadectwem kontroli wystawionym przez właściwe organy, organy kontroli lub jednostki certyfikujące uznanego kraju trzeciego lub przez uznany organ kontroli lub uznaną jednostkę certyfikującą.
- (8) Zgodnie z działaniem 12 określonym w Planie działania na rzecz przyszłości produkcji ekologicznej w Unii Europejskiej ⁽¹⁾ Komisja opracowała elektroniczny system certyfikacji w odniesieniu do przywozów produktów ekologicznych, który stanowi moduł włączony do zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (TRACES) ustanowionego decyzją Komisji 2003/24/WE ⁽²⁾.
- (9) Należy zmienić niektóre przepisy rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, tak by wprowadzić elektroniczny system certyfikacji i zapewnić odpowiednie funkcjonowanie tego systemu. W związku z tym należy doprecyzować przepisy dotyczące dopuszczenia do obrotu przez odpowiednie organy celne państwa członkowskiego oraz przebieg wystawiania i zatwierdzania świadectwa kontroli, w tym sprawdzania powiązania między świadectwem kontroli a zgłoszeniem celnym. W tym kontekście należy również doprecyzować przebieg wystawiania i zatwierdzania świadectwa kontroli w ramach szczególnych procedur celnych. Aby elektroniczny system funkcjonował właściwie, konieczne jest podawanie adresów poczty elektronicznej uznanych jednostek certyfikujących i organów kontroli.
- (10) W celu zapewnienia integralności produktów ekologicznych przywożonych do Unii należy doprecyzować, że co do zasady jednostka certyfikująca lub organ kontroli wystawiające świadectwo kontroli są jednostką certyfikującą lub organem kontroli certyfikującym producenta lub przetwórcę danego produktu. W przypadku gdy podmiot przeprowadzający ostatnią operację do celów przygotowania zdefiniowanego w art. 2 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 nie jest pierwotnym producentem lub przetwórcą produktu, świadectwo kontroli powinno być wystawiane przez jednostkę certyfikującą lub organ kontroli, które sprawdziły tę ostatnią operację. Ponadto konieczne jest wyjaśnienie, że jednostki certyfikujące lub organy kontroli wymienione w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 mogą wystawiać świadectwa kontroli tylko zgodnie z warunkami ich uznania, natomiast te wymienione w załączniku IV do wspomnianego rozporządzenia mogą wystawiać świadectwa kontroli tylko dla produktów i pochodzeń, w odniesieniu do których zostały umieszczone w wykazie.
- (11) Z doświadczenia wynika, że jednostki certyfikujące lub organy kontroli wystawiające świadectwo kontroli stosują różne praktyki w odniesieniu do kontroli, które mają zostać przeprowadzone. Konieczne jest zatem określenie, które kontrole mają zostać przeprowadzone przed wystawieniem świadectwa. Jednostki certyfikujące lub organy kontroli powinny wystawiać świadectwo kontroli tylko po pełnej kontroli dokumentów i – w razie potrzeby, w zależności od wyników przeprowadzonej przez nie oceny ryzyka – fizycznej kontroli danych produktów. W przypadku przetworzonych produktów rolnych jednostki certyfikujące i organy kontroli wymienione w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 powinny sprawdzać, czy wszystkie ich składniki zostały poddane kontroli zgodnie z warunkami uznania odpowiedniego kraju trzeciego, natomiast jednostki certyfikujące i organy kontroli wymienione w załączniku IV do tego rozporządzenia powinny sprawdzać, czy składniki te zostały skontrolowane przez jednostki certyfikujące lub organy kontroli uznane zgodnie z przepisami unijnymi i uzyskały ich świadectwo, bądź też czy zostały one wyprodukowane w Unii. Analogicznie konieczne jest określenie kontroli, które mają być przeprowadzane przez jednostki certyfikujące lub organy kontroli wymienione w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, które certyfikują podmioty gospodarcze na ostatnich etapach łańcucha produkcji, takie jak podmioty przeprowadzające wyłącznie operacje etykietowania lub pakowania. W takich przypadkach należy sprawdzić, czy dany produkt został skontrolowany przez jednostki certyfikujące lub organy kontroli wymienione w tym załączniku i uznane w odniesieniu do danego kraju i kategorii produktu oraz czy uzyskał ich świadectwo.
- (12) Należy określić organy odpowiedzialne za przyznawanie i uaktualnianie praw dostępu do TRACES do celów wystawiania elektronicznych świadectw kontroli. Ponadto należy ustanowić przepisy zapewniające gwarantowanie przez TRACES autentyczności, integralności i możliwości odczytu informacji i powiązanych metadanych w całym okresie, w którym muszą być one przechowywane.

⁽¹⁾ COM(2014) 179 final.

⁽²⁾ Decyzja Komisji 2003/24/WE z dnia 30 grudnia 2002 r. dotycząca opracowania zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (Dz.U. L 8 z 14.1.2003, s. 44).

- (13) Należy również ustanowić przepisy mające na celu skuteczną i sprawną wymianę informacji między organami państw członkowskich w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w szczególności jeżeli produkty etykietowane są jako ekologiczne, ale nie towarzyszy im świadectwo kontroli.
- (14) Ponieważ ostatnie zezwolenia na przywóz wydane przez państwa członkowskie wygasły dnia 30 czerwca 2015 r., w rozporządzeniu (WE) nr 1235/2008 należy skreślić odniesienia do zezwoleń na przywóz.
- (15) Podmioty gospodarcze i państwa członkowskie powinny mieć czas na dostosowanie swoich procedur do elektronicznych świadectw kontroli wystawianych za pośrednictwem TRACES. Należy zatem przewidzieć okres przejściowy, podczas którego będzie nadal możliwe wystawianie i zatwierdzanie świadectw kontroli w formie papierowej.
- (16) Na potrzeby właściwego funkcjonowania elektronicznego świadectwa kontroli, a w szczególności w celu wyjaśnienia, że produkty w okresie konwersji są wyłączone z uznania przyznanego krajom trzecim, zharmonizowania brzmienia przepisów dotyczących pochodzenia produktów przywożonych z uznanych krajów trzecich oraz zmiany zakresu kategorii produktów C, tak by objąć nią algi, w tym mikroalgi, należy zmienić pewnie elementy załączników III i IV do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 bez zmiany zakresu uznań przyznaných uprzednio krajom trzecim lub jednostkom certyfikującym i organom kontroli.
- (17) Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Stany Zjednoczone stosowanie antybiotyków w odniesieniu do jabłoni i grusz w celu kontrolowania zarazy ogniowej (*Erwinia amylovora*) nie jest już dozwolone w tym kraju trzecim od października 2014 r. Jest zatem uzasadnione usunięcie odpowiedniego ograniczenia dla kategorii produktów A i D z załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008.
- (18) Doświadczenie wynikające z wdrażania systemu równoważności wskazuje, że konieczne jest dostosowanie wzoru świadectwa kontroli i wyciągów z niego, określonych w załącznikach V–VI do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, w celu zapewnienia informacji na temat producenta lub przetwórcy produktu oraz na temat danego kraju pochodzenia, jeżeli jest on inny niż kraj wywozu produktu.
- (19) W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 ⁽¹⁾ ustanowiono szczegółowe przepisy dotyczące produkcji, etykietowania i kontroli produktów ekologicznych.
- (20) Ponieważ nowe definicje terminów „przetworzony” i „nieprzetworzony” wprowadzone do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 oznaczałyby, że niektóre operacje włączone do definicji przygotowywania w art. 2 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 nie mają być uważane za obejmujące przetwarzanie, przepisy ustanowione w art. 26 rozporządzenia (WE) nr 889/2008 w odniesieniu do produkcji przetworzonej żywności i pasz stałyby się niejasne. W związku z tym należy zmienić brzmienie przepisów dotyczących środków ostrożności, które należy podjąć w celu uniknięcia ryzyka zanieczyszczenia przez niedozwolone substancje lub produkty bądź też ryzyka mieszanania się lub zamiany z produktami nieekologicznymi, tak by wyjaśnić, że przepisy te mają zastosowanie, w stosownych przypadkach, do podmiotów gospodarczych prowadzących działalność konserwacyjną. W tym celu właściwe jest również włączenie definicji terminów „konserwowanie” i „przetwarzanie”.
- (21) Przekazywanie informacji na temat przywożonych przesyłek zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 889/2008 powinno być również przeprowadzane za pośrednictwem TRACES.
- (22) Aby elektroniczny system certyfikacji mógł funkcjonować właściwie, konieczne jest, by informacje, które państwa członkowskie przekazują Komisji na temat właściwych organów i jednostek certyfikujących lub organów kontroli, obejmowały adresy poczty elektronicznej i strony internetowe. Należy ustanowić nowy ostateczny termin zgłaszania tych informacji.
- (23) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 i (WE) nr 889/2008.
- (24) W celu zapewnienia sprawnego przejścia na nowy elektroniczny system certyfikacji niniejsze rozporządzenie powinno zacząć obowiązywać sześć miesięcy po dacie jego publikacji. Zmiana kategorii produktów C, tak by obejmowała ona algi, w tym mikroalgi, powinna jednak zacząć obowiązywać od daty rozpoczęcia stosowania odpowiednich przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/673 ⁽²⁾ zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 889/2008 w celu umożliwienia stosowania mikroalg w żywności.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz.U. L 250 z 18.9.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/673 z dnia 29 kwietnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 889/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz.U. L 116 z 30.4.2016, s. 8).

(25) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Produkcji Ekologicznej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 1235/2008

W rozporządzeniu (WE) nr 1235/2008 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) »sprawdzanie przesyłki« oznacza sprawdzanie przeprowadzane przez odpowiedni organ państwa członkowskiego, w ramach kontroli urzędowych przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (*) w odniesieniu do spełniania wymogów rozporządzenia (WE) nr 834/2007, rozporządzenia (WE) nr 889/2008 i niniejszego rozporządzenia, poprzez systematyczne kontrole dokumentów, wyrywkowe kontrole tożsamości oraz – w razie potrzeby, w zależności od wyników przeprowadzonej przez ten organ oceny ryzyka – fizyczne kontrole, które to sprawdzanie przeprowadzane jest przed dopuszczeniem przesyłki do obrotu w Unii zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia;

6) »odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego« oznacza organ celny, organ ds. bezpieczeństwa żywności lub inne organy wyznaczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 27 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, odpowiedzialne za sprawdzanie przesyłek i zatwierdzanie świadectw kontroli;

(*) Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).”;

b) dodaje się pkt 8–11 w brzmieniu:

„8) »produkty akwakultury« oznaczają produkty akwakultury zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 (*);

9) »nieprzetworzony« oznacza nieprzetworzony zgodnie z zastosowaniem w definicji produktów nieprzetworzonych w art. 2 ust. 1 lit. n) rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (**), niezależnie od operacji pakowania lub etykietowania;

10) »przetworzony« oznacza przetworzony zgodnie z zastosowaniem w definicji produktów przetworzonych w art. 2 ust. 1 lit. o) rozporządzenia (WE) nr 852/2004, niezależnie od operacji pakowania lub etykietowania;

11) »miejsce wprowadzenia« oznacza miejsce dopuszczenia do obrotu.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

(**) Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).”;

2) art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja rozpatruje uznanie i wpis jednostki certyfikującej lub organu kontroli do wykazu, o którym mowa w art. 3, po otrzymaniu odpowiedniego wniosku od przedstawiciela zainteresowanej jednostki certyfikującej lub zainteresowanego organu kontroli, sporządzonego na podstawie wzoru wniosku udostępnionego przez Komisję zgodnie z art. 17 ust. 2. Przy sporządzaniu pierwszego wykazu rozpatruje się tylko kompletne wnioski otrzymane do dnia 31 października 2017 r.”;

3) art. 7 ust. 2 lit. e) i f) otrzymuje brzmienie:

- „e) nazwy, adresy, adresy poczty elektronicznej, adresy stron internetowych i numery kodów jednostki certyfikującej lub jednostek certyfikujących i organu lub organów kontroli uznanych przez właściwy organ, o którym mowa w lit. d), w odniesieniu do prowadzenia kontroli;
- f) nazwy, adresy, adresy poczty elektronicznej, adresy stron internetowych i numery kodów jednostki certyfikującej lub jednostek certyfikujących bądź też organu lub organów kontroli odpowiedzialnych w danym kraju trzecim za wystawianie świadectw w zakresie przywozu towarów do Unii;”;

4) art. 9 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

- „a) jeżeli po wpisie kraju trzeciego do wykazu dochodzi do jakichkolwiek zmian w środkach obowiązujących w kraju trzecim lub ich wdrażaniu, w szczególności w jego systemie kontroli, dany kraj trzeci niezwłocznie zawiadamia o tych zmianach Komisję; Komisja jest niezwłocznie zawiadamiana o wszelkich zmianach informacji, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. d), e) oraz f), za pośrednictwem systemu komputerowego, o którym mowa w art. 94 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 889/2008;”;

5) art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 2 lit. b) wspomniane produkty pochodzące z uznanego kraju trzeciego wpisanego do wykazu zgodnie z w art. 7, ale nieobjęte uznaniem przyznanym temu krajowi trzeciemu, mogą być wpisane do wykazu przewidzianego w niniejszym artykule.”;

6) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Świadectwo kontroli

1. Dopuszczenie do obrotu w Unii przesyłki produktów określonych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i przywożonych zgodnie z art. 33 tego rozporządzenia uzależnione jest od:

- a) przedłożenia oryginału świadectwa kontroli odpowiedniemu właściwemu organowi państwa członkowskiego;
- b) sprawdzenia przesyłki i zatwierdzenia świadectwa kontroli przez odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego; oraz
- c) określenia numeru świadectwa kontroli w zgłoszeniu celnym dotyczącym dopuszczenia do obrotu zgodnie z art. 158 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 (*).

Sprawdzanie przesyłki i zatwierdzenie świadectwa kontroli przeprowadzane jest przez odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego w państwie członkowskim, w którym przesyłka zostaje dopuszczona do obrotu w Unii.

Państwa członkowskie wyznaczają na swoim terytorium miejsca wprowadzenia i informują Komisję o tych miejscach.

2. Świadectwo kontroli wystawia odpowiedni organ kontroli lub jednostka certyfikująca, zatwierdza odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego i wypełnia pierwszy odbiorca na podstawie wzoru i uwag zawartych w załączniku V z zastosowaniem zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (TRACES) ustanowionego decyzją Komisji 2003/24/WE (**).

Oryginał świadectwa kontroli jest wydrukowaną i własnoręcznie podpisaną kopią wypełnionego świadectwa elektronicznego w TRACES albo świadectwem kontroli opatrzonym w TRACES zaawansowanym podpisem elektronicznym w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 (***) lub podpisem elektronicznym gwarantującym równoważne zabezpieczenia w odniesieniu do funkcjonalności właściwych podpisowi poprzez stosowanie takich samych zasad i warunków jak zasady i warunki określone w przepisach Komisji dotyczących dokumentów elektronicznych i cyfrowych, ustanowionych w załączniku do decyzji Komisji 2004/563/WE, Euratom (****).

W przypadku gdy oryginał świadectwa kontroli jest wydrukowaną i własnoręcznie podpisaną kopią wypełnionego świadectwa elektronicznego w TRACES, jednostki certyfikujące, organy kontroli, odpowiednie właściwe organy państwa członkowskiego oraz pierwszy odbiorca sprawdzają na każdym etapie wystawiania, zatwierdzania i przyjmowania świadectwa kontroli, czy kopia ta odpowiada informacjom wskazanym w TRACES.

3. Aby świadectwo kontroli zostało zaakceptowane do zatwierdzenia, musi ono zostać wystawione przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą właściwe dla producenta lub przetwórcy danego produktu albo – w przypadku gdy podmiot gospodarczy przeprowadzający ostatnią operację do celów przygotowania nie jest producentem ani przetwórcą produktu – przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą właściwe dla podmiotu przeprowadzającego ostatnią operację do celów przygotowania zgodnie z definicją w art. 2 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Wspomniany organ kontroli lub jednostka certyfikująca musi być:

- a) organem kontroli lub jednostką certyfikującą wymienionymi w załączniku III do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danych produktów oraz w odniesieniu do kraju trzeciego, z którego te produkty pochodzą lub, w stosownym przypadku, w którym przeprowadzano ostatnią operację do celów przygotowania; lub
- b) organem kontroli lub jednostką certyfikującą wymienionymi w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danych produktów oraz w odniesieniu do kraju trzeciego, z którego te produkty pochodzą lub w którym przeprowadzano ostatnią operację do celów przygotowania.

4. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli wystawiają świadectwo kontroli i podpisują oświadczenie w rubryce 18 świadectwa dopiero po przeprowadzeniu kontroli dokumentów na podstawie wszystkich odpowiednich dokumentów kontroli, w tym w szczególności opisów procesu produkcji dotyczących danych produktów, dokumentów przewozowych i handlowych oraz – w razie potrzeby, w zależności od wyników przeprowadzonej przez nie oceny ryzyka – po przeprowadzeniu fizycznej kontroli przesyłki.

Jednak w przypadku produktów przetworzonych, jeżeli organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli są organem kontroli lub jednostką certyfikującą wymienionymi w załączniku III, wystawiają one świadectwo kontroli i podpisują oświadczenie w rubryce 18 świadectwa dopiero po sprawdzeniu, że wszystkie ekologiczne składniki produktu zostały skontrolowane przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą uznane przez dany kraj trzeci wymieniony w tym załączniku oraz że uzyskały one świadectwo tego organu kontroli lub tej jednostki certyfikującej, bądź też, jeżeli organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli są organem kontroli lub jednostką certyfikującą wymienionymi w załączniku IV, wystawiają one świadectwo kontroli i podpisują oświadczenie w rubryce 18 świadectwa dopiero po sprawdzeniu, że wszystkie ekologiczne składniki takich produktów zostały skontrolowane przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą wymienione w załączniku III lub IV oraz otrzymały one świadectwo tego organu kontroli lub tej jednostki certyfikującej lub że zostały one wyprodukowane i uzyskały świadectwo w Unii zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007.

Jeżeli podmiot gospodarczy przeprowadzający ostatnią operację do celów przygotowania nie jest producentem ani przetwórcą produktu, organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli i wymienione w załączniku IV wystawiają świadectwo kontroli i podpisują oświadczenie w rubryce 18 świadectwa dopiero po przeprowadzeniu kontroli dokumentów na podstawie wszystkich odpowiednich dokumentów kontroli, w tym dokumentów przewozowych i handlowych, po sprawdzeniu, że produkcja lub przetwarzanie danego produktu zostały skontrolowane przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą uznane w odniesieniu do danego produktu i danego kraju zgodnie z art. 33 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz że uzyskały one świadectwo tego organu kontroli lub tej jednostki certyfikującej, a także – w razie potrzeby, w zależności od wyników przeprowadzonej przez nie oceny ryzyka – po przeprowadzeniu fizycznej kontroli przesyłki.

Na wniosek Komisji lub właściwego organu państwa członkowskiego organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli zgodnie z akapitem drugim i trzecim niezwłocznie udostępniają wykaz wszystkich podmiotów w łańcuchu produkcji ekologicznej oraz organów kontroli i jednostek certyfikujących, pod kontrolą których te podmioty gospodarcze umiejscowiły swoje operacje.

5. Świadectwo kontroli sporządza się jedynie w oryginale.

Pierwszy odbiorca lub, w odpowiednim przypadku, importer mogą sporządzić kopię świadectwa kontroli w celu powiadomienia organów kontroli i jednostek certyfikujących zgodnie z art. 83 rozporządzenia (WE) nr 889/2008. Na wszystkie takie kopie nanosi się oznaczenie »KOPIA« w postaci nadruku lub stempla.

6. Podczas sprawdzania przesyłki odpowiednie właściwe organy państwa członkowskiego zatwierdzają oryginał świadectwa kontroli w rubryce 20 i zwracają je osobie, która przedłożyła świadectwo.

7. Pierwszy odbiorca z chwilą przyjęcia przesyłki wypełnia rubrykę 21 świadectwa kontroli, poświadczając, że przyjęcie przesyłki nastąpiło zgodnie z art. 34 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.

Pierwszy odbiorca przesyła następnie oryginał świadectwa kontroli importerowi wymienionemu w rubryce 11 świadectwa w związku z wymogiem określonym w art. 33 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).
- (**) Decyzja Komisji 2003/24/WE z dnia 30 grudnia 2002 r. dotycząca opracowania zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (Dz.U. L 8 z 14.1.2003, s. 44).
- (***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).
- (****) Decyzja Komisji 2004/563/WE, EWWiS, Euratom z dnia 7 lipca 2004 r. zmieniająca jej regulamin wewnętrzny (Dz.U. L 251 z 27.7.2004, s. 9).”;

7) dodaje się art. 13a–13d w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Siła wyższa lub okoliczności wyjątkowe

1. W przypadku działania siły wyższej lub zaistnienia okoliczności wyjątkowych uniemożliwiających działanie systemu elektronicznego, a w szczególności w przypadku nieprawidłowego działania systemu lub braku trwałego połączenia, świadectwa kontroli i wyciągi z nich mogą być wystawiane i zatwierdzane na mocy art. 13 ust. 3–7 bez stosowania TRACES zgodnie z ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu oraz na podstawie wzorów i uwag określonych w załączniku V lub VI. Właściwe organy, organy kontroli, jednostki certyfikujące i podmioty gospodarcze niezwłocznie informują o tym Komisję i w terminie dziesięciu dni kalendarzowych od wznowienia działania systemu wprowadzają do TRACES wszystkie konieczne informacje szczegółowe.

2. W przypadku gdy świadectwo kontroli wystawiane jest bez zastosowania TRACES, sporządza się je w jednym z języków urzędowych Unii i wypełnia w całości wielkimi literami lub w całości pismem maszynowym, z wyjątkiem pieczęci i podpisów.

Świadectwo kontroli sporządza się w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym dokonywana jest odprawa celna. W stosownych przypadkach właściwe organy państwa członkowskiego mogą zażądać przetłumaczenia świadectwa kontroli na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych tego państwa członkowskiego.

Niepoświadczone zmiany lub skreślenia powodują unieważnienie świadectwa.

3. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca wystawiające świadectwo kontroli nadają numer seryjny każdemu wystawionemu świadectwu i prowadzą rejestr wystawionych świadectw w porządku chronologicznym, a następnie uzgadniają rejestr z numerem seryjnym nadanym przez TRACES.

4. W przypadku gdy świadectwo kontroli jest wystawione i zatwierdzone bez zastosowania TRACES, art. 15 ust. 1 i 5 nie ma zastosowania.

Artykuł 13b

Importer

Importer podaje numer świadectwa kontroli w zgłoszeniu celnym dotyczącym dopuszczenia do obrotu zgodnie z art. 158 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

Artykuł 13c

Prawa dostępu

Komisja odpowiedzialna jest za przyznawanie i uaktualnianie praw dostępu do TRACES dla właściwych organów zdefiniowanych w art. 2 lit. n) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, właściwych organów krajów trzecich uznanych zgodnie z art. 33 ust. 2 tego rozporządzenia oraz organów kontroli i jednostek certyfikujących wymienionych w załączniku III lub IV do niniejszego rozporządzenia. Przed przyznaniem praw dostępu do TRACES Komisja sprawdza tożsamość zainteresowanych właściwych organów, organów kontroli i jednostek certyfikujących.

Właściwe organy zdefiniowane w art. 2 lit. n) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 są odpowiedzialne za przyznawanie i uaktualnianie praw dostępu do TRACES dla podmiotów gospodarczych, organów kontroli i jednostek certyfikujących w Unii. Przed przyznaniem praw dostępu do TRACES właściwe organy sprawdzają tożsamość zainteresowanych podmiotów gospodarczych, organów kontroli i jednostek certyfikujących. Państwa członkowskie wyznaczają jeden organ odpowiedzialny za koordynowanie współpracy i kontaktów z Komisją w tej dziedzinie.

Właściwe organy powiadamiają Komisję o przyznanych prawach dostępu. Komisja aktywuje te prawa dostępu w TRACES.

Artykuł 13d

Integralność i możliwość odczytu informacji

TRACES chroni integralność informacji zakodowanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

W szczególności TRACES gwarantuje, co następuje:

- a) umożliwia jednoznaczne potwierdzenie tożsamości każdego użytkownika i posiada wbudowane skuteczne środki kontroli praw dostępu w celu ochrony przed nielegalnym, szkodliwym lub nieuprawnionym dostępem, wykasowaniem, zmianą lub przemieszczeniem informacji, plików i metadanych;
  - b) jest wyposażony w fizyczne systemy ochrony przed ingerencją i incydentami środowiskowymi oraz w systemy ochrony oprogramowania przed atakami cybernetycznymi;
  - c) chroni przechowywane dane w środowisku, które zapewnia bezpieczeństwo pod względem fizycznym i z punktu widzenia oprogramowania;
  - d) zapobiega, za pomocą różnych środków, wszelkim nieuprawnionym zmianom i posiadają wbudowane mechanizmy pozwalające sprawdzić, czy w informacji dokonywano zmian;
  - e) zachowuje ścieżkę audytu dla każdego istotnego etapu procedury;
  - f) posiada niezawodne procedury zmiany formatu i migracji gwarantujące możliwość odczytu i dostępność informacji przez cały obowiązkowy okres przechowywania;
  - g) posiada wystarczająco szczegółową i aktualną dokumentację funkcjonalno-techniczną w zakresie obsługi i charakterystyki systemu, przy czym dokumentacja ta dostępna jest całodobowo podmiotowi organizacyjnemu odpowiadającemu za specyfikacje funkcjonalne lub techniczne.”;
- 8) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku, w którym przesyłka pochodząca z kraju trzeciego podlega składowaniu celnemu lub uszlachetnieniu czynnemu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 952/2013 i podlega co najmniej jednej z czynności przygotowawczych określonych w akapicie drugim, odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego sprawdza przesyłkę zgodnie z art. 13 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) niniejszego rozporządzenia przed przeprowadzeniem pierwszego przygotowania. Numer referencyjny zgłoszenia celnego, na podstawie którego towary zgłoszono do procedury składowania celnego lub uszlachetnienia czynnego, wpisywany jest w rubryce 19 świadectwa kontroli.

Przygotowywanie ograniczone jest do następujących rodzajów czynności:

- a) pakowanie lub przepakowywanie; lub
- b) etykietowanie uwzględniające przedstawienie metody produkcji ekologicznej.

Po tym przygotowaniu przesyłka, przed dopuszczeniem do obrotu, podlega środkom, o których mowa w art. 13 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Po przeprowadzeniu tej procedury oryginał świadectwa kontroli zwracany jest w odpowiednich przypadkach importerowi przesyłki wymienionemu w rubryce 11 świadectwa do celów art. 33 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 834/2007.”;

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do każdej partii powstałej po podziale importer, o którym mowa w rubryce 11 świadectwa kontroli, przedstawia odpowiedni właściwemu organowi państwa członkowskiego wyciąg ze świadectwa kontroli za pośrednictwem TRACES, zgodnie ze wzorem i uwagami zawartymi w załączniku VI. Po sprawdzeniu danej partii odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego zatwierdza wyciąg ze świadectwa kontroli w rubryce 13 w celu dopuszczenia do obrotu. Sprawdzenie partii i zatwierdzenie wyciągu ze świadectwa kontroli przeprowadzane jest przez odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego w państwie członkowskim, w którym partia zostaje dopuszczona do obrotu w Unii.”;

(ii) skreśla się akapit czwarty;

9) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapity drugi i trzeci w brzmieniu:

„W przypadku gdy w wyniku sprawdzenia przesyłki przez odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego stwierdzone zostaną nieprawidłowość lub naruszenie prowadzące do odmowy zatwierdzenia świadectwa i dopuszczenia produktów do obrotu, właściwy organ niezwłocznie za pośrednictwem TRACES powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o nieprawidłowości lub naruszeniu.

Państwa członkowskie zapewniają skuteczną i sprawną koordynację między właściwymi organami przeprowadzającymi kontrole urzędowe w celu niezwłocznej wymiany informacji na temat stwierdzenia istnienia przesyłek produktów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, posiadających oznaczenie odnoszące się do ekologicznych metod produkcji, ale niezgłoszonych jako przeznaczone do przywozu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007. Odpowiednie właściwe organy państwa członkowskiego niezwłocznie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o tych ustaleniach za pośrednictwem TRACES.”;

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Importer, pierwszy odbiorca lub ich organ kontroli lub jednostka certyfikująca przesyłają właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich z zastosowaniem systemu komputerowego, o którym mowa w art. 94 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 889/2008, za pośrednictwem TRACES, informacje na temat nieprawidłowości lub naruszeń w odniesieniu do przywożonych produktów.”;

10) art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. System komputerowy przewidziany w ust. 1, w odpowiednich przypadkach, musi umożliwiać gromadzenie wniosków, dokumentów i informacji, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.”;

11) art. 18 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Pierwszy wykaz uznanych krajów obejmuje Argentynę, Australię, Kostarykę, Indie, Izrael (*), Nową Zelandię i Szwajcarię. Nie zawiera on numerów kodów, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia. Numery kodów są dodawane do dnia 1 lipca 2010 r. poprzez aktualizację wykazu zgodnie z art. 17 ust. 2.

(*). Rozumiany dalej jako Państwo Izrael, z wyłączeniem terytoriów znajdujących się pod administracją izraelską od czerwca 1967 r., tj. Wzgórz Golan, Strefy Gazy, Wschodniej Jerozolimy i pozostałego obszaru Zachodniego Brzegu.”;

12) skreśla się art. 19;

13) dodaje się art. 19 a w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Przepisy przejściowe dotyczące stosowania świadectw kontroli niewystawionych w TRACES

Do dnia 19 października 2017 r. świadectwa kontroli, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. a), oraz wyciągi z nich, o których mowa w art. 14 ust. 2, mogą być wystawiane i zatwierdzane zgodnie z art. 13 ust. 3–7 bez zastosowania TRACES zgodnie z art. 13a ust. 1, 2 i 3 oraz na podstawie wzorów i uwag określonych w załączniku V lub VI.”;

- 14) w załączniku III wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;
- 15) w załączniku IV w wykazie kategorii produktów kategoria „C: Produkty akwakultury i wodorosty morskie” otrzymuje brzmienie: „C: Nieprzetworzone produkty akwakultury i algi”;
- 16) załącznik V zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia;
- 17) załącznik VI zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 889/2008

W rozporządzeniu (WE) nr 889/2008 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 dodaje się litery t) i u) w brzmieniu:

„t) »konservowanie« oznacza dowolne działanie, inne niż uprawy i zbiory, przeprowadzane w odniesieniu do produktów, ale niekwalifikujące się jako przetwarzanie zdefiniowane w lit. u), w tym wszystkie działania, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. n) rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), ale z wyłączeniem pakowania i etykietowania produktu;

u) »przetwarzanie« oznacza dowolne działanie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. m) rozporządzenia (WE) nr 852/2004, w tym wykorzystanie substancji, o których mowa w art. 19 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Operacje pakowania i etykietowania nie są uznawane za przetwarzanie.

(*) Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).”;

- 2) tytuł tytułu II otrzymuje brzmienie:

„TYTUŁ II

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRODUKCJI, KONSERWOWANIA, PRZETWARZANIA, PAKOWANIA, TRANSPORTU I PRZECHOWYWANIA PRODUKTÓW EKOLOGICZNYCH”;

- 3) tytuł rozdziału 3 w tytule II otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 3

Produkty konserwowane i przetwarzane”;

- 4) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 26

Przepisy dotyczące konserwowania produktów oraz produkcji przetworzonej paszy i żywności

1. Podmioty gospodarcze konserwujące produkty lub produkujące przetworzoną paszę lub żywność ustanawiają i uaktualniają odpowiednie procedury opierające się na systematycznej identyfikacji krytycznych etapów przetwórstwa.

Stosowanie tych procedur musi w każdym momencie gwarantować, że produkty konserwowane lub przetworzone są zgodne z przepisami dotyczącymi produkcji ekologicznej.

2. Podmioty gospodarcze spełniają i wdrażają procedury, o których mowa w ust. 1. W szczególności podmioty gospodarcze:

- a) podejmują środki ostrożności w celu uniknięcia ryzyka zanieczyszczenia przez niedozwolone substancje lub środki;

- b) wdrażają odpowiednie działania w zakresie czyszczenia, monitorują ich skuteczność i prowadzą ich ewidencję;
- c) zapewniają, aby produkty nieekologiczne nie były wprowadzane do obrotu z oznaczeniem odnoszącym się do ekologicznych metod produkcji.
3. Jeżeli w danej jednostce przetwórczej są również przetwarzane lub przechowywane produkty nieekologiczne, podmiot gospodarczy:
- a) prowadzi działania w sposób ciągły aż do ich całkowitego zakończenia, w oddzielnym miejscu lub w innym terminie, w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od podobnych działań przeprowadzanych na produktach nieekologicznych;
- b) przechowuje produkty ekologiczne, przed i po zakończeniu wyżej wspomnianych działań w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od produktów nieekologicznych;
- c) informuje organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o działaniach, o których mowa w lit. a) oraz b), oraz udostępnia i aktualizuje rejestr wszystkich działań i przetworzonych ilości;
- d) podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia możliwości identyfikacji partii i uniknięcia mieszania się lub zamiany z produktami nieekologicznymi;
- e) prowadzi działania na produktach ekologicznych wyłącznie po odpowiednim oczyszczeniu urządzeń produkcyjnych.
4. Dodatki, substancje pomocnicze w przetwórstwie i inne substancje i substancje pomocnicze w przetwórstwie pasz i żywności, a także inne praktyki stosowane w przetwórstwie, takie jak wędzenie, muszą spełniać zasady dobrych praktyk produkcyjnych.”;
- 5) w art. 84 dodaje się akapit trzeci w brzmieniu:

„Importer przekazuje informacje, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, z zastosowaniem zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (TRACES) ustanowionego decyzją Komisji 2003/24/WE (*).

(*) Decyzja Komisji 2003/24/WE z dnia 30 grudnia 2002 r. dotycząca opracowania zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (Dz.U. L 8 z 14.1.2003, s. 44).”;

- 6) w art. 94 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) do dnia 30 czerwca 2017 r. informacje, o których mowa w art. 35 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a następnie ich ewentualne zmiany;

b) do dnia 30 czerwca 2017 r. informacje, o których mowa w art. 35 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym adres, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a następnie ich ewentualne zmiany;”;

- b) dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) do dnia 30 czerwca 2017 r. nazwę, adres, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej odpowiednich właściwych organów państwa członkowskiego zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, a następnie ich ewentualne zmiany.”.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 19 kwietnia 2017 r. Art. 1 pkt 2 stosuje się jednak od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a art. 1 pkt 15 od dnia 7 maja 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 października 2016 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

W załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po nagłówku „**WYKAZ KRAJÓW TRZECICH I ODNOŚNE SPECYFIKACJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 7**” dodaje się uwagę w brzmieniu:

„Uwaga: Zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zwierzęta i produkty pochodzenia zwierzęcego wyprodukowane w okresie konwersji nie są wprowadzane do obrotu w Unii z oznaczeniami, o których mowa w art. 23 i 24 tego rozporządzenia, wykorzystywanymi przy etykietowaniu i reklamowaniu produktów. Takie produkty są zatem również wyłączone z uznania w odniesieniu do kategorii produktów B i D dla wszystkich krajów trzecich wymienionych w niniejszym załączniku.”;

- 2) w pozycjach dotyczących Argentyny, Australii, Kostaryki, Indii, Izraela, Japonii, Szwajcarii, Tunezji i Nowej Zelandii skreśla się przypis „⁽¹⁾ Z wyłączeniem wodorostów morskich”;

- 3) w pozycji dotyczącej Argentyny wprowadza się następujące zmiany:

a) w pkt 1 skreśla się ograniczenia dotyczące kategorii produktów B i D;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A, B i F uprawiane w Argentynie i produkty kategorii D przetwarzane w Argentynie zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Argentynie.”;

- 4) w pozycji dotyczącej Australii pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane w Australii i produkty kategorii D przetwarzane w Australii zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Australii.”;

- 5) w pozycji dotyczącej Kostaryki wprowadza się następujące zmiany:

a) [Nie dotyczy polskiej wersji językowej];

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane na Kostaryce i produkty kategorii D przetwarzane na Kostaryce zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane na Kostaryce.”;

- 6) w pozycji dotyczącej Izraela pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane w Izraelu i produkty kategorii D przetwarzane w Izraelu zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Izraelu lub przywiezione do Izraela:

— z Unii,

— albo z kraju trzeciego w ramach systemu uznanego za równoważny zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.”;

- 7) w pozycji dotyczącej Japonii pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane w Japonii i produkty kategorii D przetwarzane w Japonii zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Japonii lub przywiezione do Japonii:

— z Unii,

— albo z kraju trzeciego, w przypadku którego Japonia uznała, że produkty zostały wyprodukowane i poddane kontroli w tym kraju trzecim zgodnie z zasadami równoważnymi z zasadami ustanowionymi w prawodawstwie japońskim.”;

8) w pozycji dotyczącej Szwajcarii wprowadza się następujące zmiany:

a) w pkt 1 skreśla się ograniczenie dotyczące kategorii produktów B;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane w Szwajcarii i produkty kategorii D i E przetwarzane w Szwajcarii zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Szwajcarii lub przywiezione do Szwajcarii:

— z Unii,

— albo z kraju trzeciego, w przypadku którego Szwajcaria uznała, że produkty zostały wyprodukowane i poddane kontroli w tym kraju trzecim zgodnie z zasadami równoważnymi z zasadami ustanowionymi w prawodawstwie szwajcarskim.”;

9) w pozycji dotyczącej Tunezji pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A i F uprawiane w Tunezji i produkty kategorii D przetwarzane w Tunezji zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Tunezji.”;

10) w pozycji dotyczącej Stanów Zjednoczonych w pkt 1 skreśla się ograniczenia dotyczące kategorii produktów A i D;

11) w pozycji dotyczący Nowej Zelandii wprowadza się następujące zmiany:

a) w pkt 1 skreśla się ograniczenia dotyczące kategorii produktów B i D;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii A, B i F uprawiane w Nowej Zelandii i produkty kategorii D przetwarzane w Nowej Zelandii zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Nowej Zelandii lub przywiezione do Nowej Zelandii:

— z Unii,

— albo z kraju trzeciego w ramach systemu uznanego za równoważny zgodnie z przepisami art. 33 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007,

— albo z kraju trzeciego, którego zasady produkcji i system kontroli zostały uznane za równoważne w stosunku do Oficjalnego Programu Bezpieczeństwa Żywności Ekologicznej Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa na podstawie gwarancji i informacji dostarczonych przez właściwy organ tego kraju, zgodnie z przepisami ustanowionymi przez Ministerstwo Rolnictwa i Leśnictwa i pod warunkiem że przywożone są jedynie pochodzące z produkcji ekologicznej składniki przeznaczone do włączenia, w ilości do 5 % produktów pochodzenia rolniczego, do produktów kategorii D przygotowanych w Nowej Zelandii.”;

12) w pozycji dotyczącej Republiki Korei pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. **Pochodzenie:** produkty kategorii D przetwarzane w Republice Korei zawierające produkowane metodami ekologicznymi składniki uprawiane w Republice Korei lub przywiezione do Republiki Korei:

— z Unii,

— albo z kraju trzeciego, w przypadku którego Republika Korei uznała, że produkty zostały wyprodukowane i poddane kontroli w tym kraju trzecim zgodnie z zasadami równoważnymi z zasadami ustanowionymi w prawodawstwie Republiki Korei.”.

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK V

ŚWIADECTWO KONTROLI

W ODNIESIENIU DO PRZYWOZU PRODUKTÓW POCHODZĄCYCH Z PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ DO UNII EUROPEJSKIEJ

1. Jednostka certyfikująca lub organ kontroli wystawiające świadectwo (nazwa, adres i kod)	2. Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007: — art. 33 ust. 2 ☐ lub — art. 33 ust. 3 ☐										
3. Numer seryjny świadectwa kontroli	4. Eksporter (nazwa i adres)										
5. Producent lub przetwórcą produktu (nazwa i adres)	6. Jednostka certyfikująca lub organ kontroli (nazwa, adres i kod)										
7. Kraj pochodzenia	8. Kraj wywozu										
9. Kraj odprawy celnej/miejsce wprowadzenia	10. Kraj przeznaczenia										
11. Importer (nazwa, adres, numer EORI)	12. Pierwszy odbiorca w Unii (nazwa i adres)										
13. Opis produktów <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Kod CN</th> <th style="width: 30%;">Nazwa handlowa</th> <th style="width: 20%;">Liczba opakowań</th> <th style="width: 20%;">Numer partii</th> <th style="width: 15%;">Masa netto</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>		Kod CN	Nazwa handlowa	Liczba opakowań	Numer partii	Masa netto					
Kod CN	Nazwa handlowa	Liczba opakowań	Numer partii	Masa netto							
14. Numer kontenera	15. Numer plomby	16. Całkowita masa brutto									
17. Środki transportu przed miejscem wprowadzenia do Unii Rodzaj Identyfikacja Międzynarodowy dokument przewozowy											

18. Deklaracja organu kontroli lub jednostki certyfikującej wystawiających świadectwo, o których mowa w rubryce 1

Niniejszym zaświadcza się, że to świadectwo zostało wystawione na podstawie kontroli wymaganych na mocy art. 13 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 oraz że produkty wskazane powyżej zostały otrzymane zgodnie z zasadami produkcji i kontroli metody produkcji ekologicznej, uznanymi za równoważne zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007.

Data

Nazwisko i podpis osoby upoważnionej

Pieczęć jednostki lub organu wystawiającego świadectwo

19. Składowanie celne Uszlachetnianie czynne

Nazwa i adres podmiotu gospodarczego:

Jednostka certyfikująca lub organ kontroli (nazwa, adres i kod):

Numer referencyjny zgłoszenia celnego do celów składowania celnego lub uszlachetniania czynnego:

20. Sprawdzanie przesyłki i zatwierdzanie przez odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego.

Organ i państwo członkowskie:

Data:

Nazwisko i podpis osoby upoważnionej

Pieczęć

21. Deklaracja pierwszego odbiorcy.

Niniejszym zaświadcza się, że odbiór produktów został przeprowadzony zgodnie art. 34 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.

Nazwa przedsiębiorstwa:

Data:

Nazwisko i podpis osoby upoważnionej

Uwagi

- Rubryka 1: Nazwa, adres i kod jednostki certyfikującej lub organu kontroli w kraju trzecim, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008. Jednostka lub organ wypełnia również rubryki 4–18.
- Rubryka 2: W rubryce tej należy wpisać przepisy rozporządzenia (WE) nr 834/2007, które mają zastosowanie do wystawiania niniejszego świadectwa i posługiwania się nim; należy wskazać odpowiednie przepisy.
- Rubryka 3: Numer seryjny świadectwa automatycznie przydzielony przez zintegrowany skomputeryzowany system weterynaryjny (TRACES), o którym mowa w art. 13 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowanie ma art. 13a ust. 3.
- Rubryka 4: Nazwa i adres podmiotu gospodarczego eksportującego produkty z kraju, o którym mowa w rubryce 8. Eksporter jest podmiotem, który przeprowadza ostatnie działanie do celów przygotowania zdefiniowanego w art. 2 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do produktów wymienionych w rubryce 13 i zamyka produkty w odpowiednich opakowaniach lub pojemnikach zgodnie z art. 34 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.
- Rubryka 5: Operatorzy, którzy wyprodukowali lub przetworzyli produkty w kraju trzecim wymienionym w rubryce 7.
- Rubryka 6: Jednostki certyfikujące lub organy kontroli monitorujące zgodność produkcji lub przetwarzania produktów z przepisami dotyczącymi produkcji ekologicznej w kraju wymienionym w rubryce 7.
- Rubryka 7: Kraj pochodzenia oznacza kraj, w którym produkt został wyprodukowany/był uprawiany lub został przetworzony.
- Rubryka 8: Kraj wywozu oznacza kraj, w którym produkt podlegał ostatniej operacji do celów przygotowania zdefiniowanego w art. 2 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz zamknięty w odpowiednich opakowaniach lub pojemnikach.
- Rubryka 9: Kraj odprawy celnej oznacza kraj, w którym przesyłka jest dopuszczana do obrotu w Unii Europejskiej. Miejsce wprowadzenia oznacza miejsce dopuszczenia do obrotu i jest oznaczane kodem lokalizacji Narodów Zjednoczonych obowiązującym w handlu i transporcie (UN/LOCODE, pięć znaków alfabetycznych).
- Rubryka 10: Kraj przeznaczenia oznacza kraj pierwszego odbiorcy w Unii Europejskiej.
- Rubryka 11: Nazwa, adres i numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (EORI) importera zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 952/2013. Przez importera rozumie się osobę fizyczną lub osobę prawną w granicach Unii Europejskiej, która przedstawia przesyłkę w celu dopuszczenia jej do obrotu w Unii, albo samodzielnie, albo przez przedstawiciela.
- Rubryka 12: Nazwa i adres pierwszego odbiorcy przesyłki w Unii Europejskiej. Przez pierwszego odbiorcę rozumie się osobę fizyczną lub osobę prawną, do której przesyłka zostaje dostarczona i przez którą będzie ona obsługiwana w celu dalszego przygotowywania i/lub dalszego obrotu. Pierwszy odbiorca wypełnia również rubrykę 24.
- Rubryka 13: Opis produktów, w tym kody Nomenklatury scalonej w odniesieniu do odpowiednich produktów (w miarę możliwości na poziomie ośmiu cyfr), nazwa handlowa, liczba opakowań (liczba pudeł, kartonów, worków, beczek itp.), numer partii oraz masa netto.
- Rubryka 14: Nieobowiązkowe
- Rubryka 15: Nieobowiązkowe
- Rubryka 16: Całkowita masa brutto wyrażona we właściwych jednostkach (kg masy netto, litry itd.).
- Rubryka 17: Środki transportu do miejsca wprowadzenia.
- Rodzaj transportu: statek powietrzny, jednostka pływająca, koleje, pojazdy drogowe, inne.
- Dane identyfikacyjne środka transportu: w przypadku statku powietrznego – numer lotu, w przypadku jednostki pływającej – nazwa(-y) statku, w przypadku kolei – identyfikator pociągu i numer wagonu, w przypadku transportu drogowego – numer rejestracji i ewentualnie numer rejestracji przyczepy.
- W przypadku promu należy podać jednostkę pływającą i pojazd drogowy wraz z identyfikatorami pojazdu drogowego i promu rejsowego.
- Rubryka 18: Deklaracja organu kontroli lub jednostki certyfikującej wystawiającego świadectwo. Kolor podpisu i pieczęci musi się różnić od koloru druku.
- Rubryka 19: Wypełnia odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego lub importer.
- Rubryka 20: Wypełnia odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego, w stosownym przypadku, przed przygotowaniem lub operacją podziału w okolicznościach, o których mowa w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, i przy sprawdzaniu przesyłki zgodnie z art. 13 ust. 1.
- Rubryka 21: Wypełnia pierwszy odbiorca w chwili przyjęcia produktów, po przeprowadzeniu kontroli przewidzianych w art. 34 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.”

ZAŁĄCZNIK III

„ZAŁĄCZNIK VI

WYCIĄG NR ... ZE ŚWIADECTWA KONTROLI W ODNIESIENIU DO PRZYWOZU PRODUKTÓW POCHODZĄCYCH Z PRODUKCJI
EKOLOGICZNEJ DO UNII EUROPEJSKIEJ

1. Jednostka certyfikująca lub organ kontroli, którzy wystawili podstawowe świadectwo kontroli (nazwa, adres i kod)	2. Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007: — art. 33 ust. 2 ☐ lub — art. 33 ust. 3 ☐
3. Numer seryjny podstawowego świadectwa kontroli	4. Podmiot, który podzielił oryginalną przesyłkę na partie (nazwa i adres)
5. Jednostka certyfikująca lub organ kontroli (nazwa, adres i kod)	6. Importer (nazwa, adres, numer EORI)
7. Kraj pochodzenia	8. Kraj wywozu
9. Kraj odprawy celnej/miejsce wprowadzenia	10. Kraj przeznaczenia
11. Odbiorca partii uzyskanej z podziału (nazwa i adres)	
12. Opis produktów Kody CN Liczba opakowań Masa netto partii oraz masa netto oryginalnej przesyłki	
13. Deklaracja odpowiedniego właściwego organu państwa członkowskiego zatwierdzającego wyciąg ze świadectwa. Niniejszy wyciąg odpowiada partii określonej powyżej i uzyskanej z podziału przesyłki, której dotyczy oryginalne świadectwo kontroli o numerze seryjnym wymienionym w rubryce 3 Organ i państwo członkowskie: Data: Nazwisko i podpis osoby upoważnionej Pieczęć	

14. Deklaracja odbiorcy partii

Niniejszym zaświadcza się, że odbiór partii został przeprowadzony zgodnie art. 33 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.

Nazwa spółki

Data:

Nazwisko i podpis osoby upoważnionej

Uwagi

Nr wyciągu .....: Numer wyciągu odpowiada numerowi partii uzyskanej z podziału oryginalnej przesyłki.

Rubryka 1: Nazwa, adres i kod jednostki certyfikującej lub organu kontroli w państwie trzecim, który wystawił podstawowe świadectwo kontroli.

Rubryka 2: W rubryce tej należy wpisać przepisy rozporządzenia (WE) nr 834/2007, które mają zastosowanie do wystawiania niniejszego wyciągu i posługiwania się nim; należy wskazać stosowne przepisy, zgodnie z którymi podstawowa przesyłka została przywieziona, zob. rubryka 2 podstawowego świadectwa kontroli.

Rubryka 3: Numer seryjny podstawowego świadectwa automatycznie przydzielony przez zintegrowany skomputeryzowany system weterynaryjny (TRACES), o którym mowa w art. 13 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowanie ma art. 13a ust. 3.

Rubryka 4: Podmiot, który dokonuje fizycznego podziału oryginalnej przesyłki na partie, lub podmiot odpowiedzialny za tę operację.

Rubryka 5: Jednostka certyfikująca lub organ kontroli odpowiedzialne za kontrolę podmiotu, który podzielił przesyłkę.

Rubryki 6, 7 i 8: Zob. stosowne informacje na podstawowym świadectwie kontroli.

Rubryka 9: Kraj odprawy celnej oznacza kraj, w którym przesyłka jest dopuszczana do obrotu w Unii Europejskiej. Miejsce wprowadzenia oznacza miejsce dopuszczenia do obrotu i jest oznaczane kodem lokalizacji Narodów Zjednoczonych obowiązującym w handlu i transporcie (UN/LOCODE, pięć znaków alfabetycznych).

Rubryka 10: Kraj przeznaczenia oznacza kraj pierwszego odbiorcy w Unii Europejskiej.

Rubryka 11: Odbiorca partii (uzyskanej w wyniku podziału) w Unii Europejskiej.

Rubryka 12: Opis produktów, w tym kody Nomenklatury scalonej w odniesieniu do odpowiednich produktów (w miarę możliwości na poziomie ośmiu cyfr), liczba opakowań (liczba pudeł, kartonów, worków, beczek itp.), masa netto wyrażona w odpowiednich jednostkach (kg masy netto, litry itp.) oraz masa netto wskazane w rubryce 13 podstawowego świadectwa kontroli.

Rubryka 13: Wypełnia odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego dla każdej z partii pochodzących z operacji podziału określonej w art. 14 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008.

Rubryka 14: Wypełnia się w chwili odbioru partii, po przeprowadzeniu przez odbiorcę kontroli przewidzianych w art. 33 rozporządzenia (WE) nr 889/2008.”

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2016/1843**z dnia 18 października 2016 r.****w sprawie środków przejściowych dotyczących stosowania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do akredytacji laboratoriów urzędowych prowadzących urzędowe badania na obecność włośnia krętego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 63 ust. 1 akapit drugi,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 przewidziano istotne zmiany w zasadach i procedurach kontroli urzędowych. Rozporządzenie to stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r. Stosowanie niektórych z tych zasad i procedur ze skutkiem natychmiastowym począwszy od tej daty spowodowałoby jednak w pewnych przypadkach trudności natury praktycznej.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 zawiera wymóg, aby laboratoria prowadzące analizę próbek pobranych w trakcie kontroli urzędowych posiadały akredytację zgodną z określonymi normami europejskimi, o których mowa w tym rozporządzeniu. W rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 702/2013 ⁽²⁾ ustanowiono jednak pewne środki przejściowe, w tym odstępstwo od wspomnianego wymogu dotyczącego laboratoriów, aby umożliwić sprawne przejście do pełnego wdrożenia nowych zasad i procedur. Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 702/2013 stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.
- (3) Sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie doświadczeń uzyskanych wskutek stosowania rozporządzeń dotyczących higieny (WE) nr 852/2004, (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ⁽³⁾ („sprawozdanie”) „ma na celu rzeczowe przedstawienie uzyskanych doświadczeń, w tym napotkanych trudności, wskutek stosowania pakietu rozporządzeń dotyczących higieny w latach 2006, 2007 i 2008 przez wszystkie zainteresowane podmioty”.
- (4) Sprawozdanie obejmuje doświadczenia związane ze środkami przejściowymi, w tym środkami przewidzianymi w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004. W sprawozdaniu wskazano, że istnieją nadal trudności związane z akredytacją wewnętrznych laboratoriów rzeźni.
- (5) W dniu 6 maja 2013 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin, materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin i środków ochrony roślin ⁽⁴⁾. We wniosku tym przewiduje się uchylenie rozporządzenia (WE) nr 882/2004 oraz możliwość odstępstwa w zakresie akredytacji laboratoriów urzędowych, których jedyną działalnością jest wykrywanie włośnia krętego w mięsie.
- (6) W związku z powyższym w niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć dalsze środki przejściowe do czasu przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę nowego rozporządzenia.
- (7) Należy zatem wprowadzić przepis dotyczący kolejnego okresu przejściowego, podczas którego powinno się nadal stosować odpowiednie środki przejściowe ustanowione obecnie w rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 702/2013.

⁽¹⁾ Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 702/2013 z dnia 22 lipca 2013 r. w sprawie środków przejściowych dotyczących stosowania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do akredytacji laboratoriów urzędowych prowadzących urzędowe badania na obecność włośnia krętego i zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1162/2009 (Dz.U. L 199 z 24.7.2013, s. 3).

⁽³⁾ COM(2009) 403 final.

⁽⁴⁾ COM(2013) 265 final.

- (8) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się środki przejściowe dotyczące stosowania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 w okresie przejściowym od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 2

Na zasadzie odstępstwa od art. 12 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 właściwy organ może wyznaczyć laboratorium przeprowadzające urzędowe badania na obecność włośnia krętego, znajdujące się w rzeźni lub zakładzie obróbki dziczyzny, o ile laboratorium to pomimo braku akredytacji zgodnej z normą europejską, o której mowa w lit. a) tego ustępu, przedstawi właściwemu organowi wystarczające gwarancje na to, że wprowadzono systemy kontroli jakości do celów analiz próbek przeprowadzanych przez nie na potrzeby kontroli urzędowych.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 października 2016 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2016/1844**z dnia 18 października 2016 r.****ustanawiające standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektorów owoców i warzyw oraz przetworzonych owoców i warzyw ⁽²⁾, w szczególności jego art. 136 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 543/2011 przewiduje – zgodnie z wynikami wielostronnych negocjacji handlowych Rundy Urugwajskiej – kryteria, na których podstawie Komisja ustala standardowe wartości dla przywozu z państw trzecich, w odniesieniu do produktów i okresów określonych w części A załącznika XVI do wspomnianego rozporządzenia.
- (2) Standardowa wartość w przywozie jest obliczana każdego dnia roboczego, zgodnie z art. 136 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, przy uwzględnieniu podlegających zmianom danych dziennych. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Standardowe wartości celne w przywozie, o których mowa w art. 136 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, są ustalone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 2*Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 października 2016 r.

W imieniu Komisji,
za Przewodniczącego,

Jerzy PLEWA

Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów
Wiejskich⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.⁽²⁾ Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1.

ZAŁĄCZNIK

Standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw

(EUR/100 kg)		
Kod CN	Kod państw trzecich ⁽¹⁾	Standardowa wartość w przywozie
0702 00 00	MA	133,9
	ZZ	133,9
0707 00 05	TR	145,2
	ZZ	145,2
0709 93 10	TR	154,9
	ZZ	154,9
0805 50 10	AR	91,3
	CL	95,5
	TR	85,9
	UY	51,6
	ZA	73,6
	ZZ	79,6
	0806 10 10	BR
0808 10 80	EG	169,2
	TR	151,7
	ZZ	199,8
	AR	191,8
	AU	196,9
	BR	124,9
	CL	154,2
0808 30 90	NZ	137,0
	ZA	117,5
	ZZ	153,7
	CN	75,0
	TR	134,9
	ZZ	105,0

⁽¹⁾ Nomenklatura krajów ustalona w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1106/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 471/2009 w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi, w odniesieniu do aktualizacji nazewnictwa państw i terytoriów (Dz.U. L 328 z 28.11.2012, s. 7). Kod „ZZ” odpowiada „innym pochodzeniom”.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2016/1845**z dnia 18 października 2016 r.****ustalające współczynnik przydziału, jaki należy stosować do wniosków o pomoc na ograniczenie produkcji mleka na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1612**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1612 z dnia 8 września 2016 r. przyznające pomoc na ograniczenie produkcji mleka ⁽²⁾, w szczególności jego art. 4 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2016/1612 przewidziano pomoc dla producentów mleka, którzy zobowiązują się do ograniczenia dostaw mleka krowiego przez okres trzech miesięcy. Pomoc ta jest wypłacana na podstawie wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku gdy całkowita wielkość objęta zgłoszonymi wnioskami o przyznanie pomocy, które są dopuszczalne i wiarygodne, przekracza maksymalną całkowitą wielkość, o której mowa w art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia, państwa członkowskie stosują współczynnik przydziału do ilości objętej przez każdy wniosek o przyznanie pomocy.
- (2) Ilości objęte wnioskami o przyznanie pomocy złożonymi w odniesieniu do okresu obejmującego listopad 2016 r., grudzień 2016 r. i styczeń 2017 r. przekraczają maksymalną całkowitą wielkość. W związku z tym należy ustalić współczynnik przydziału.
- (3) W celu szybkiego wdrożenia rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1612 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Współczynnik przydziału, jaki należy stosować do ilości objętych wnioskami o przyznanie pomocy na ograniczenie dostaw mleka krowiego w listopadzie 2016 r., grudniu 2016 r. i styczniu 2017 r. na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2016/1612, wynosi 0,12462762.

*Artykuł 2*Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 października 2016 r.

*W imieniu Komisji,
za Przewodniczącego,*

Jerzy PLEWA

 *Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów
Wiejskich*⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.⁽²⁾ Dz.U. L 242 z 9.9.2016, s. 4.

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1846

z dnia 4 lipca 2016 r.

w sprawie środka SA.41187 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonego przez Węgry w zakresie składki na cele zdrowotne wnoszonej przez sektor tytoniowy

(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4049)

(Jedynie tekst w języku węgierskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W marcu 2015 r. Komisja dowiedziała się o nowej opłacie na ochronę zdrowia nałożonej przez Węgry na przedsiębiorstwa przemysłu tytoniowego. Pismem z dnia 13 kwietnia 2015 r. Komisja wysłała do Węgier prośbę o informacje dotyczące tego środka, informując jednocześnie władze węgierskie, że rozważy wydanie decyzji o nakazie zawieszenia zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ⁽²⁾.
- (2) Węgry odpowiedziały na tę prośbę o informacje pismem z dnia 12 maja 2015 r. Węgry nie przedstawiły jednak żadnych uwag na temat możliwości wydania przez Komisję nakazu zawieszenia.
- (3) W dniu 15 lipca 2015 r. Komisja poinformowała Węgry, że postanowiła wszcząć procedurę opisaną w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem”) w odniesieniu do składki na cele zdrowotne wnoszonej przez sektor tytoniowy („decyzja o wszczęciu procedury”). W decyzji o wszczęciu procedury Komisja nakazała także natychmiastowe zawieszenie środka.
- (4) Decyzja o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Decyzją tą Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag na temat środka.
- (5) Komisja otrzymała uwagi od dwóch zainteresowanych stron. W dniu 20 października 2015 r. Komisja przekazała te uwagi Węgrom, które uzyskały możliwość ustosunkowania się do nich. Węgry nie ustosunkowały się do tych uwag.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA

- (6) W dniu 16 grudnia 2014 r. parlament węgierski przyjął ustawę XCIV z 2014 r. o składce na cele zdrowotne wnoszonej przez sektor tytoniowy na 2015 r. („ustawa”). Ustawa nakłada podatek określany jako „składka na cele zdrowotne”, pobierany od rocznego obrotu uzyskanego z produkcji wyrobów tytoniowych i handlu tymi wyrobami na Węgrzech, który obowiązuje dodatkowo do istniejących podatków od działalności gospodarczej na

⁽¹⁾ Dz.U. C 277 z 21.8.2015, s. 24.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

Węgrzech, w szczególności podatku dochodowego od osób prawnych. Podatek jest nakładany na przedsiębiorców uprawnionych do prowadzenia składów towarów, importerów oraz zarejestrowane przedsiębiorstwa handlujące wyrobami tytoniowymi. Określonym w ustawie celem tego aktu prawnego jest pozyskanie funduszy na finansowanie systemu ochrony zdrowia w celu podniesienia jakości usług zdrowotnych.

- (7) Podatek w postaci składki na cele zdrowotne jest należny od rocznego obrotu uzyskanego w roku poprzedzającym rok podatkowy z produkcji wyrobów tytoniowych i handlu tymi wyrobami na Węgrzech, pod warunkiem że obrót z tej działalności stanowi co najmniej 50 % łącznego rocznego obrotu uzyskanego przez przedsiębiorstwo. Nie przewiduje się odliczania kosztów, z wyjątkiem kosztu określonych inwestycji w roku podatkowym. Podatek w postaci składki na cele zdrowotne ma charakter progresywny. Obowiązująca opłata zależy od rocznego obrotu podatnika zgodnie z następującymi zasadami:
- dla części obrotu poniżej 30 miliardów HUF: 0,2 %, przy czym minimalna wysokość opłaty wynosi 30 milionów HUF,
  - dla części obrotu pomiędzy kwotą 30 miliardów HUF a kwotą 60 miliardów HUF: 2,5 %,
  - dla części obrotu powyżej 60 miliardów HUF: 4,5 %.
- (8) Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy zobowiązanie podatkowe wynikające z podatku w postaci składki na cele zdrowotne może być obniżone o maksymalnie 80 % należnej opłaty, jeżeli spółka dokonuje inwestycji zgodnych z definicją zawartą w art. 3 ust. 4 pkt 7 ustawy C o rachunkowości z 2000 r. (*). Obniżenie jest równe dodatniej różnicy pomiędzy 30 % kwoty rozliczonej w roku podatkowym jako inwestycja a kwotą dofinansowania przez państwo lub UE wykorzystaną na realizację projektu inwestycyjnego.
- (9) Ustawa stanowi, że deklarację podatkową należy złożyć do dnia 30 czerwca 2015 r. oraz że podatek z tytułu składki na cele zdrowotne należy opłacić w ciągu 30 dni od tego terminu.
- (10) Ustawa weszła w życie dnia 1 lutego 2015 r. i w swojej pierwotnej wersji miała obowiązywać tymczasowo, do dnia 31 grudnia 2015 r. W dniu 24 czerwca 2015 r. w węgierskim Dzienniku Ustaw opublikowano zmianę do ustawy, w wyniku której podatek w postaci składki na cele zdrowotne stał się podatkiem stałym.

3. FORMALNE POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE

3.1. Podstawa do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

- (11) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, ponieważ doszła do wstępnego wniosku, że progresywna struktura składki na cele zdrowotne (stawki i przedziały obrotu) oraz przepisy dotyczące obniżenia zobowiązania podatkowego pod warunkiem dokonania określonych inwestycji (zwane dalej łącznie: „kwestionowanymi środkami”) stanowią niezgodną z prawem i wspólnym rynkiem pomoc państwa.
- (12) Komisja uważała, że progresywne stawki podatkowe określone w ustawie wprowadzają rozróżnienie pomiędzy przedsiębiorstwami w oparciu o ich obrót oraz przyznają selektywną korzyść przedsiębiorstwom osiągającym niższy obrót, czyli przedsiębiorstwom mniejszym. Komisja nie była przekonana, że przedsiębiorstwa o znacznie większym obrocie są w stanie wpływać na rynek produktowy oraz generować bardziej negatywne skutki dla zdrowia związane z paleniem w stopniu, który uzasadniałby zastosowanie progresywnych stawek podatkowych, jak argumentowały władze węgierskie.
- (13) Komisja uważała także, że możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego podatnika pod warunkiem dokonania inwestycji przyznaje selektywną korzyść przedsiębiorstwom, które dokonały takich inwestycji. Komisja stwierdziła ponadto, że możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego w przypadku dokonania inwestycji, której celem jest zwiększenie produkcji i zdolności handlowych przedsiębiorstwa, wydaje się niezgodne z deklarowanym celem podatku w postaci składki na cele zdrowotne, którym było stworzenie funduszy dla systemu ochrony zdrowia i podwyższenie jakości usług zdrowotnych, ze względu na fakt, że palenie odgrywa znaczącą rolę w powstawaniu wielu chorób oraz istotnie przyczynia się do zwiększonych wydatków na cele zdrowotne.

(*) Zgodnie z tą ustawą „inwestycja” obejmuje zakup lub wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych, produkcję rzeczowych aktywów trwałych przez przedsiębiorstwo, działalność prowadzoną w celu instalacji lub wykorzystania zakupionych rzeczowych aktywów trwałych w celu, do którego są przeznaczone, do czasu ich instalacji lub pierwszego normalnego zastosowania (transport, odprawa celna, pośrednictwo, wylanie fundamentów, instalacja i wszelka działalność związana z zakupem rzeczowych aktywów trwałych, w tym projekt, przygotowanie, rozmieszczenie, zaciągnięcie kredytu i wykup ubezpieczenia); inwestycje obejmują także działalność wynikającą z modernizacji istniejących rzeczowych aktywów trwałych, zmiany ich przeznaczenia, ich przekształcenia lub bezpośredniego wydłużenia ich okresu użytkowania lub zwiększenia zdolności, wraz z innymi rodzajami działalności wymienionymi powyżej i związanymi z taką działalnością.

- (14) W związku z powyższym Komisja doszła do wstępnego wniosku, że wydaje się, że kwestionowane środki nie wydają się uzasadnione charakterem czy też ogólną strukturą systemu podatkowego ani zgodne z rynkiem wewnętrznym.

3.2. Uwagi zainteresowanych stron

- (15) Komisja otrzymała uwagi od dwóch zainteresowanych stron, które z zadowoleniem przyjęły decyzję o wszczęciu procedury oraz zgodziły się ze wstępną oceną Komisji dotyczącą pomocy państwa. Wyraziły one zaniepokojenie dotyczące możliwych zmian ustawy oraz innych podobnych środków, jakie mogą być przyjęte przez władze węgierskie.
- (16) Jedna z zainteresowanych stron podkreślała, że obniżenie zobowiązania podatkowego w przypadku określonych inwestycji będzie miało zastosowanie wyłącznie do inwestycji na Węgrzech, ponieważ zgodnie z węgierskimi przepisami o podatku akcyzowym, aby uzyskać zezwolenie na sprzedaż i wytwarzanie tytoniu na Węgrzech, spółka musi być zarejestrowana oraz posiadać siedzibę zarządu na Węgrzech. Z tego względu inwestycje brane pod uwagę dla celów ustawy są inwestycjami dokonywanymi na Węgrzech przez przedsiębiorstwa należące do spółek węgierskich albo przez podmioty zależne zagranicznych spółek wielonarodowych będące rezydentami węgierskimi.

3.3. Stanowisko władz węgierskich

- (17) Władze węgierskie nie zgadzają się z ustaleniami Komisji, że kwestionowane środki stanowią pomoc państwa. Zasadniczo twierdzą one, że środki nie są selektywne. Jeżeli chodzi o progresywny charakter stawek podatkowych, władze węgierskie utrzymują, że w przypadku obciążeń publicznych ramy odniesienia określone są przez podstawę opodatkowania oraz stawkę podatkową (w tym system progresywnych stawek podatkowych) łącznie oraz że spółkami w takiej samej sytuacji faktycznej są spółki mające taki sam obrót. W tym sensie, przy progresywnym systemie stawek i stosowaniu przedziałów podatkowych, podmioty o takiej samej prognozowanej podstawie opodatkowania podlegają takiej samej stawce i wyliczona kwota podatku jest również identyczna. Z tego względu zdaniem władz węgierskich progresywny system stawek podatkowych nie tworzy rozróżnienia, ponieważ spółki w takiej samej sytuacji prawnej i faktycznej podlegają tej samej stawce podatkowej, więc system ten nie jest selektywny.
- (18) Jeżeli chodzi o obniżenie zobowiązania podatkowego w przypadku dokonania inwestycji, władze węgierskie twierdzą, że na mocy ustawy nie wprowadza się rozróżnienia według rodzaju lub wartości inwestycji. Nie wprowadza się także rozróżnienia pomiędzy podmiotami realizującymi inwestycję. Przedsiębiorstwa realizujące inwestycję o takiej samej wartości znajdują się w takiej samej sytuacji prawnej i faktycznej. Władze węgierskie podkreślają, że obniżenie opłaty nie ma zastosowania wyłącznie do inwestycji, które są realizowane na Węgrzech, oraz że na potrzeby wyliczeń można uwzględnić wartość wszystkich inwestycji. Stwierdzają także, że wyliczenie wartości inwestycji podlega definicji inwestycji oraz wyliczeniu wartości inwestycji na podstawie ustawy o rachunkowości, co wykracza poza zakres ustawy o składce na cele zdrowotne wnoszonej przez sektor tytoniowy.

3.4. Uwagi Węgier do uwag zainteresowanych stron

- (19) Węgry nie ustosunkowały się do uwag zainteresowanych stron przekazanych im pismem z dnia 20 października 2015 r.

4. OCENA POMOCY

4.1. Obecność pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (20) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu, „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (21) Zakwalifikowanie środka jako pomocy w rozumieniu tego przepisu wymaga więc łącznego spełnienia następujących warunków: (i) środek musi być środkiem, który można przypisać państwu, oraz musi być finansowany przy użyciu zasobów państwowych; (ii) musi przyznawać korzyść jego beneficjentowi; (iii) korzyść ta musi być selektywna; oraz (iv) środek musi zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem oraz musi mieć wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

4.1.1. Zasoby państwowe oraz możliwość przypisania środka państwu

- (22) Aby stanowić pomoc państwa, środek musi być finansowany z wykorzystaniem zasobów państwowych oraz musi być środkiem, który można przypisać państwu członkowskiemu.
- (23) Ponieważ kwestionowane środki wynikają z ustawy parlamentu węgierskiego, z oczywistych względów można je przypisać państwu węgierskiemu.
- (24) W odniesieniu do finansowania środka z wykorzystaniem zasobów państwowych, w przypadku gdy skutkiem zastosowania środka jest zrzeczenie się przez państwo przychodów, które w innym wypadku, w normalnych okolicznościach, musiałyby ono odebrać od przedsiębiorstwa, warunek ten jest także spełniony⁽⁵⁾. W przedmiotowej sprawie państwo węgierskie zrzeka się zasobów, które w innym wypadku musiałyby pobrać od przedsiębiorstw uzyskujących obrót na niższym poziomie (a tym samym przedsiębiorstw mniejszych), jeżeli podlegałyby one tej samej składce na cele zdrowotne, co przedsiębiorstwa uzyskujące obrót na wyższym poziomie (a tym samym przedsiębiorstwa większe).

4.1.2. Korzyść

- (25) Zgodnie z orzecznictwem sądów Unii Europejskiej pojęcie pomocy obejmuje nie tylko pozytywne korzyści, lecz także środki, które w różnych formach ograniczają obciążenia normalnie uwzględnione w budżecie przedsiębiorstwa⁽⁶⁾. Korzyść może zostać przyznana poprzez różnego rodzaju obniżenie obciążenia podatkowego spółki, w szczególności poprzez obniżenie obowiązującej stawki podatkowej, podstawy opodatkowania lub należnego podatku⁽⁷⁾. Chociaż środek polegający na obniżeniu podatku nie obejmuje dodatniego przeniesienia zasobów od państwa, powoduje powstanie korzyści poprzez postawienie przedsiębiorstw, do których ma zastosowanie, w korzystniejszej sytuacji finansowej niż sytuacja innych podatników oraz prowadzi do utraty dochodu po stronie państwa⁽⁸⁾.
- (26) W ustawie ustanawia się progresywne stawki podatkowe, które mają zastosowanie do rocznego obrotu uzyskanego z produkcji wyrobów tytoniowych oraz handlu nimi na Węgrzech w zależności od przedziału, w którym mieści się obrót przedsiębiorstwa. Progresywny charakter tych stawek sprawia, że wartość procentowa podatku nałożonego na obrót przedsiębiorstwa wzrasta progresywnie w zależności od liczby przedziałów, w których mieści się obrót przedsiębiorstwa. W wyniku tego przedsiębiorstwa o niskim obrocie (przedsiębiorstwa mniejsze) są opodatkowane według znacznie niższej średniej stawki niż przedsiębiorstwa o wysokim obrocie (przedsiębiorstwa większe). Opodatkowanie według tej znacznie niższej średniej stawki zmniejsza obciążenia, jakie muszą ponosić przedsiębiorstwa o niskim obrocie w porównaniu do przedsiębiorstw o wysokim obrocie, w związku z czym stanowi korzyść dla mniejszych przedsiębiorstw w stosunku do większych przedsiębiorstw dla celów art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (27) Podobnie możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego przedsiębiorstwa na podstawie ustawy o maksymalnie 80 % w przypadku inwestycji dokonywanych w roku podatkowym stanowi korzyść dla przedsiębiorstw, które dokonały takich inwestycji, ponieważ obniża ich podstawę opodatkowania, a tym samym obciążenie podatkowe, w stosunku do przedsiębiorstw, które nie mogą skorzystać z tego obniżenia.

4.1.3. Selektywność

- (28) Środek jest selektywny, jeżeli sprzyja określonym przedsiębiorstwom lub produkcji określonych towarów w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Dla programów podatkowych Trybunał Sprawiedliwości ustalił, że selektywność środka powinna być zasadniczo oceniana w drodze trzystopniowej analizy⁽⁹⁾. W pierwszej kolejności określa się powszechny lub normalny system podatkowy obowiązujący w państwie członkowskim: „system odniesienia”. W drugiej kolejności należy ustalić, czy dany środek stanowi odstępstwo od tego systemu

⁽⁵⁾ Sprawa C-83/98 P Francja przeciwko Ladbroke Racing Ltd i Komisji, EU:C:2000:248, pkt 48–51. Podobnie pomoc państwa może stanowić środek umożliwiający określonym przedsiębiorstwom obniżenie podatku lub odroczenie płatności podatku, który w normalnych warunkach byłby należny, zob. sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i in., pkt 46.

⁽⁶⁾ Sprawa C-143/99 Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, pkt 38.

⁽⁷⁾ Zob. sprawa C-66/02 Włochy przeciwko Komisji, EU:C:2005:768, pkt 78; sprawa C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze i in., EU:C:2006:8, pkt 132; sprawa C-522/13 Ministerio de Defensa i Navantia, EU:C:2014:2262, pkt 21–31. Zob. także pkt 9 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3).

⁽⁸⁾ Sprawy połączone C-393/04 i C-41/05 Air Liquide Industries Belgium, EU:C:2006:403 i EU:C:2006:216, pkt 30 oraz sprawa C-387/92 Banco Exterior de España, EU:C:1994:100, pkt 14.

⁽⁹⁾ Zob. na przykład sprawa C-279/08 P Komisja przeciwko Niderlandom (NOx), EU:C:2011:551; sprawa C-143/99 Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i in., EU:C:2011:550, sprawa C-308/01 GIL Insurance, EU:C:2004:252.

w zakresie, w jakim wprowadza rozróżnienie pomiędzy podmiotami gospodarczymi, które w świetle wewnętrznych celów systemu znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej. Jeżeli dany środek nie stanowi odstępstwa od systemu odniesienia, nie jest selektywny. Jeżeli stanowi odstępstwo (w związku z czym jest selektywny *prima facie*), w trzecim etapie analizy należy ustalić, czy środek stanowiący odstępstwo jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą podatkowego systemu odniesienia ⁽¹⁰⁾. Jeżeli środek selektywny *prima facie* jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą systemu, nie będzie uważany za selektywny i tym samym nie będzie objęty zakresem art. 107 ust. 1 Traktatu.

4.1.3.1. System odniesienia

- (29) W przedmiotowej sprawie systemem odniesienia jest nałożenie na przedsiębiorstwa specjalnej składki na cele zdrowotne od obrotu uzyskiwanego przez nie z produkcji wyrobów tytoniowych oraz handlu nimi na Węgrzech. Komisja nie uważa, aby progresywna struktura stawki składki na cele zdrowotne mogła stanowić część tego systemu odniesienia.
- (30) Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Sprawiedliwości ⁽¹¹⁾ nie zawsze wystarczy ograniczyć analizę selektywności do kwestii, czy środek stanowi odstępstwo od systemu odniesienia zdefiniowanego przez państwo członkowskie. Należy także ocenić, czy granice tego systemu zostały wyznaczone przez państwo członkowskie w sposób spójny, czy też w sposób wyraźnie arbitralny lub tendencyjny, tak aby sprzyjać określonym przedsiębiorstwom w porównaniu z innymi. W przeciwnym razie, zamiast ustanawiać mające zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw zasady ogólne, od których dokonuje się odstępstwa dla określonych przedsiębiorstw, państwo członkowskie mogłoby osiągnąć ten sam skutek, omijając reguły pomocy państwa, poprzez dostosowanie i połączenie swoich zasad w taki sposób, aby samo ich stosowanie skutkowało innym obciążeniem dla różnych przedsiębiorstw ⁽¹²⁾. Szczególnie ważne jest, aby pamiętać przy tym, że Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie stał na stanowisku, że art. 107 ust. 1 Traktatu nie wprowadza rozróżnienia pomiędzy środkami interwencji państwa poprzez odwoływanie się do ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je w odniesieniu do ich skutków, a tym samym niezależnie od zastosowanych technik ⁽¹³⁾.
- (31) Podczas gdy nałożenie podatku liniowego od rocznego obrotu uzyskanego z produkcji wyrobów tytoniowych i handlu nimi na Węgrzech jest odpowiednim środkiem służącym pozyskaniu funduszy na finansowanie systemu ochrony zdrowia, wydaje się, że progresywna struktura podatku wprowadzonego ustawą została zaprojektowana przez Węgry w sposób zamierzony w celu sprzyjania określonym przedsiębiorstwom w porównaniu z innymi. W ramach progresywnej struktury podatkowej wprowadzonej ustawą przedsiębiorstwa podlegające podatkowi podlegają różnym stawkom podatkowym na zasadzie progresywnej, rosnąco do 4,5 %, w zależności od przedziału, w którym mieści się ich obrót. W konsekwencji do przedsiębiorstw podlegających składce na cele zdrowotne ma zastosowanie różna stawka podatkowa w zależności od poziomu ich obrotu (tj. czy przekracza on progi określone w ustawie).
- (32) Ponieważ każda spółka opodatkowana jest według innej stawki, Komisja nie jest w stanie ustalić jednej stawki referencyjnej dla składki na cele zdrowotne. Węgry nie przedstawiły także konkretnej stawki jako stawki referencyjnej lub „normalnej”, a także nie wyjaśniły, dlaczego wyższa stawka byłaby uzasadniona nadzwyczajnymi okolicznościami dla przedsiębiorstw o wysokim poziomie obrotu ani dlaczego niższe stawki powinny mieć zastosowanie do przedsiębiorstw o niższych poziomach obrotu.
- (33) W związku z powyższym skutkiem progresywnej struktury stawek wprowadzonej ustawą jest to, że różne przedsiębiorstwa płacą podatki na różnym poziomie (wyrażone jako część procentowa ich całkowitego obrotu rocznego) w zależności od ich wielkości, ponieważ kwota obrotu uzyskiwanego przez przedsiębiorstwo skorelowana jest w pewnym stopniu z wielkością tego przedsiębiorstwa. Jednak deklarowanym celem składki na cele zdrowotne jest pozyskanie funduszy dla systemu ochrony zdrowia i podwyższenie jakości usług zdrowotnych na Węgrzech w świetle faktu, że palenie odgrywa znaczącą rolę w powstawaniu wielu chorób oraz istotnie przyczynia się do zwiększonych wydatków na cele zdrowotne. Komisja uważa, że progresywna struktura stawki składki na cele zdrowotne nie odzwierciedla relacji pomiędzy wywoływaniem przez firmy handlowe i producentów wyrobów tytoniowych negatywnych skutków dla zdrowia a osiąganym przez nich obrotem.
- (34) W świetle tego celu Komisja uważa, że wszystkie podmioty podlegające opłacie na ochronę zdrowia znajdują się w porównywalnej sytuacji prawnej i faktycznej, niezależnie od poziomu osiąganego przez nie obrotu, a Węgry nie przedstawiły przekonującego uzasadnienia dla zróżnicowanego traktowania tych rodzajów przedsiębiorstw przy nakładaniu składki na cele zdrowotne. Komisja powołuje się w tym względzie na motyw 42–48 poniżej.

⁽¹⁰⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej.

⁽¹¹⁾ Sprawy połączone C-106/09 P i C-107/09 P Komisja i Hiszpania przeciwko Rządowi Gibraltaru i Zjednoczonemu Królestwu, EU:C:2011:732.

⁽¹²⁾ *Ibid.*, pkt 92.

⁽¹³⁾ Sprawa C-487/06 P British Aggregates przeciwko Komisji, EU:C:2008:757, pkt 85 i 89 oraz przywołane orzecznictwo, oraz sprawa C-279/08 P Komisja przeciwko Niderlandom (NOx), EU:C:2011:551, pkt 51.

W związku z powyższym Węgry celowo zaprojektowały składkę na cele zdrowotne w taki sposób, aby arbitralnie sprzyjać określonym przedsiębiorstwom, mianowicie przedsiębiorstwom o niższym poziomie obrotu (a tym samym przedsiębiorstwom mniejszym) oraz postawić w niekorzystnej sytuacji inne przedsiębiorstwa, mianowicie przedsiębiorstwa większe ⁽¹⁴⁾.

- (35) Z tego względu system odniesienia jest z zasady selektywny w sposób, który nie jest uzasadniony w świetle celu składki na cele zdrowotne, którym jest pozyskanie funduszy dla węgierskiego systemu ochrony zdrowia. Tym samym, odpowiednim systemem odniesienia w przedmiotowej sprawie jest nałożenie składki na cele zdrowotne na przedsiębiorstwa działające na Węgrzech w oparciu o ich obrót, bez stosowania w tym systemie struktury stawki progresywnej.

4.1.3.2. Odstępstwo od systemu odniesienia

- (36) Drugim krokiem, jaki należy wykonać, jest ustalenie, czy środek stanowi odstępstwo od systemu odniesienia na korzyść niektórych przedsiębiorstw, które są w podobnej sytuacji faktycznej i prawnej w świetle wewnętrznego celu systemu odniesienia.
- (37) Jak zostało to wyjaśnione w motywie 31, wewnętrznym celem podatku w postaci składki na cele zdrowotne jest finansowanie systemu opieki zdrowotnej oraz podwyższenie jakości usług zdrowotnych na Węgrzech. Zgodnie z dalszymi wyjaśnieniami zawartymi w motywie 34 wszystkie podmioty zaangażowane w produkcję wyrobów tytoniowych i handel nimi powinny być uważane za przedsiębiorstwa będące w porównywalnej sytuacji prawnej i faktycznej w świetle tego celu, niezależnie od ich wielkości i poziomu osiąganego obrotu.
- (38) Z tego względu progresywny charakter struktury stawki składki na cele zdrowotne jest źródłem zróżnicowanego traktowania przedsiębiorstw prowadzących działalność polegającą na produkcji wyrobów tytoniowych i handlu nimi na Węgrzech, w oparciu o ich wielkość.
- (39) Rzeczywiście, ze względu na progresywny charakter stawek określonych ustawą przedsiębiorstwa mieszczące się w niższych przedziałach podlegają znacząco niższemu opodatkowaniu niż przedsiębiorstwa o obrocie mieszczącym się w wyższych przedziałach. Skutkiem tego przedsiębiorstwa o niskim obrocie podlegają zarówno znacząco niższemu marginalnym stawkom podatkowym, jak i znacząco niższemu średnim stawkom podatkowym w porównaniu z przedsiębiorstwami o wysokich poziomach obrotu, a tym samym znacząco niższemu opodatkowaniu za tę samą działalność. Komisja uważa więc, że progresywna struktura stawki wprowadzona ustawą stanowi odstępstwo od systemu odniesienia polegającego na nałożeniu składki na cele zdrowotne na wszystkie podmioty uczestniczące w produkcji wyrobów tytoniowych i handlu nimi na Węgrzech na korzyść przedsiębiorstw o niższym obrocie.
- (40) Podobnie możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego przedsiębiorstwa na podstawie ustawy o maksymalnie 80 % w przypadku dokonania inwestycji wprowadza zróżnicowanie pomiędzy przedsiębiorstwami, które dokonały inwestycji, oraz przedsiębiorstwami, które ich nie dokonały. Jednak w świetle wskazanego powyżej wewnętrznego celu podatku w postaci składki na cele zdrowotne przedsiębiorstwa, które dokonały inwestycji, i przedsiębiorstwa, które ich nie dokonały, znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej, ponieważ fakt dokonania przez przedsiębiorstwo inwestycji nie przyczynia się w żaden sposób do zmniejszenia niekorzystnych skutków zewnętrznych wywołanych paleniem. Wprost przeciwnie, możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego przedsiębiorstwa w przypadku dokonania inwestycji, której celem jest zwiększenie produkcji i zdolności handlowych przedsiębiorstwa, wydaje się niezgodne z wewnętrznym celem podatku w postaci składki na cele zdrowotne. Dlatego też Komisja uważa, że przepisy ustawy przewidujące obniżenie zobowiązania podatkowego w przypadku dokonania inwestycji wprowadzają zróżnicowanie pomiędzy przedsiębiorstwami będącymi w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej w świetle wewnętrznego celu składki na cele zdrowotne, a tym samym ustanawiają odstępstwo od systemu odniesienia.
- (41) Dlatego też Komisja uważa, że środki te są środkami selektywnymi *prima facie*.

⁽¹⁴⁾ Sprawy połączone C-106/09 P i C-107/09 P Komisja i Hiszpania przeciwko Rządowi Gibraltaru i Zjednoczonemu Królestwu, EU: C:2011:732. Zob. także, na zasadzie analogii, sprawa C-385/12 Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft., EU:C:2014:47, w której Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, co następuje: „art. 49 TFUE i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego dotyczącym podatku od obrotu handlu detalicznego w sklepach, który zobowiązuje podatników stanowiących, w ramach grupy spółek, »przedsiębiorstwa powiązane« w rozumieniu tych przepisów, do dodania swoich obrotów w celu zastosowania silnie progresywnej stawki, a następnie podzielenia uzyskanej w ten sposób kwoty podatku pomiędzy siebie proporcjonalnie do ich rzeczywistych obrotów, jeżeli – czego zbadanie należy do sądu odsyłającego – podatnicy należący do grupy spółek i objęci najwyższym przedziałem podatku szczególnego są »powiązani«, w większości wypadków, ze spółkami mającymi siedzibę w innym państwie członkowskim”.

4.1.3.3. Uzasadnienie

- (42) Środek stanowiący odstępstwo od systemu odniesienia nie jest selektywny, jeżeli jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą tego systemu. Sytuacja taka ma miejsce, gdy wynika to z mechanizmów wewnętrznych niezbędnych do funkcjonowania i efektywności systemu⁽¹⁵⁾. Obowiązek przedstawienia takiego uzasadnienia spoczywa na państwie członkowskim. W tym celu państwa członkowskie, uzasadniając zróżnicowane traktowanie przedsiębiorstw w ramach określonego porządku, nie mogą opierać się na celach polityki zewnętrznej – takich jak cele polityki regionalnej bądź też polityki dotyczącej ochrony środowiska lub polityki przemysłowej.
- (43) Władze węgierskie twierdziły, że składka na cele zdrowotne jest należna z tytułu produkcji wyrobów powodujących ryzyko dla zdrowia oraz handlu takimi wyrobami oraz nie jest powiązana z zyskiem podmiotów gospodarczych, natomiast stawka podatku jest dostosowana do zdolności udźwignięcia ciężaru podatkowego podmiotów podlegających opodatkowaniu. W opinii władz węgierskich zdolności płatnicze przedsiębiorstw oraz stopień generowanego przez nie ryzyka znajdują odzwierciedlenie w ich udziale w rynku oraz wiodącej pozycji na rynku, a w konsekwencji w ich roli jako podmiotów wyznaczających ceny, a nie w ich rentowności. Zysk jako podstawa opłaty jest najmniej odpowiednim czynnikiem do wyrażenia szkody dla zdrowia spowodowanej przez podmioty podlegające opłacie w wyniku prowadzonej przez nie działalności. Ponadto, w porównaniu z przedsiębiorstwami o niskim obrocie, przedsiębiorstwa o bardziej znaczącym obrocie i udziale w rynku mogą znacznie bardziej wpływać na rynek produktu niż różnica pomiędzy poziomami w osiągniętych przez nie obrotach. Z tego względu, biorąc pod uwagę cel opłaty, będzie to także oznaczać, że podmiot gospodarczy uzyskujący wyższy obrót na rynku wyrobów tytoniowych będzie także generował znacznie bardziej negatywne skutki dla zdrowia związane z paleniem.
- (44) W przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę znaczne relatywne przyrosty progresywnej stawki podatkowej, Komisja nie uważa, aby zdolność płatnicza mogła służyć jako zasada przewodnia opodatkowania podatkiem ustalonym w stosunku do obrotu. W przeciwieństwie do podatków ustalanych w stosunku do zysku⁽¹⁶⁾, podatek ustalany w stosunku do obrotu nie bierze pod uwagę kosztów poniesionych na wygenerowanie tego obrotu. Z tego względu, w braku konkretnych dowodów wskazujących, że jest inaczej, wydaje się wątpliwe, aby sama kwota uzyskanego obrotu jako taka – niezależnie od poniesionych kosztów – odzwierciedlała zdolność płatniczą przedsiębiorstwa. Komisja nie jest także przekonana, aby w porównaniu z przedsiębiorstwami o niższym obrocie, przedsiębiorstwa o bardziej znaczącym obrocie były w stanie wpływać na rynek produktowy i automatycznie generować bardziej negatywne skutki dla zdrowia związane z paleniem w takim stopniu, że uzasadniałoby to zastosowanie progresywnych stawek podatkowych w odniesieniu do obrotu, jak to zostało przyjęte w ustawie.
- (45) W każdym razie Komisja uważa, że nawet jeżeli zdolność płatnicza oraz negatywne skutki dla zdrowia mogą być uważane za nieodłączne zasady składki na cele zdrowotne pobieranej w stosunku do obrotu, uzasadniałoby to tylko liniową stawkę podatkową, chyba że zostanie wykazane, że zdolność płatnicza oraz generowanie negatywnych skutków dla zdrowia rośnie progresywnie wraz ze wzrostem obrotu. Komisja uważa, że stawki progresywne podatku od obrotu mogą być uzasadnione wyłącznie w sytuacji, gdy określony cel, jaki ma być osiągnięty poprzez podatek, rzeczywiście wymaga stawek progresywnych, tj. na przykład, jeżeli zostanie wykazane, że wywołane działalnością skutki zewnętrzne, na które ma być przeznaczony podatek, także rosną progresywnie. Model progresywności również wymagałby uzasadnienia. W szczególności należałoby wyjaśnić, dlaczego obrót powyżej 60 miliardów HUF powoduje skutki dla zdrowia 22 razy silniejsze niż obrót poniżej 30 miliardów HUF. Węgry nie przedstawiły takiego uzasadnienia.
- (46) Komisja nie jest przekonana, że szkody dla zdrowia spowodowane wytwarzaniem wyrobów tytoniowych i handlem nimi rosłyby w sposób progresywny wraz z uzyskiwanym obrotem oraz zgodnie z przyrostami stawki podatkowej obowiązującej w ramach środka. Ponadto warunek, aby obrót uzyskany z wytwarzania wyrobów tytoniowych i handlu nimi stanowił co najmniej 50 % łącznego rocznego obrotu uzyskanego przez przedsiębiorstwo, które ma podlegać składce na cele zdrowotne, także wydaje się pozostawać w sprzeczności z uzasadnieniem podatku obliczanego na zasadzie progresywnej w stosunku do skutków, jakie wyroby tytoniowe powodują dla zdrowia. W świetle celu podatku wymóg ten oznaczałby, że wyroby tytoniowe wprowadzane na rynek przez spółki, których obrót uzyskany z wytwarzania wyrobów tytoniowych i handlu nimi stanowi mniej niż 50 %, nie mają negatywnych skutków dla zdrowia, jak wyroby wprowadzane na rynek przez spółki o wyższym udziale wyrobów tytoniowych w ich obrocie. Z tego względu wymóg ten wydaje się niespójny z domniemanym celem środka.
- (47) Jeżeli chodzi o obniżenie zobowiązania podatkowego w przypadku dokonania inwestycji, nie można go również uzasadnić charakterem oraz ogólną strukturą systemu podatkowego. Komisja uważa możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego o maksymalnie 80 % w przypadku dokonania inwestycji za niezgodną z wewnętrznym celem podatku w postaci składki na cele zdrowotne. Celem podatku w postaci składki na cele zdrowotne jest stworzenie funduszy dla systemu ochrony zdrowia i podwyższenie jakości usług zdrowotnych ze

⁽¹⁵⁾ Zob. na przykład sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08 *Paint Graphos i in.*, EU:C:2011:550, pkt 69.

⁽¹⁶⁾ Zob. obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej, ust. 24. Oświadczenie o redystrybucyjnym celu, który może uzasadniać progresywną stawkę podatku, jest składane w sposób wyraźny jedynie w odniesieniu do podatków od zysku lub dochodu (*netto*), a nie w doniesieniu do podatków od obrotu.

względu na fakt, że palenie odgrywa znaczącą rolę w powstawaniu wielu chorób oraz istotnie przyczynia się do zwiększonych wydatków na cele zdrowotne. Z tego względu Komisja uważa, że możliwość obniżenia zobowiązania podatkowego w przypadku dokonania inwestycji, które ma służyć zwiększeniu produkcji i zdolności handlowych przedsiębiorstwa, wydaje się niezgodna z tym celem, ponieważ, jak już stwierdzono w motywie 40, inwestycje takie raczej zwiększyłyby zdolności produkcyjne i handlowe przedsiębiorstwa i tym samym negatywne skutki zewnętrzne, którym podatek w postaci składki na cele zdrowotne ma zaradzić. Ponadto opłata ustanowiona w oparciu o opodatkowanie obrotu nie powinna uwzględniać żadnych kosztów.

- (48) Tym samym Komisja nie uważa, aby środki były uzasadnione charakterem oraz ogólną strukturą systemu podatkowego. Z tego względu środki powinny być uważane za przynajmniej selektywną korzyść przedsiębiorstwom tytoniowym o niższym poziomie obrotu (a tym samym przedsiębiorstwom mniejszym) oraz przedsiębiorstwom, które dokonały inwestycji uprawniających do obniżenia ich zobowiązania podatkowego wynikającego z podatku w postaci składki na cele zdrowotne.

4.1.4. Zakłócenie konkurencji oraz skutki dla handlu wewnętrznego

- (49) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu, aby stanowić pomoc państwa, środek musi zakłócać konkurencję lub zagrażać zakłóceniu konkurencji oraz wywierać wpływ na handel wewnętrznym. Środki mają zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw uzyskujących obrót z produkcji wyrobów tytoniowych lub handlu nimi na Węgrzech. Węgierski przemysł tytoniowy jest otwarty na konkurencję oraz charakteryzuje się obecnością podmiotów z innych państw członkowskich, a także podmiotów międzynarodowych, więc każda pomoc na rzecz działających w niej określonych podmiotów może wywierać wpływ na handel wewnętrznym. W zakresie, w jakim środki zwalniają przedsiębiorstwa o niższych poziomach obrotu i przedsiębiorstwa dokonujące kwalifikujących się inwestycji z zobowiązania podatkowego, które zobowiązane byłyby one zapłacić, gdyby podlegały tej samej składce na cele zdrowotne co przedsiębiorstwa o wysokim poziomie obrotu oraz przedsiębiorstwa niedokonujące inwestycji, pomoc przyznana w ramach tych środków stanowi pomoc operacyjną w tym sensie, że zwalnia te przedsiębiorstwa z obciążenia, które normalnie zobowiązane byłyby ponieść w ramach bieżącego zarządzania lub normalnej działalności. Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie stoi na stanowisku, że pomoc operacyjna zakłóca konkurencję⁽¹⁷⁾, w związku z czym wszelka pomoc przyznana tym przedsiębiorstwom powinna być uważana za zakłócającą konkurencję poprzez wzmocnienie ich pozycji finansowej na węgierskim rynku tytoniowym. Co za tym idzie, środki zakłócają konkurencję lub zagrażają jej zakłóceniem oraz wywierają wpływ na handel wewnętrznym.

4.1.5. Podsumowanie

- (50) Ponieważ spełnione są wszystkie warunki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu, Komisja uważa, że podatek w postaci składki na cele zdrowotne od przedsiębiorstw przemysłu tytoniowego, ustanawiający strukturę podatku progresywnego dla przedsiębiorstw tytoniowych oraz obniżenie zobowiązania podatkowego pod warunkiem dokonania określonych inwestycji stanowi pomoc państwa w rozumieniu tego przepisu.

4.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

- (51) Pomoc państwa uznawana jest za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli mieści się w kategoriach wymienionych w art. 107 ust. 2 Traktatu⁽¹⁸⁾, oraz może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli Komisja stwierdzi, że mieści się ona w kategoriach wymienionych w art. 107 ust. 3 Traktatu⁽¹⁹⁾. Jednak ciężar dowodu, że pomoc państwa przyznana przez państwo członkowskie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w świetle art. 107 ust. 2 lub art. 107 ust. 3 Traktatu spoczywa na tym państwie członkowskim⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Sprawa C-172/03 Heiser, EU:C:2005:130, pkt 55. Zob. także sprawa C-494/06 P Komisja przeciwko Włochom i Wam, EU:C:2009:272, pkt 54 oraz przywołane orzecznictwo, a także C-271/13 P Rousse Industry przeciwko Komisji, EU:C:2014:175, pkt 44. Sprawy połączone C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P Comitato „Venezia vuole vivere” i in. przeciwko Komisji, EU:C:2011:368, pkt 136. Zob. także sprawa C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji, EU:C:2000:467, pkt 30, oraz przywołane orzecznictwo.

⁽¹⁸⁾ Wyjątki przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE dotyczą: a) pomocy o charakterze socjalnym przyznanej poszczególnym konsumentom; b) pomocy na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub zdarzenia nadzwyczajne; oraz c) pomocy przyznanej określonym obszarom Republiki Federalnej Niemiec.

⁽¹⁹⁾ Wyjątki przewidziane w art. 107 ust. 3 TFUE dotyczą: a) pomocy na wspieranie rozwoju określonych obszarów; b) pomocy na realizację określonych ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub na zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego; c) pomocy na rozwój określonej działalności gospodarczej lub określonych obszarów; d) pomocy na wspieranie kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego; oraz e) pomocy określonej w decyzji Rady.

⁽²⁰⁾ Sprawa T-68/03 Olympiaki Aeroporia Ypiresies przeciwko Komisji, EU:T:2007:253, pkt 34.

- (52) Komisja stwierdza, że władze węgierskie nie przedstawiły argumentów wyjaśniających, dlaczego środki będą zgodne z rynkiem wewnętrznym, jak też że Węgry nie zajęły stanowiska w sprawie wątpliwości wyrażonych w decyzji o wszczęciu procedury odnośnie do zgodności środków z rynkiem. Komisja uważa, że żaden z wyjątków przewidzianych w wyżej wymienionych przepisach Traktatu nie ma zastosowania, ponieważ nie wydaje się, aby środki służyły osiągnięciu któregośkolwiek z celów wymienionych w tych przepisach. W konsekwencji nie można stwierdzić, że środki są zgodne z rynkiem wewnętrznym.

4.3. Odzyskanie pomocy

- (53) Składka na cele zdrowotne od przedsiębiorstw przemysłu tytoniowego nie została nigdy notyfikowana ani uznana przez Komisję za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Ponieważ progresywna struktura składki na cele zdrowotne oraz przepisy dotyczące obniżenia zobowiązania podatkowego pod warunkiem dokonania określonych inwestycji stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu oraz nową pomoc w rozumieniu art. 1 lit. c) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ⁽²¹⁾ oraz zostały wprowadzone w życie z naruszeniem obowiązku stosowania okresu zawieszenia ustanowionego w art. 108 ust. 3 Traktatu, środki te stanowią także pomoc niezgodną z prawem w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2015/1589.
- (54) Skutkiem stwierdzenia, że środki stanowią pomoc państwa niezgodną z prawem oraz rynkiem wewnętrznym jest konieczność windykacji pomocy od jej beneficjentów zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2015/1589.
- (55) Jednak w wyniku nakazu zawieszenia wydanego przez Komisję w decyzji o wszczęciu procedury Węgry potwierdziły, że zawiesiły wdrażanie składki na cele zdrowotne od przedsiębiorstw tytoniowych.
- (56) W związku z tym w ramach środków faktycznie nie przyznano żadnej pomocy państwa. Dlatego też nie ma konieczności jej odzyskania.

5. PODSUMOWANIE

- (57) Komisja stwierdza, że podatek w postaci składki na cele zdrowotne od przedsiębiorstw przemysłu tytoniowego ustanawiający strukturę podatku progresywnego dla przedsiębiorstw tytoniowych oraz obniżenie zobowiązania podatkowego pod warunkiem dokonania określonych inwestycji stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu oraz że Węgry wdrożyły przedmiotową pomoc niezgodnie z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (58) Decyzja nie ma wpływu na ewentualne postępowania wyjaśniające dotyczące zgodności środków z podstawowymi swobodami określonymi w Traktacie, w szczególności swobodą przedsiębiorczości zagwarantowaną w art. 49 Traktatu,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Progresywna struktura stawki podatkowej dla przedsiębiorstw tytoniowych oraz obniżenie zobowiązania podatkowego pod warunkiem dokonania określonych inwestycji wprowadzone przez Węgry ustawą XCIV z 2014 r. o składce na cele zdrowotne od przedsiębiorstw przemysłu tytoniowego stanowi pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, którą Węgry wprowadziły w życie niezgodnie z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

Artykuł 2

Indywidualna pomoc przyznana w ramach programu, o którym mowa w art. 1, nie stanowi pomocy, jeżeli w chwili jej przyznania spełnia warunki określone rozporządzeniem przyjętym na podstawie art. 2 rozporządzeń Rady (WE) nr 994/98 ⁽²²⁾ lub (UE) 2015/1588 ⁽²³⁾, w zależności od tego, które z nich obowiązuje w chwili jej przyznania.

Artykuł 3

Pomoc indywidualna przyznana w ramach programu, o którym mowa w art. 1, która w chwili jej przyznania spełnia warunki określone w rozporządzeniu przyjętym zgodnie z art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98, uchylonego i zastąpionego rozporządzeniem (UE) 2015/1588, lub w ramach innego przyjętego programu pomocy, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym do maksymalnego poziomu intensywności pomocy, który obowiązuje dla tego rodzaju pomocy.

Artykuł 4

Węgry anulują wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy w ramach programu, o którym mowa w art. 1, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Węgry zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 6

1. W terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji Węgry przedstawiają szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji.
2. Węgry na bieżąco informują Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Węgry bezzwłocznie przedstawiają informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do Węgier.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

⁽²²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1).

⁽²³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1).

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1847**z dnia 4 lipca 2016 r.****w sprawie pomocy państwa SA.41612 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)) wdrożonej przez Niderlandy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej MVV w Maastricht***(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4053)***(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W 2010 r. poinformowano Komisję, że Niderlandy wdrożyły środek pomocy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej MVV w Maastricht. W latach 2010 i 2011 Komisja otrzymała również skargi dotyczące środków na rzecz innych zawodowych klubów piłki nożnej w Niderlandach, mianowicie: Willem II w Tilburgu, FC Den Bosch w 's-Hertogenbosch, PSV w Eindhoven oraz NEC w Nijmegen. Pismem z dnia 2 września 2011 r. Niderlandy przekazały Komisji dalsze informacje w sprawie środka na rzecz klubu MVV.
- (2) Pismem z dnia 6 marca 2013 r. Komisja powiadomiła Niderlandy o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do środków na rzecz klubów Willem II, NEC, MVV, PSV i FC Den Bosch.
- (3) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowych środków.
- (4) Niderlandy przedstawiły uwagi w ramach postępowania dotyczącego środka na rzecz klubu MVV w pismach z dnia 31 maja 2013 r. i z dnia 12 listopada 2013 r. Pismem z dnia 26 marca 2014 r. Niderlandy odpowiedziały również na wezwanie do udzielenia dodatkowych informacji. Dnia 13 czerwca 2014 r. odbyło się spotkanie służb Komisji i gminy Maastricht, po którym Niderlandy przekazały pismo z dnia 30 lipca 2014 r.
- (5) Komisja nie otrzymała uwag od zainteresowanych stron w odniesieniu do środków na rzecz klubu MVV.
- (6) W następstwie decyzji o wszczęciu postępowania, w porozumieniu z Niderlandami, postępowania w sprawie poszczególnych klubów prowadzono osobno. Postępowanie w sprawie klubu MVV zarejestrowano pod numerem sprawy SA.41612.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Pomoc państwa – Niderlandy – Pomoc dla niektórych holenderskich zawodowych klubów piłki nożnej w latach 2008–2011 – Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 116 z 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

2.1. Środek i jego beneficjent

- (7) Krajowa federacja piłki nożnej Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (zwana dalej „KNVB”) jest organizacją patronacką zajmującą się zawodowymi i amatorskimi rozgrywkami piłki nożnej. Rozgrywki zawodowej piłki nożnej w Niderlandach zorganizowane są w ramach systemu dwuligowego. W sezonie 2014/2015 uczestniczyło w nich 38 klubów, spośród których 18 grało w lidze najwyższej (eredivisie), a 20 – w lidze niższej (eerste divisie).
- (8) Klub Maastrichtse Voetbal Vereniging, który od sezonu 2010/2011 nosi nazwę Maatschappelijke Voetbal Vereniging Maastricht (zwany dalej: „MVV”), założono w 1908 r.; rozgrywa on mecze domowe na stadionie piłki nożnej De Geusselt w Maastricht. W 2000 r. klub MVV spadł z najwyższej ligi do ligi niższej. Klub MVV nie brał udziału w rozgrywkach europejskich od 1970 r.
- (9) Klub MVV ma formę prawną fundacji, *Stichting MVV*. Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Niderlandy klub MVV jest małym przedsiębiorstwem ^(?). W sezonie 2009/2010 zatrudniał on 38 pracowników, a w sezonie 2010/2011 – 35 pracowników. W obydwu latach jego obrót oraz suma bilansowa wynosiły znacznie poniżej 10 mln EUR.
- (10) W pierwszym kwartale 2010 r. gmina Maastricht (zwana dalej „gminą”) dowiedziała się, że klub MVV boryka się z poważnymi trudnościami finansowymi. Jego zadłużenie wzrosło do 6,5 mln EUR, w tym 1,7 mln EUR stanowiło zadłużenie wobec samej gminy w formie pożyczki podporządkowanej. W kwietniu 2010 r. kibice, przedsiębiorstwa i sponsorzy („Initiatiefgroup MVV Maastricht”) podjęli inicjatywę mającą na celu uniknięcie upadłości klubu MVV. W wyniku tej inicjatywy powstał biznesplan mający na celu uzdrowienie sytuacji finansowej klubu MVV i przekształcenie go w rentowny zawodowy klub piłki nożnej. Gmina przyłączyła się do tego planu. W maju 2010 r. gmina zrzekła się przysługującej jej należności w kwocie 1,7 mln w ramach porozumienia wierzycieli, ale nie w ramach formalnej procedury zawieszenia płatności. Kupiła również stadion oraz tereny treningowe, które użytkował jedynie klub MVV, ale których właścicielem faktycznym była osoba trzecia (fundacja *Stichting Stadion Geusselt*) na podstawie transakcji obejmującej długotrwałą dzierżawę na kwotę 1,85 mln EUR. Cena opierała się na zewnętrznym sprawozdaniu z wyceny.
- (11) Niderlandy nie powiadomiły Komisji, zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu, o swoim zamiarze zrzeczenia się roszczenia w wysokości 1,7 mln EUR wobec klubu MVV i zakupu stadionu piłki nożnej oraz terenów treningowych o wartości 1,85 mln EUR.

2.2. Podstawa wszczęcia postępowania

- (12) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja doszła do wstępnego wniosku, że gmina przyznała selektywną korzyść na rzecz klubu MVV przy użyciu zasobów państwowych, a zatem przyznała pomoc na rzecz tego klubu piłki nożnej. Komisja uznała, że decyzję w sprawie obu środków podjęto łącznie i że są one ściśle powiązane. Komisja stanęła również na stanowisku, że środki pomocy na rzecz zawodowych klubów piłki nożnej mogą zakłócać konkurencję oraz wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Jeżeli chodzi o umorzenie długu przez gminę, na podstawie dostępnych informacji Komisja nie była w stanie stwierdzić, że działanie gminy było działaniem właściwym dla zwykłego prywatnego wierzyciela działającego na zasadach rynkowych. Jeżeli chodzi o zakup stadionu i terenów treningowych od osoby trzeciej, wobec braku wiarygodnego biznesplanu sporządzonego przed zakupem Komisja nie mogła stwierdzić, że działanie gminy było działaniem właściwym dla zwykłego prywatnego inwestora. Ponadto Komisja wezwała do udzielenia szczegółowych informacji w odniesieniu do oświadczeń złożonych podczas posiedzenia rady gminy, zgodnie z którymi dochód ze sprzedaży stadionu miał zostać przekazany przez osobę trzecią (fundację *Stadium De Geusselt*) w celu pokrycia uprzywilejowanych części zadłużenia klubu MVV, takich jak składki emerytalne i podatki.
- (13) Komisja zauważa, że klub MVV znajdował się w trudnej sytuacji finansowej przez kilka lat przed 2010 r. W sezonie 2007/2008 odnotował stratę w wysokości 0,15 mln EUR i miał ujemny kapitał własny (– 2,7 mln EUR). W sezonie 2008/2009 klub MVV odnotował stratę w wysokości 1,1 mln EUR, a jego kapitał własny wyniósł – 3,8 mln EUR. Do marca 2010 r. pojawiły się dodatkowe straty w wysokości 1,3 mln EUR, a wartość

^(?) W art. 2 ust. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36) małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 osób i którego roczny obrót nie przekracza kwoty 10 mln EUR.

kapitału własnego spadła do – 5,17 mln EUR. W kwietniu 2010 r. klub MVV nie był już dłużej w stanie wypłacać wynagrodzeń ani pokrywać innych wydatków bieżących i był faktycznie na skraju upadłości.

- (14) Na tej podstawie w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zauważyła, że w czasie przyznania pomocy klub MVV znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. Aby ocenić zgodność pomocy z wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r. ⁽⁴⁾ (zwanymi dalej: „wytycznymi”), Komisja wezwała do udzielenia informacji w zakresie zgodności ze wszystkimi wymogami zawartymi w wytycznych.
- (15) Komisja w szczególności nie była w stanie sprawdzić, czy spełnione są warunki określone w pkt 34–37 wytycznych dotyczące charakteru i wykonania planu restrukturyzacji. Komisja nie była również w stanie sprawdzić, czy podjęto odpowiednie środki wyrównawcze w rozumieniu pkt 38–42 wytycznych. Należało ponadto wykazać, że pomoc ograniczono do koniecznego minimum, że sam beneficjent wniósł odpowiedni wkład własny w restrukturyzację i że przestrzega się zasady „pierwszy i ostatni raz”.

3. UWAGI NIDERLANDÓW

- (16) Jeżeli chodzi o środki na rzecz klubu MVV, Niemcy nie zgodziły się z tym, że stanowią one pomoc państwa. Zdaniem Niemców gmina, której przysługiwała należność podporządkowana od przedsiębiorstwa znajdującego się na krawędzi upadłości, działała zgodnie z testem prywatnego wierzyciela, zrzekając się przysługującej jej wierzycielności w 2010 r. Twierdziły one, że formalny wniosek lub formalne żądanie w sprawie ogłoszenia upadłości złożone przez wierzyciela wystarczyłyby, aby doprowadzić do natychmiastowej upadłości. Zdaniem Niemców w przypadku upadłości klubu MVV gmina najprawdopodobniej w żadnym wypadku nie odzyskałaby jakiegokolwiek części swojej podporządkowanej pożyczki. Zobowiązanie było podporządkowane, a zatem miało niższy stopień uprzywilejowania niż zobowiązania na łączną kwotę około 3 mln EUR (zarówno uprzywilejowane („preferente”), jak i niezabezpieczone („concurrente”) wobec innych wierzycieli). Niemcy podniosły zarzut, że otrzymanie jakiegokolwiek rekompensaty za kwotę pożyczki nie było zatem w żadnym stopniu prawdopodobne i to nawet gdyby wierzyciele „preferente” i „concurrente” chcieli umorzyć swoje wierzycielności w ramach ogólnego planu restrukturyzacji. Jednocześnie, jeżeli gmina nie zrzekłaby się przysługującej jej wierzycielności w maju 2010 r. i w związku z tym doprowadziłaby do wszczęcia oficjalnego postępowania w sprawie niewypłacalności, klub MVV byłby narażony na ryzyko utraty licencji uprawniającej do zawodowej gry w piłkę nożną zgodnie z zasadami KNVB. Nie byłoby możliwości przeniesienia tej licencji na inny klub.
- (17) Jeżeli chodzi o nabycie stadionu De Geusselt oraz obiektów treningowych wykorzystywanych przez klub MVV, Niemcy argumentowały, że nabycie to miało miejsce za cenę odpowiadającą wartości ustalonej z wykorzystaniem zewnętrznej wiedzy eksperckiej, a zatem było zgodne z testem prywatnego inwestora. Ocena ta polegała na wycenie prawa do długotrwałej dzierżawy oraz wartości budynków stojących na gruntach. Niemcy podkreśliły również strategiczne położenie stadionu w Maastricht i interes gminy związany z zapewnieniem przez gminę znacznego (ponownego) rozwoju strefy De Geusselt, w której położone są stadion i tereny treningowe.
- (18) Niemcy wysunęły też alternatywny argument, że nawet jeżeli uznano by, iż środki zapewniły selektywną korzyść na rzecz klubu MVV, nie zakłócałyby one konkurencji ani nie wpływały na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Niemcy podkreśliły słabą pozycję klubu MVV w krajowej zawodowej piłce nożnej, która sprawiła, że jego uczestnictwo w rozgrywkach na poziomie europejskim stało się bardzo nieprawdopodobne. Stwierdzono również, że Komisji nie udało się wykazać, iż pomoc na rzecz klubu MVV miałaby zakłócić konkurencję lub wpłynąć na wymianę handlową na którymkolwiek z rynków wymienionych w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (19) W ramach argumentacji pomocniczej Niemcy stwierdziły, że nawet jeżeli uznano by, iż środki stanowią pomoc państwa, byłyby one zgodne z rynkiem wewnętrznym. Argumenty te opierały się po pierwsze na wytycznych, a po drugie na ocenie zgodności przeprowadzonej bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) i d) Traktatu.

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2). Komisja przedłużyła stosowanie wspomnianych wytycznych komunikatem Komisji dotyczącym przedłużenia okresu ważności wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z dnia 1 października 2004 r. (Dz.U. C 296 z 2.10.2012, s. 3).

4. OCENA ŚRODKÓW

4.1. Istnienie pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu

- (20) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu pomoc państwa stanowi wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Kryteria, o których mowa w art. 107 ust. 1 Traktatu, mają charakter łączny i w związku z tym, aby dany środek mógł zostać zakwalifikowany jako pomoc państwa, muszą być spełnione wszystkie te warunki.
- (21) Na podstawie decyzji o wszczęciu postępowania Komisja oceniła decyzję gminy z dnia 25 maja 2010 r. dotyczącą zrzeczenia się należności podporządkowanej w kwocie 1,7 mln EUR przysługującej jej od klubu MVV i zakupu stadionu De Geusselt oraz ośrodków szkoleniowych klubu MVV za kwotę 1,85 mln EUR. Niderlandy argumentują, że obydwa środki są zgodne z testem prywatnego inwestora, a zatem nie należy kwalifikować jako środków przyznających pomoc państwa.
- (22) Komisja uważa, zgodnie z odpowiednim orzecznictwem ⁽⁵⁾, że istnieje konieczny oraz nierozzerwalny związek między obydwo ma środkami. Aby dojść do tego wniosku, Komisja uwzględniła czas przyznania środków objętych postępowaniem, ich cel oraz sytuację klubu MVV w czasie, w którym gmina podjęła decyzję o udzieleniu wsparcia na rzecz klubu MVV ⁽⁶⁾. Komisja zauważa po pierwsze, że obydwa środki zostały przedstawione łącznie i były przedmiotem decyzji podczas tego samego posiedzenia rady gminy w dniu 25 maja 2010 r. Celem obydwu środków było ratowanie klubu MVV w najbliższej przyszłości i obydwa środki rozpatrywano w ramach jednego wniosku jako część stanowiska gminy w sprawie planu ratunkowego opracowanego przez „Initiatiefgroep MVV Maastricht”. Komisja uznaje zatem, że środki są ściśle powiązane pod względem ówczesnej sytuacji klubu MVV i celu tych środków, mianowicie ratowania klubu MVV ze względu na jego ewidentnie niepewną sytuację finansową.
- (23) Obydwa środki były przedmiotem decyzji gminy i mają one skutki finansowe dla tej gminy (na kwotę 3,55 mln EUR). Wiązą się więc one z użyciem zasobów państwowych, czego Niderlandy nie kwestionują. Przekazanie zasobów państwowych może przyjmować wiele form, takich jak dotacje bezpośrednie, kredyty i pożyczki, gwarancje, obejmowanie udziałów w kapitale przedsiębiorstw i świadczenia w naturze. Zrzeczenie się należności państwa i inwestowanie w innych warunkach niż warunki rynkowe również stanowi przekazanie zasobów państwowych.
- (24) Ponadto Niderlandy i gmina twierdzą, że gmina działała zgodnie z testem prywatnego wierzyciela, jeżeli chodzi o zrzeczenie się należności, i zgodnie z testem prywatnego inwestora, jeżeli chodzi o nabycie stadionu i obiektów treningowych, a zatem nie przyznała nienależnej korzyści gospodarczej na rzecz klubu MVV. Komisja nie zgadza się tą opinią z powodów opisanych poniżej.
- (25) Korzyść występuje w każdym przypadku, w którym sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa. Aby ocenić, czy korzyść ta jest nienależna, należy porównać sytuację finansową przedsiębiorstwa po przyznaniu środka z jego sytuacją finansową, która miałaby miejsce, jeżeli nie wdrożono by środka. Bezsporny jest fakt, że sytuacja finansowa klubu MVV uległa znacznej poprawie dzięki środkom objętym postępowaniem.

4.1.1. Zrzeczenie się podporządkowanej pożyczki/podporządkowanej należności

- (26) Środki przyjęte przez gminę i innych istotnych wierzycieli pozwoliły klubowi MVV na uporządkowanie bilansu. Komisja zauważa, że pozostali istotni wierzyciele klubu MVV, tj. ci, których należności przekraczały kwotę 150 000 EUR, również zrzekli się przysługujących im należności, natomiast mniejsi wierzyciele zrzekli się części przysługujących im należności. Wspomniane działania prowadzące do zrzeczenia się należności w kwocie 2,25 mln EUR przez podmioty prywatne, jak również działania gminy, nie zostały podjęte w związku z formalną procedurą zaprzestania płacenia długów. Brak formalnych ram stanowi wyjaśnienie faktu, że ostatecznie mniejszość wierzycieli posiadająca należności w kwocie 145 347 EUR nie uczestniczyła w zrzeczeniu się należności, chociaż niektórzy z nich obiecali, że to zrobią. Komisja odnotowuje również fakt, że inne należności, których się zrzeciono, nie miały charakteru podporządkowanego, w przeciwieństwie do należności przysługującej

⁽⁵⁾ Sprawa T-1/12 Francja przeciwko Komisji, pkt 37 i nast. oraz orzecznictwo w niej przywołane (sprawa T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji).

⁽⁶⁾ Sprawa BP Chemicals, pkt 171.

gminie. Według Niderlandów brak formalnej procedury nie spowodował żadnej istotnej różnicy w tym znaczeniu, że wynik umorzenia długu był dla gminy taki sam jak wynik, który wystąpiłby w przypadku formalnej procedury zaprzestania płacenia długów zgodnej z krajowym prawem upadłościowym, tj. że inni wierzyciele mogliby być zmuszeni do przystąpienia do porozumienia wierzycieli, które w przypadku gminy w każdym razie spowodowałoby całkowitą utratę kwoty (podporządkowanej) pożyczki.

- (27) Jak wspomniano już w decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja zauważyła jednak, że trzech wierzycieli nie zrzekło się całkowicie swoich należności, lecz przekształciło je w roszczenie dotyczące przyszłych możliwych płatności na rzecz klubu MVV z tytułu transferów zawodników odchodzących z klubu. W związku z tym Niderlandy wskazały, że długi w kwocie 1,135 mln EUR wobec wspomnianych trzech wierzycieli były uprzywilejowane i zabezpieczone. Mieliby oni zatem większą szansę na odzyskanie przynajmniej części przysługujących im należności w przypadku formalnego postępowania upadłościowego niż inni wierzyciele posiadający niezabezpieczone wierzytelności, nie mówiąc już o gminie, której przysługiwała należność podporządkowana. Komisja uważa, że chociaż gmina nie udzieliła pożyczki na tych samych warunkach, inwestor prywatny nie zrzekłby się całkowicie przysługującej mu należności albo przynajmniej dokonałby – lub starałby się dokonać – pewnego rodzaju (ewentualnego) zabezpieczenia na wypadek zrzeczenia się tak dużej kwoty pożyczki, nawet jeżeli szanse na spłatę były niewielkie. Ponadto Komisja zauważa, że gmina mogłaby zabezpieczyć korzyść ze strony pozostałych wierzycieli, jeżeli plan ratunkowy faktycznie zależałby od udziału gminy. W związku z tym Komisja uważa, że całkowite zrzeczenie się pożyczki przez gminę bez żadnego warunku ani zabezpieczenia nie jest zgodne z testem prywatnego wierzyciela.
- (28) Jeżeli chodzi o decyzję o udziale w porozumieniu wierzycieli poza formalną procedurą zaprzestania płacenia długów, Niderlandy zauważyły, że w przypadku formalnego zaprzestania płacenia długów KNVB wycofałaby licencję klubu MVV uprawniającą do zawodowej gry w piłkę nożną. Uznano zatem, że formalna procedura zaprzestania płacenia długów nie leżała w interesie gminy, jak również znacznej większości innych wierzycieli. Aspekt ten nie sprawia więc sam w sobie, że pozycja gminy różni się od pozycji pozostałych wierzycieli.
- (29) W związku z tym władze niderlandzkie odnoszą się do tej części decyzji o wszczęciu postępowania, w której Komisja stwierdziła, że środki podjęte przez gminę Arnhem na rzecz klubu piłki nożnej Vitesse nie stanowiły pomocy państwa: zgodnie z zasadą równego traktowania należy oceniać sytuację w ten sam sposób, co sytuację gminy Arnhem, tj. uznać za zgodną z art. 107 ust. 1 Traktatu ze względu na zgodność decyzji podjętych przez gminę z testem prywatnego wierzyciela. W związku z tym Komisja zauważa, że każda sprawa wymaga indywidualnej oceny. W sprawie Arnhem/Vitesse warunki związane z porozumieniem wierzycieli sprawiły, że odpowiednie pozycje gminy i innych wierzycieli były całkowicie zrównane (każdy wierzyciel miał otrzymać 12 % ich pozostałych należności), co nie ma miejsca w przypadku Maastricht/MVV: pozostali (uprzywilejowani) wierzyciele w zamian za zrzeczenie się przysługującej im należności mogli uzyskać ewentualny dochód z tytułu transferu zawodników, co nie miało miejsca w przypadku Maastricht.
- (30) Pozostałych powodów przedstawionych przez Niderlandy w związku ze społeczno-gospodarczymi skutkami upadłości klubu MVV nie można uwzględnić w ramach oceny zgodności z testem prywatnego inwestora.
- (31) Po pierwsze, społeczno-gospodarcze skutki ewentualnej upadłości klubu MVV związane są z rolą gminy jako organu publicznego, a nie z pozycją inwestora prywatnego. Chociaż gmina mogła mieć pozycję inwestora na obszarze *De Geusselt*, o którym mowa w protokole posiedzenia rady gminy z dnia 25 maja 2010 r., interesy te są częścią szerszego interesu związanego z innymi ogólnymi celami polityki, takimi jak rozwój infrastruktury i rozwój gospodarczy obszaru, polityka sportowa gminy i partnerstwo gminne. Zrzeczenie się pożyczki – w czasie, w którym do niego doszło – nie było zatem związane, lub było związane jedynie częściowo, z interesem handlowym gminy jako właściciela gruntów lub jako przedsiębiorstwa. O ile interesy handlowe faktycznie istniały, Niderlandy nie dostarczyły żadnych szczegółowych informacji dotyczących tego, na czym miałyby one polegać. Po drugie, należy zauważyć, że zrzeczenie się pożyczki samo w sobie nie zapobiegłoby upadłości klubu MVV: potrzeba było więcej środków wsparcia, takich jak zakup stadionu i terenu treningowego, które Komisja uznaje za niezgodne z testem prywatnego inwestora. Jak wyjaśniono powyżej, środki należy oceniać łącznie.
- (32) Z tych powodów Komisja dochodzi do wniosku, że gmina, podejmując w maju 2010 r. decyzję o zrzeczeniu się przysługującej jej należności w kwocie 1,7 mln EUR, nie działała zgodnie z testem prywatnego inwestora. Wniosek ten opiera się na fakcie, że wspomniane zrzeczenie się pożyczki należy oceniać łącznie z zakupem terenów treningowych i stadionu, który Komisja uznaje za niezgodny z testem prywatnego inwestora, jak wyjaśniono poniżej.

4.1.2. Zakup terenów treningowych i stadionu

- (33) Gmina nie tylko zrzekła się należności podporządkowanej przysługującej jej od klubu MVV, lecz także zakupiła stadion *De Geusselt* oraz obiekty treningowe klubu *Klein Geusselt*, przy czym zakup ten był również częścią ogólnego planu ratowania i restrukturyzacji klubu MVV. Niderlandy twierdzą, że zakup ten nie stanowi pomocy państwa, ponieważ odbył się na warunkach rynkowych. Ich argumentacja opiera się na komunikacie Komisji w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów przez władze publiczne ⁽⁷⁾ (zwanym dalej: „komunikatem w sprawie sprzedaży gruntów”) oraz na teście prywatnego inwestora, zgodnie z którymi nie można uznać, że działania finansowe organów publicznych dotyczące danego przedsiębiorstwa, które byłyby dopuszczalne dla innych podmiotów na identycznych warunkach, zapewniają korzyść przedsiębiorstwu w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. W odniesieniu do komunikatu w sprawie sprzedaży gruntów Niderlandy przyznają, że dotyczy on sprzedaży gruntów, a nie zakupu nieruchomości, ale uważają one, że stosuje się on odpowiednio.
- (34) Komisja odnotowuje, że cenę zakupu wynoszącą 1,85 mln EUR określono na podstawie sprawozdania zewnętrznego eksperta, które przedłożono Komisji (sprawozdanie ekspertów Van Der Horst Taxateurs, czerwiec 2010 r.). Komisja zauważa także, że gmina była już właścicielem gruntów, na których zbudowano stadion. Zakupiła stadion i pozostałe aktywa, lecz także prawo do długotrwałej dzierżawy gruntów (*recht van erfpacht*). [...] ^(*) Cena wynosząca 1,85 mln EUR obejmuje obiekty treningowe, których nie uwzględniono w sprawozdaniu eksperta. Należy zauważyć, że w sprawozdaniu eksperta nie określono tożsamości kupującego.
- (35) Komisja zauważa po pierwsze, że powody zakupu stadionu przez gminę obejmowały względy związane ze „zdrowiem publicznym” i ze „spójnością społeczną”, biorąc pod uwagę, że gmina chciała utrzymać i rozwinąć „strefę sportu” na obszarze *De Geusselt* ⁽⁸⁾. Takie cele polityki nie byłyby uwzględnione w ramach decyzji inwestycyjnej prywatnego inwestora, a zatem działania gminy nie można uznać za zgodne z testem prywatnego inwestora. Po drugie, Komisja nie zgadza się z tym, że inwestor prywatny chciałby kupić stadion piłki nożnej za cenę odpowiadającą jego wartości odtworzenia. W odróżnieniu od gruntów lub innych towarów stadion piłki nożnej stanowi aktywa produkcyjne, które można wykorzystać w celu generowania dochodów, ale które wiążą się również z kosztami utrzymania. Inwestor prywatny zakupiłby stadion jedynie na podstawie biznesplanu wykazującego wysokie prawdopodobieństwo tego, że jego eksploatacja przyniesie wystarczający zysk. W biznesplanie określono by również cenę, po której inwestor byłby gotowy kupić stadion. Gmina nie posiadała takiego biznesplanu ani przed zakupem, ani wtedy, gdy podjęła decyzję o zakupie stadionu. W maju 2010 r. zarząd gminy faktycznie poinformował radę gminy, że zostanie sporządzony plan przyszłej eksploatacji stadionu jako obiektu wielofunkcyjnego. Wspomniany plan faktycznie przedstawiono radzie, ale dopiero w grudniu 2010 r. Komisja zauważa, że w maju 2010 r., kiedy podjęto decyzję o zakupie stadionu, gmina szacowała, że roczny koszt utrzymania stadionu będzie wynosił 380 000 EUR, podczas gdy roczny czynsz pobierany od klubu MVV wynosił 75 000 EUR ⁽⁹⁾. Różnica wynosząca 305 000 EUR byłaby finansowana z dochodu z czynszu pobieranego z tytułu innych wydarzeń lub musiałaby zostać pokryta przez gminę. Podczas gdy cenę zakupu ustalono, biorąc pod uwagę możliwe straty wynikające z niskiego czynszu pobieranego od klubu MVV, nie można uznać, że prywatny podmiot gospodarczy zawarłby umowę, która wiązałby się ze zidentyfikowanym, dużym ryzykiem ponoszenia strat. W sprawozdaniu przedstawionym radzie gminy w grudniu 2010 r. potwierdza się, że „w obecnej sytuacji komercyjna lub zapewniająca pokrycie kosztów eksploatacja stadionu nie jest możliwa”. W czerwcu 2012 r. w sprawozdaniu sporządzonym przez gminną izbę obrachunkową ⁽¹⁰⁾ stwierdzono, że eksploatacja stadionu nadal przynosi straty.
- (36) Ponadto wobec konieczności pilnej sprzedaży zachodzącej w przypadku klubu MVV, można byłoby się spodziewać, że podmiot prywatny wykorzysta aspekt czasu jako dźwignię finansową, aby otrzymać lepszą cenę niż wartość oszacowana przez eksperta. Nie miało to miejsca w przypadku gminy, która po prostu przyjęła wartość oszacowaną przez eksperta jako „realistyczną”.
- (37) Wniosku tego nie zmienia szczególny interes gminy w odniesieniu do planów rozwoju obszaru *De Geusselt*. W planie ratunkowym sporządzonym w 2010 r. Niderlandy nie odniosły się do żadnego planu zakupu ani obliczeń sporządzonych przed czerwcem 2010 r. w odniesieniu do ewentualnego zakupu przez gminę. Taka ocena przeprowadzona przed zakupem stanowi jednak element, którego można byłoby oczekiwać od inwestora prywatnego.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 209 z 10.7.1997, s. 3.

^(*) Informacje poufne.

⁽⁸⁾ Protokół posiedzenia rady gminy z dnia 25 maja 2010 r., pkt 10. Ponadto zgodnie z pkt 5, chociaż gmina wskazała jako podstawę do zakupu stadionu zabezpieczenie swojej pozycji w obszarze nieruchomości, odnosi się ona również do innych gospodarczych i społecznych skutków, które zamierza osiągnąć.

⁽⁹⁾ Dnia 21 czerwca 2010 r. zawarto nową umowę dzierżawy z klubem MVV.

⁽¹⁰⁾ Rekenkamer Maastricht: De relatie tussen de gemeente Maastricht en MVV.

- (38) Ze wszystkich wspomnianych powodów Komisja uznaje, że w 2010 r., kiedy gmina podjęła decyzję w sprawie środków dotyczących zakupu stadionu i terenów treningowych, nie postąpiła tak jak postąpiłby inwestor prywatny.

4.1.3. Wpływ pomocy na klub MVV

- (39) Korzyść dla klubu MVV polegała po pierwsze na tym, że został on zwolniony z zadłużenia, a po drugie na tym, że mógł nadal grać w piłkę nożną na własnym stadionie De Geusselt. Miesięczny czynsz z tytułu niewyłączonego korzystania z obu obiektów po ich zakupie przez gminę wynosił 3 % budżetu klubu MVV lub co najmniej 75 000 EUR⁽¹⁾. Komisja zauważa również, że zgodnie z warunkami umowy zakupu kwota 1,85 mln EUR zapłacona przez gminę miała zostać wykorzystana przez sprzedawcę, osobę trzecią *Stichting Stadion De Geusselt*⁽²⁾, do pokrycia długów klubu MVV w zakresie podatków, wynagrodzeń wypłacanych zawodnikom oraz zobowiązań emerytalnych; długi te nie były objęte porozumieniem wierzycieli. Wspomnianą kwotę 1,85 mln EUR faktycznie zaksięgowano w księgach rachunkowych klubu MVV na sezon 2009/2010 jako nadzwyczajny dochód z wyjaśnieniem „wkład gminy Maastricht” (*Bijdrage Gemeente Maastricht*). Dochody z tytułu sprzedaży związane ze *Stichting Stadion De Geusselt* faktycznie miały być wykorzystane w celu redukcji długu i restrukturyzacji klubu MVV (zob. pismo fundacji do gminy z dnia 9 czerwca 2010 r.).
- (40) Niderlandy zakwestionowały wpływ jakiegokolwiek pomocy na rynek wewnętrzny w odniesieniu do klubów, które nie uczestniczą w rozgrywkach piłki nożnej na szczeblu europejskim, w szczególności w odniesieniu do klubu MVV. W związku z tym Komisja zauważa, że klub MVV jest potencjalnym uczestnikiem corocznych europejskich rozgrywek piłki nożnej. Nawet jako drugoligowy klub może on co do zasady mieć wpływ na rozgrywki o puchar krajowy w piłce nożnej oraz zdobyć puchar, co pozwoliłoby mu udział w rozgrywkach o puchar europejski w następnym sezonie. Klub piłki nożnej, nawet jeżeli znajduje się na niskiej pozycji w tabeli, może w krótkim czasie awansować na wyższą pozycję⁽³⁾. Komisja wskazuje ponadto, że zawodowe kluby piłki nożnej prowadzą działalność gospodarczą na kilku rynkach, innych niż rynek związany uczestnictwem w rozgrywkach piłki nożnej, takich jak rynek transferów piłkarzy zawodowych, reklamy, sponsorowania, merchandisingu lub relacji w mediach. Pomoc udzielona zawodowemu klubowi piłki nożnej wzmacnia jego pozycję na wszystkich tych rynkach, których większość obejmuje szereg państw członkowskich. W związku z tym, jeżeli zasoby państwowe wykorzystuje się w celu zapewnienia selektywnej korzyści zawodowemu klubowi piłki nożnej, taka pomoc może zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu⁽⁴⁾. W szczególności, jeżeli chodzi o klub MVV, w 2010 r. kilku zawodników należących do klubu MVV posiadało obywatelstwo innych państw członkowskich, w szczególności obywatelstwo belgijskie.
- (41) W związku z powyższym Komisja dochodzi do wniosku, że zrzeczenie się pożyczki oraz zakup terenów treningowych i stadionu (na łączną kwotę 3,55 mln EUR) stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Zgodność tych środków z rynkiem wewnętrznym zostanie oceniona poniżej.

4.2. Ocena w świetle art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu

- (42) Komisja musi ocenić, czy środki pomocy na rzecz klubu MVV można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału zadaniem państwa członkowskiego jest przedstawienie możliwych powodów zgodności z rynkiem wewnętrznym i wykazanie, że spełnione są przesłanki do uznania takiej zgodności⁽⁵⁾.
- (43) W przypadku środka pomocy objętego postępowaniem nie ma zastosowania żadne z odstępstw przewidzianych w art. 107 ust. 2 Traktatu. Niderlandy nie twierdziły również, że tak jest.
- (44) Jeżeli chodzi o odstępstwa w przewidziane w art. 107 ust. 3 Traktatu, Komisja zauważa, że żaden z regionów niderlandzkich nie podlega odstępstwu przewidzianemu w art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu. Ponadto środki pomocy objęte postępowaniem nie wspierają realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani nie mają na celu zaradzenia jakimkolwiek poważnym zaburzeniom w gospodarce niderlandzkiej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu.

⁽¹⁾ Nowy czynsz ustalono w stosunku do obrotu klubu MVV, przy czym jego minimalną wysokość ustalono na kwotę 75 000 EUR; jeżeli klub MVV będzie dobrze prosperował, czynsz wzrośnie. Dochód z tytułu czynszu za wykorzystywanie stadionu do innych celów również przypadłby gminie.

⁽²⁾ Fundacja, która zdanem Niderlandów jest niezależna zarówno od klubu MVV, jak i od gminy Maastricht.

⁽³⁾ Wykazał to bowiem inny niderlandzki zawodowy klub piłki nożnej, PEC Zwolle, który również grał w drugiej lidze w sezonie 2010/2011. Klub PEC awansował do pierwszej ligi w sezonie 2012/2013, a w sezonie 2013/2014 wygrał krajowy puchar w piłce nożnej, co uprawniło go do gry w rozgrywkach europejskich w sezonie 2014/2015.

⁽⁴⁾ Decyzje Komisji dotyczące Niemiec z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (sprawa SA.35135 (2012/N)), pkt 12, oraz w sprawie Multifunktionsarena der Stadt Jena (sprawa SA.35440 (2012/N)), skrócone zawiadomienia opublikowane w Dz.U. C 140 z 18.5.2013, s. 1, a także z dnia 2 października 2013 r. w sprawie Fußballstadion Chemnitz, (sprawa SA.36105 (2013/N)), skrócone zawiadomienie opublikowane w Dz.U. C 50 z 21.2.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ Sprawa C-364/90 Włochy przeciwko Komisji, EU:C:1993:157, pkt 20.

- (45) Jeżeli chodzi o odstępstwo przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, tj. pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, Niderlandy argumentowały, że można byłoby zastosować to odstępstwo, jeżeli Komisja uznałaby, że środki objęte postępowaniem stanowią pomoc państwa. W związku z tym Niderlandy argumentowały także, że Komisja powinna uwzględnić w swojej analizie art. 107 ust. 3 lit. d) Traktatu dotyczący pomocy przeznaczonej na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego w połączeniu z art. 165 Traktatu.
- (46) W ocenie pojęcia „rozwoju działań gospodarczych” w sektorze sportowym Komisja należycie uwzględnić art. 165 ust. 1 Traktatu oraz art. 165 ust. 2 tiret ostatnie Traktatu, które stanowią, że Unia przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną. W Traktacie rozróżnia się jednak między pojęciem sportu a pojęciem kultury; art. 107 ust. 3 lit. d) Traktatu nie może zatem stanowić podstawy dla oceny zgodności pomocy na rzecz klubu MVV.
- (47) Komisja w celu przeprowadzenia oceny środków pomocy w świetle art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu wydała szereg rozporządzeń, dokumentów ramowych, wytycznych i komunikatów dotyczących form pomocy oraz celów horyzontalnych i sektorowych, na które przyznaje się pomoc. Ze względu na fakt, że w czasie podjęcia środków klub MVV znajdował się w trudnej sytuacji finansowej oraz że gmina przyznała pomoc w celu zaradzenia tej sytuacji, Komisja uważa, iż należy ocenić, czy kryteria określone w wytycznych⁽¹⁶⁾ mogą mieć zastosowanie. W związku z tym Komisja zauważa, że zawodowej piłki nożnej nie wyłącza się z zakresu stosowania wytycznych. Wspomniana działalność gospodarcza jest zatem objęta zakresem stosowania wytycznych.
- (48) W lipcu 2014 r. Komisja opublikowała nowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji⁽¹⁷⁾. Nie mają one jednak zastosowania do tej niezgłoszonej pomocy przyznanej w 2010 r. Zgodnie z pkt 137 nowych wytycznych miałyby to miejsce jedynie w przypadku każdej pomocy na ratowanie lub restrukturyzację udzielonej bez uprzedniego zatwierdzenia, jeżeli część lub całość pomocy przyznano po publikacji tych wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Zgodnie z pkt 138 nowych wytycznych we wszystkich innych przypadkach Komisja przeprowadzi analizę na podstawie wytycznych mających zastosowanie w czasie przyznawania danej pomocy. W niniejszej sprawie Komisja oprze zatem swoją analizę na wytycznych z 2004 r. (zob. motyw 14 powyżej).
- (49) Zgodnie z pkt 11 wytycznych przedsiębiorstwo uznaje się za znajdujące się w trudnej sytuacji w szczególności gdy występują typowe oznaki, takie jak rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadwyżki produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek i zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto. W niektórych poważnych przypadkach, przedsiębiorstwo może już znajdować się w sytuacji niewypłacalności lub być przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego prowadzonego zgodnie z prawem krajowym. Jak wskazano w motywie 13 powyżej klub MVV miał ujemny kapitał własny od sezonu 2007/2008, a w pierwszym kwartale 2010 r. jego kapitał własny osiągnął wartość – 5,1 mln EUR, podczas gdy długi klubu MVV wynosiły łącznie 6,4 mln EUR. Jak wskazały Niderlandy, wiosną 2010 r. klub MVV znajdował się praktycznie w stanie upadłości. Klub MVV niewątpliwie był przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych. Niderlandy nie kwestionują tego faktu. W związku z tym zgodność pomocy państwa na rzecz klubu MVV należy ocenić w świetle wytycznych.
- (50) W sekcji 3.2 wytycznych przewidziano, że przyznanie pomocy musi być uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji. Zgodnie z pkt 59 wytycznych plan restrukturyzacji MŚP (takich jak klub MVV) nie musi być zatwierdzony przez Komisję. Jednakże plan musi spełniać wymagania ustanowione w pkt 35 do 37 i musi być zatwierdzony przez zainteresowane państwo członkowskie oraz zgłoszony Komisji. Komisja zauważa, że Niderlandy zgłosiły plan restrukturyzacji, który spełnia warunki określone w pkt 34–37 wytycznych. Ogólne koszty restrukturyzacji wynosiły blisko 6 mln EUR. W związku z tym Komisja zauważa, że decyzję gminy o przyznaniu pomocy klubowi MVV obwarowano szeregiem warunków. Warunki te ustanowiono w biznesplanie z 2010 r., o którym mowa w motywie 10.
- (51) W związku z tym Komisja zauważa, że decyzję gminy w sprawie zrzeczenia się pożyczki i zapłaty za stadion *De Geusselt* podjęto po przeprowadzeniu analizy charakteru i przyczyn trudności klubu MVV. Transakcja opierała się na szeregu warunków, których celem jest przywrócenie długoterminowej rentowności klubu w rozsądnych ramach czasowych wynoszących trzy lata oraz spełnienie wymogów KNVB w celu dalszego udzielania klubowi MVV licencji uprawniającej do udziału w rozgrywkach zawodowych. Plan restrukturyzacji zakładał powołanie nowego kierownictwa oraz zmniejszenie liczby pracowników i zawodników. Plan restrukturyzacji nie opiera się

⁽¹⁶⁾ Zob. przypis 4.

⁽¹⁷⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1).

na czynnikach zewnętrznych, do których klub MVV może dążyć, ale których nie może w pełni kontrolować, takich jak znajdowanie nowych sponsorów i zwiększanie liczby widzów. Przewiduje się dalszą poprawę sytuacji finansowej klubu oraz jego dalszą działalność jako zawodowego klubu piłki nożnej. Rozwój sytuacji opisany w poniższym motywie pokazuje, że plan faktycznie był realistyczny.

- (52) Podjęte środki były konieczne, aby przywrócić rentowność klubu MVV. Faktycznie przywrócono dobrą kondycję finansową klubu. W wyniku obydwu tych środków w całym sezonie 2009/2010 klub MVV zaksięgował zysk w wysokości 3,9 mln EUR i po raz pierwszy od kilku lat miał dodatni kapitał własny wynoszący 0,051 mln EUR. Kolejny sezon 2010/2011 klub MVV zakończył z zyskiem w wysokości 0,021 mln EUR, a jego kapitał własny wyniósł 0,072 mln EUR. Klub MVV osiągnął próg rentowności w sezonie 2011/2012. Federacja KNVB podwyższyła status finansowy klubu MVV z kategorii 1 (niedostateczna) do kategorii 3 (dobra) na początku sezonu 2011/2012.

4.2.1. Środki wyrównawcze

- (53) Zgodnie z pkt 38–42 wytycznych od beneficjenta wymaga się podjęcia środków wyrównawczych w celu minimalizacji zakłócających skutków pomocy i jej negatywnych skutków dla warunków wymiany handlowej. Zgodnie z pkt 41 wytycznych warunek ten nie ma jednak zastosowania w odniesieniu do małych przedsiębiorstw, takich jak klub MVV.

4.2.2. Pomoc ograniczona do minimum

- (54) Komisja zauważa również, że plan restrukturyzacji jest w znacznym zakresie finansowany przez zewnętrzne podmioty prywatne w uzupełnieniu wewnętrznych oszczędności zgodnie z pkt 43 i 44 wytycznych. Kilka podmiotów prywatnych również zgodziło się na umorzenie długów wobec nich. Ogólny wkład wierzycieli i gminy w refinansowanie klubu MVV wyniósł około 5,8 mln EUR (jest to kwota łączna obejmująca umorzenia długu, zakup stadionu i długotrwałą dzierżawę). Wkład związany z umorzeniami długu przez podmioty prywatne inne niż państwo wyniósł 2,25 mln EUR, a więc powyżej poziomu 25 % wymaganego w odniesieniu do małych przedsiębiorstw.
- (55) Kwota pomocy była konieczna. Zgodnie z planem restrukturyzacji pomoc powinna doprowadzić do mniejszych strat w sezonach 2011/2012 i 2012/2013 i do umiarkowanych wyników dodatnich w późniejszym okresie. Nie pozwałaby to klubowi MVV na zakup nowych zawodników lub przyciągnięcie ich wyższymi wynagrodzeniami.
- (56) Plan został opracowany w celu umożliwienia „odchudzonemu” klubowi MVV nowego startu bez obciążenia długiem, ale z nową strukturą. Środki powinny doprowadzić do osiągnięcia przez klub MVV dobrej sytuacji finansowej oraz do spełnienia wymogów KNVB. W związku z tym Komisja przypomina, że każdy niderlandzki zawodowy klub piłki nożnej uzyskuje licencję od KNVB, w ramach której musi wypełniać różne zobowiązania. Jeden z obowiązków dotyczy dobrej kondycji finansowej klubu. W każdym sezonie klub ma obowiązek składać sprawozdania finansowe do dnia 1 listopada, do dnia 1 marca i do dnia 15 czerwca, opisujące między innymi jego bieżącą sytuację finansową, a także budżet na następny sezon. Na podstawie tych sprawozdań sytuację klubów określa się w ramach trzech kategorii (1: niedostateczna, 2: dostateczna, 3: dobra). Na kluby kategorii 1 może zostać nałożony obowiązek przedstawienia planu poprawy w celu osiągnięcia kategorii 2 lub 3. Jeżeli klub nie wypełni tego planu, KNVB może nałożyć kary, w tym oficjalne ostrzeżenie, zmniejszenie liczby punktów w rozgrywkach oraz ostateczną karę – cofnięcie licencji. Zawodowy klub piłki nożnej w Niderlandach, który ogłasza upadłość, traci licencję. Jeżeli założony zostaje klub będący następcą takiego klubu, nie jest on bezpośrednio dopuszczany do zawodowych lig piłki nożnej, lecz musi rozpocząć od gry w drugiej lidze amatorskiej.
- (57) Plan restrukturyzacji zakładał powołanie nowego kierownictwa, wprowadzenie nowej struktury, nadanie nowej nazwy, redukcję wynagrodzeń oraz zmniejszenie liczby pracowników, w tym zawodników. Niektórzy zawodnicy przeszli do innych klubów, istniejące umowy rozwiązano albo przedłużono z niższym wynagrodzeniem, nowe umowy zawierano albo na zasadzie wolnego transferu, albo w ramach wypożyczeń zawodników z innych klubów, zawarto również kilka umów amatorskich; spowodowało to zmniejszenie kosztów personelu i zawodników o 40 %. Jak opisano w motywie 26 i nast. inni wierzyciele niż gmina zrzekli się wierzytelności względem klubu MVV na łączną kwotę 2,25 mln EUR. Klub MVV został więc niemal całkowicie zwolniony ze swoich długów.
- (58) Komisja uważa, że plan restrukturyzacji zaradza przyczynom trudności finansowych klubu MVV, w szczególności w kwestii kosztu zawodników w postaci wynagrodzeń i opłat za transfery. Nie można oczekiwać, że zawodowy klub piłki nożnej zróżnicuje swoją działalność na innych rynkach w rozumieniu wytycznych; można natomiast oczekiwać, że dokona on oszczędności na swojej głównej działalności – i to właśnie uczynił klub MVV. Niderlandy dostarczyły również wykaz środków podjętych przez klub MVV w celu obniżenia kosztów eksploatacyjnych klubu. Plan restrukturyzacji nie opiera się na czynnikach zewnętrznych, do których klub MVV może dążyć, ale których nie może w pełni kontrolować, takich jak znajdowanie nowych sponsorów i zwiększanie liczby widzów. Komisja uznaje zatem, że wdrożenie planu pozwała klubowi MVV na dalszą działalność na zdrowych podstawach w sektorze niderlandzkiej zawodowej piłki nożnej, co uznała również KNVB, przyznając

klubowi kategorię 3. Komisja zauważa również, że plan restrukturyzacji jest w znacznym zakresie finansowany przez zewnętrzne podmioty prywatne w uzupełnieniu wewnętrznych oszczędności. Jest to zgodne z wymogiem przewidzianym w pkt 44 wytycznych, zgodnie z którym w przypadku małego przedsiębiorstwa, takiego jak klub MVV, co najmniej 25 % kosztów restrukturyzacji musi pokrywać wkład własny beneficjenta, w tym finansowanie zewnętrzne wskazujące na przekonanie rynku co do rentowności beneficjenta.

- (59) Niderlandy dostarczyły ponadto informacje dotyczące dodatkowej działalności zrestrukturyzowanego klubu MVV na rzecz społeczeństwa, w tym na rzecz szeregu szkół w Maastricht i w Euregio. Można uznać, że działalność ta przyczynia się do społecznej i edukacyjnej funkcji sportu, jak określono w art. 165 Traktatu.

Kontrola i sprawozdania roczne oraz zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (60) Zgodnie z pkt 49 wytycznych od państwa członkowskiego wymaga się przekazywania informacji o właściwym wdrażaniu planu restrukturyzacji poprzez regularne szczegółowe sprawozdania. W pkt 51 przewidziano mniej restrykcyjne warunki w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw, w przypadku których coroczne przekazanie kopii bilansu oraz rachunku zysków i strat uznaje się zwykle za wystarczające. Niderlandy zobowiązały się do przekazywania tych sprawozdań. Zgodnie z wytycznymi Niderlandy zobowiązały się do przesłania sprawozdania końcowego z realizacji planu restrukturyzacji.
- (61) Punkty 72–77 wytycznych odnoszą się do zasady „pierwszy i ostatni raz”, zgodnie z którą pomoc na restrukturyzację należy przyznać tylko jeden raz w okresie dziesięciu lat. Niderlandy wyjaśniły, że klub MVV nie otrzymał pomocy na ratowanie lub restrukturyzację w ciągu dziesięciu lat poprzedzających przyznanie przedmiotowej pomocy. Niderlandy zobowiązały się również nie przyznawać na rzecz klubu MVV jakiegokolwiek nowej pomocy na ratowanie lub restrukturyzację przez okres dziesięciu lat.

5. WNIOSEK

- (62) Komisja stwierdza, że Niderlandy nie dopełniły obowiązków ciążących na nich na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu, nie dokonując uprzedniego zgłoszenia pomocy państwa w kwocie 3,55 mln EUR, którą przyznano na rzecz klubu MVV w 2010 r., kiedy klub ten znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. Pomoc tę można jednak uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym jako pomoc na restrukturyzację w rozumieniu wytycznych, gdyż że spełnione są wszystkie warunki odnoszące się do takiej pomocy określone w wytycznych,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa w kwocie 3,55 mln EUR, która została wdrożona przez Niderlandy na rzecz klubu piłki nożnej MVV w Maastricht, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1848

z dnia 4 lipca 2016 r.

w sprawie środka SA.40018 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonego przez Węgry dotyczącego poprawki z 2014 r. w węgierskiej opłacie z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego*(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4056)***(Jedynie tekst w języku węgierskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Z opublikowanych w grudniu 2014 r. artykułów prasowych Komisja dowiedziała się o wprowadzonej w 2014 r. poprawce do węgierskiej ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego z 2008 r., regulującej kwestię opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego. Pismem z dnia 17 marca 2015 r. Komisja zwróciła się o udzielenie informacji do władz węgierskich, które odpowiedziały pismem z dnia 16 kwietnia 2015 r.
- (2) Pismem z dnia 15 lipca 2015 r. Komisja powiadomiła Węgry o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem”) dotyczącego środka pomocy („decyzja o wszczęciu postępowania”). Ponadto w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nakazała niezwłoczne zawieszenie przedmiotowego środka zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 ⁽²⁾.
- (3) Decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowego środka pomocy.
- (4) Komisja otrzymała uwagi od jednej zainteresowanej strony. Pismem z dnia 13 października 2015 r. Komisja przekazała otrzymane uwagi Węgrom, aby mogły się do nich odnieść. Węgry nie odniosły się do otrzymanych uwag.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY**2.1. Ustawa w sprawie łańcucha żywnościowego z 2008 r. wprowadzająca opłatę z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego**

- (5) Przepisy dotyczące opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego zawarte są w ustawie nr XLVI z 2008 r. w sprawie łańcucha żywnościowego i urzędowego nadzoru nad nim („ustawa w sprawie łańcucha żywnościowego”) oraz w rozporządzeniu nr 40 z dnia 27 kwietnia 2012 r. Ministra Rozwoju Obszarów Wiejskich w sprawie zasad składania deklaracji dotyczących opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego i uiszczania

⁽¹⁾ Dz.U. C 277 z 21.8.2015, s. 12.⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).⁽³⁾ Zob. przypis 1.

tej opłaty. Przedsiębiorstwa będące podmiotami łańcucha żywnościowego w rozumieniu ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego zobowiązane są do uiszczania opłaty od obrotu pochodzącego z określonej działalności. Ustawa zawiera wykaz rodzajów działalności⁽⁴⁾, od której przedsiębiorcy obowiązani są uiszczać opłatę z tytułu kontroli.

- (6) Wszystkie przedsiębiorstwa (spółki i inne osoby prawne, a także osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą lub producenci produktów pierwotnych) działające na terenie Węgier, które uzyskały obrót w ramach działalności objętej wykazem w roku poprzedzającym złożenie deklaracji, podlegają obowiązkowi uiszczenia opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego. Opłata z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego ma na celu pokrycie kosztów wypełniania przez Krajowy Urząd Bezpieczeństwa Łańcucha Żywnościowego (organ państwa) zadań w zakresie niektórych działań regulacyjnych i nadzorczych dotyczących łańcucha żywnościowego. Opłata nadzorcza jest naliczana corocznie, a podlegająca jej osoba ma obowiązek złożenia deklaracji i uiszczenia opłaty niezależnie od tego, czy faktycznie przeprowadzone zostały szczegółowe kontrole urzędowe na miejscu.
- (7) Do dnia 31 grudnia 2014 r. obowiązywał przepis ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego, zgodnie z którym wszystkie podmioty łańcucha żywnościowego uiszczały od danego obrotu opłatę według stawki ryczałtowej 0,1 %.
- (8) Pobrana opłata z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego może zostać przeznaczona wyłącznie na realizację zadań określonych w strategii bezpieczeństwa łańcucha żywnościowego i działania organu ds. łańcucha żywnościowego.

2.2. Poprawka z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego

- (9) Na mocy zmiany art. 47/B ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego ustawą nr LXXIV z 2014 r.⁽⁵⁾, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2015 r. (zwanej dalej „poprawką z 2014 r.”), wprowadzono szczególne zasady obliczania opłaty z tytułu kontroli sklepów sprzedających towary szybko zbywalne⁽⁶⁾ na rynku węgierskim.
- (10) Poprawka z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego wprowadza progresywną strukturę opłaty mającą zastosowanie do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne⁽⁷⁾, o stawkach w przedziale od 0 % do 6 %. W szczególności do obrotu podlegającego opłacie z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego zastosowanie miały następujące stawki:
  - 0 % od części obrotu nieprzekraczającej kwoty 500 mln HUF (ok. 1,6 mln EUR),
  - 0,1 % od części obrotu przekraczającej kwotę 500 mln HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 50 mld HUF (ok. 160,6 mln EUR),
  - 1 % od części obrotu przekraczającej kwotę 50 mld HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 100 mld HUF (ok. 321,2 mln EUR),

(4) Zgodnie ze stanowiskiem władz węgierskich przedstawionym w odpowiedzi skierowanej do Komisji pismem z dnia 16 kwietnia 2015 r.: „Za działalność podlegającą opłacie z tytułu kontroli uznaje się:

- dystrybucję zwierząt przeznaczonych do produkcji żywności, hodowli lub celów eksperymentalnych;
- dystrybucję roślin, nasion do siewu, produktów roślinnych oraz materiałów rozmnożeniowych i nasadzeniowych do celów produkcji żywności lub produkcji pasz dla zwierząt;
- produkcję lub dystrybucję żywności, w tym gastronomię i usługi żywienia publicznego;
- produkcję lub dystrybucję pasz dla zwierząt;
- produkcję lub dystrybucję preparatów weterynaryjnych i produktów weterynaryjnych;
- produkcję lub dystrybucję pestycydów, materiałów zwiększających wydajność lub nawozów WE;
- obróbkę, stosowanie, dalsze przetwarzanie i transport produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzanie na rynek wytworzonych z nich produktów;
- działalność przedsiębiorstwa zajmującego się transportem zwierząt gospodarskich, punktu mycia i dezynfekcji taboru do przewozu zwierząt gospodarskich, stacji kwarantanny wyznaczonej do przyjmowania zwierząt z hodowli zagranicznej, punktu załadunku zwierząt, punktu skupu, punktu sprzedaży, stacji żywienia i pojenia, stacji wypoczynkowej lub giełdy zwierzęcej;
- produkcję lub przechowywanie materiałów do reprodukcji;
- działalność analitycznego laboratorium fitosanitarnego, weterynaryjnego, żywnościowego lub paszowego;
- dystrybucję urządzeń do znakowania zwierząt”.

(5) Ustawa nr LXXIV z 2014 r. zmieniająca niektóre ustawy podatkowe, inne dotyczące ich ustawy oraz ustawę nr CXXII z 2010 r. w sprawie krajowej administracji podatkowo-celnej.

(6) Definicję towarów szybko zbywalnych zawiera art. 2 ust. 18a ustawy o handlu: „towary szybko zbywalne: z wyłączeniem produktów sprzedawanych w branży gastronomicznej, są to środki spożywcze, kosmetyki, produkty farmaceutyczne, środki czyszczące i chemikalia stosowane w gospodarstwie domowym, wyroby z bibułki higienicznej zaspokajające codzienne potrzeby i wymagania ludzkie, które konsument zazwyczaj wykorzystuje, zużywa lub wymienia w okresie jednego roku”. Zgodnie z art. 2 ust. 18b ustawy o handlu, za „sklepy sprzedające towary szybko zbywalne” uznaje się „sklepy, w przypadku których towary szybko zbywalne stanowią znaczną większość obrotu”.

(7) Stosowane w niniejszej decyzji odniesienia do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne obejmują wszelkie przedsiębiorstwa podlegające opłacie z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego w związku z obrotem pochodzącym ze sklepów sprzedających towary szybko zbywalne.

- 2 % od części obrotu przekraczającej kwotę 100 mld HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 150 mld HUF (ok. 481,8 mln EUR),
  - 3 % od części obrotu przekraczającej kwotę 150 mld HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 200 mld HUF (ok. 642,4 mln EUR),
  - 4 % od części obrotu przekraczającej kwotę 200 mld HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 250 mld HUF (ok. 803 mln EUR),
  - 5 % od części obrotu przekraczającej kwotę 250 mld HUF, lecz nieprzekraczającej kwoty 300 mld HUF (ok. 963,5 mln EUR);
  - 6 % od części obrotu przekraczającej kwotę 300 mld HUF.
- (11) Zgodnie z poprawką z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego wszystkie pozostałe podmioty łańcucha żywnościowego w dalszym ciągu miały podlegać opłacie obliczanej od odnośnego obrotu według stawki ryczałtowej 0,1 %.
- (12) Ani w zmienionych przepisach węgierskiej ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego, ani w uzasadnieniu do tej ustawy nie wspomina się o przyczynach wprowadzenia szczególnych zasad dotyczących stawki opłaty w przypadku sklepów sprzedających towary szybko zbywalne. Nie przedstawiono wyjaśnień w kwestii ustalenia różnych przedziałów obrotów i odpowiadających im stawek opłaty.
- (13) Opłata podlega deklaracji ze strony podmiotów łańcucha żywnościowego. Jest ona uiszczana corocznie w dwóch równych ratach, do dnia 31 lipca i do dnia 31 stycznia. W przepisach przewidziano również procedury uproszczone w przypadkach, gdy kwota opłaty jest niższa niż 1 000 HUF (ok. 3,20 EUR). W takich przypadkach opłata również podlega deklaracji, ale nie musi zostać uiszczona.
- (14) W przypadku, gdy opłata z tytułu kontroli nie zostanie wniesiona w terminie, naliczana jest kara za zwłokę. W przypadku, gdy dana osoba fizyczna lub prawna podlegająca opłacie z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego nie dopełni obowiązku złożenia deklaracji, nie dopełni go w terminie, złoży deklarację niekompletną lub przedstawi dane niezgodne ze stanem faktycznym, może zostać nałożona kara za niewykonanie zobowiązania.

3. FORMALNE POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE

3.1. Przesłanki do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

- (15) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, uznawszy na tym etapie, że progresywna struktura opłaty (stawki i przedziały obrotu) wprowadzona poprawką z 2014 r. stanowi pomoc państwa niezgodną z prawem i wspólnym rynkiem.
- (16) Komisja uznała w szczególności, że progresywne stawki wprowadzone poprawką z 2014 r. różnicują przedsiębiorstwa ze względu na osiągany obrót, tj. ze względu na ich wielkość, oraz są źródłem selektywnej korzyści dla przedsiębiorstw o niższych dochodach, tj. przedsiębiorstw mniejszych. Węgry nie przedstawiły żadnych dowodów na to, że progresywna struktura opłaty mająca zastosowanie do sklepów sprzedających towary szybko zbywalne, takich jak supermarkety, odpowiada podobnemu schematowi progresywnemu, jaki można by zaobserwować w kosztach ponoszonych przez Krajowy Urząd Bezpieczeństwa Żywnościowego w związku z kontrolą odnośnych sklepów. Tym samym Węgry nie wykazały, że przedmiotowy środek jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą systemu opodatkowania. W związku z powyższym Komisja uznała, że przedmiotowy środek stanowi pomoc państwa, z uwagi na fakt, iż wydawało się, że wszystkie kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu zostały spełnione.
- (17) Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii zgodności przedmiotowego środka z rynkiem wewnętrznym. Komisja przypomniała w szczególności, że nie może uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym środka pomocy państwa, który narusza inne zasady prawa unijnego, takie jak podstawowe wolności ustanowione Traktatem lub przepisy rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Na tym etapie Komisja nie mogła wykluczyć, że przedmiotowy środek był wymierzony głównie w przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym – co stanowiłoby naruszenie art. 49 Traktatu ustanawiającego podstawową swobodę przedsiębiorczości – a ponadto wyraziła wątpliwość, czy wiążące się z przedmiotowym środkiem różnice w traktowaniu pod względem podatkowym są niezbędne i proporcjonalne w stosunku do celu wypełniania obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (⁸).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

3.2. Zmiany podstawy prawnej opłaty z tytułu kontroli po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego

- (18) W dniu 27 października 2015 r. rząd węgierski złożył w parlamencie Węgier projekt ustawy zmieniającej ustawę nr XLVI z 2008 r. w sprawie łańcucha żywnościowego i urzędowego nadzoru nad nim. W dniu 17 listopada 2015 r. parlament Węgier przyjął ustawę nr CLXXXII z 2015 r. zmieniającą ustawę nr XLVI z 2008 r. w sprawie łańcucha żywnościowego i urzędowego nadzoru nad nim, którą opublikowano w węgierskim dzienniku urzędowym (*Magyar Közlöny*) nr 182/2015 w dniu 26 listopada 2015 r. Nowe przepisy weszły w życie w 31. dniu od publikacji, tj. 27 grudnia 2015 r.
- (19) Poprawka z listopada 2015 r. znosi progresywną strukturę opłaty wprowadzoną poprawką z 2014 r. i ponownie wprowadza ryczałtową stawkę 0,1 % opłaty z tytułu kontroli w odniesieniu do wszystkich podmiotów łańcucha żywnościowego, tak jak w okresie przed zmianą ustawy poprawką z 2014 r.

3.3. Uwagi Węgry

- (20) Węgry nie przesłały Komisji żadnych uwag w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania.
- (21) Natomiast w piśmie z dnia 16 września 2015 r. skierowanym do komisarza do spraw konkurencji, Węgry przesłały Komisji projekt zmian opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego. Zgodnie z tym projektem stawka 0 % miała zostać zniesiona, a zamiast obejmującej osiem stawek (od 0 % do 6 %) progresywnej struktury opłaty miano wprowadzić system oparty na dwóch stawkach (0,1 % dla podmiotów z sektora detalicznego o niskim obrocie i 0,3 % dla podmiotów z sektora detalicznego o wyższym obrocie).
- (22) Pismem z dnia 7 października 2015 r. służby Komisji powiadomiły Węgry, że nawet jeśli w nowym projekcie różnica pomiędzy stawkami opłaty uległa zmniejszeniu, to zaproponowana nowa opłata nadal posiadałaby strukturę progresywną, co byłoby rozwiązaniem problematycznym z punktu widzenia pomocy państwa, o ile nie uzasadniałyby go zasady przewodnie systemu opłaty z tytułu kontroli.
- (23) Pismem z dnia 7 października 2015 r. Węgry przesłały dodatkowe informacje i dane mające stanowić uzasadnienie dwupoziomowej progresywnej struktury opłaty w kontekście kosztu nadzoru głównych uczestników rynku i innych jednostek handlowych. Węgry argumentowały w szczególności, że główni uczestnicy rynku posiadają złożoną strukturę, która wymaga bardziej skomplikowanej kontroli i znacznie większych zasobów po stronie organu przeprowadzającego takie kontrole.
- (24) W odpowiedzi na prośbę Węgier o informację zwrotną na temat projektu przedstawionego w piśmie z dnia 16 września 2015 r. i dodatkowych informacji przedstawionych w piśmie z dnia 7 października 2015 r. służby Komisji powiadomiły Węgry pismem z dnia 17 marca 2016 r., że z przedstawionych danych nie wynika, by koszt kontroli ujęty jako odsetek obrotu rósł w taki sam sposób, jak stawki opłaty. W szczególności służby Komisji potwierdziły swoje stanowisko, że z przedstawionych danych liczbowych nie wynika, by koszt kontroli spółek objętych stawką 0,3 % był trzykrotnie wyższy – za każdego forinta skontrolowanego obrotu – od kosztu kontroli spółek objętych stawką 0,1 %. W tym przypadku należało uznać, że progresywna struktura obejmująca dwie stawki opłat zapewniałaby selektywną korzyść przedsiębiorstwom mieszczącym się w niższym przedziale.
- (25) Ostatecznie Węgry nie skierowały omawianego wniosku ustawodawczego do parlamentu Węgier w celu zmiany ustawy nr XLVI z 2008 r. w sprawie łańcucha żywnościowego i urzędowego nadzoru nad nim.

3.4. Uwagi od zainteresowanych stron

- (26) Komisja otrzymała uwagi od jednej zainteresowanej strony. Zainteresowana strona działa na rynku węgierskim i przychyliła się do oceny Komisji zawartej w decyzji o wszczęciu postępowania. Zainteresowana strona uważa, że przedmiotowy środek wymierzony jest głównie w spółki zagraniczne, co uznaje za możliwe w kontekście struktury węgierskiego rynku detalicznego. Jak wyjaśnia strona, zagraniczne spółki działają w węgierskim sektorze detalicznym w oparciu o oddziały lub jednostki zależne, co zwiększa poziom ich (skonsolidowanego) obrotu. Z kolei przedsiębiorstwa węgierskie zorganizowane są w system franczyzowy, w ramach którego poszczególne sklepy – lub grupy złożone z niewielkiej liczby sklepów – prowadzone są przez odrębne podmioty prawne, niewchodzące w skład spółki lub grupy kapitałowej franczyzodawcy. Według danych szacunkowych

przedstawionych przez zainteresowaną stronę łączny udział zagranicznych detalistów (grup przedsiębiorstw) w rynku węgierskim wynosi ok. 50 %, natomiast ich obciążenie opłatą z tytułu kontroli wynosi ogółem ok. 95 %, podczas gdy detaliści węgierscy zgodnie z art. 47/B ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego na ogół mieszczą się w przedziałach podlegających opłacie naliczanej według stawki 0 % lub 0,1 %.

- (27) Oznacza to, że węgierskie sklepy spożywcze, ze względu na fakt działania w systemie franczyzowym, automatycznie mieszczą się w mniejszych przedziałach obrotu podlegających opłacie (stawka 0 % lub 0,1 %), natomiast oddziały/jednostki zależne spółek macierzystych z siedzibą w innych państwach UE, które nie są zorganizowane w system franczyzowy, na ogół podlegają wyższym stawkom opłaty. Z tego względu zdaniem zainteresowanej strony opłata z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego jest źródłem selektywnej korzyści zarówno dla mniejszych przedsiębiorstw, jak i dla tych przedsiębiorstw z sektora detalicznego, które nie są zorganizowane w system oddziałów, tj. przeciwstawia ona przedsiębiorstwa węgierskie przedsiębiorstwom z kapitałem obcym.

3.5. Uwagi Węgier na temat uwag zainteresowanych stron

- (28) Komisja nie otrzymała odpowiedzi Węgier na uwagi zainteresowanej strony przekazane im pismem z dnia 13 października 2015 r.

4. OCENA POMOCY

- (29) W ramach niniejszej decyzji Komisja ogranicza swoją ocenę do przepisów poprawki z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego, w szczególności do zmienionego przepisu wprowadzającego progresywną strukturę opłaty (stawki i przedziały obrotu) mającą zastosowanie do sklepów sprzedających towary szybko zbywalne na Węgrzech, jak określono w motywie (10) powyżej.

4.1. Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu

- (30) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu, „[z] zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (31) Aby kwalifikować się jako pomoc w rozumieniu powyższego przepisu, dany środek musi zatem spełniać łącznie następujące warunki: (i) musi istnieć możliwość przypisania danego środka państwu i musi on być finansowany ze środków państwa; (ii) musi on przyznawać korzyść odbiorcy; (iii) korzyść taka musi być selektywna; oraz (iv) dany środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji i wpływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

4.1.1. Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka państwu

- (32) Aby stanowić pomoc państwa, dany środek musi być finansowany z zasobów państwowych oraz musi istnieć możliwość przypisania go państwu.
- (33) Ponieważ przedmiotowy środek wynika z ustawy parlamentu Węgier, w oczywisty sposób można przypisać go państwu węgierskiemu. Nie można uznać argumentu Węgier, że w świetle faktu, iż podstawą prawną przedmiotowej opłaty jest rozporządzenie (WE) nr 882/2004, nie ma możliwości przypisania tej opłaty państwu węgierskiemu.
- (34) Sądy unijne orzekały w przeszłości, że zwolnienia podatkowego przyjętego przez państwo członkowskie wdrażające dyrektywę unijną w wykonaniu obowiązków wynikających z Traktatu nie można przypisać takiemu państwu członkowskiemu, lecz że wywodzi się ono z aktu prawodawcy Unii, a tym samym nie stanowi pomocy państwa⁽⁹⁾. W rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 określono jednak ogólne obowiązki państw członkowskich, nie zaś obowiązek ustanawiania naliczanych od obrotu progresywnych opłat z tytułu przeprowadzanych kontroli, co oznacza, że poprawki z 2014 r. nie można wywieść z aktu prawodawcy Unii. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 „Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie środki finansowe w celu zagwarantowania niezbędnego personelu oraz inne środki na kontrole urzędowe, osiągnięte wszelkimi sposobami uznawanymi za właściwe, w tym poprzez ogólne opodatkowanie lub poprzez ustanowienie opłat lub należności”.

⁽⁹⁾ Sprawa T-351/02 Deutsche Bahn/Komisja, EU:T:2006:104, pkt 102.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 „Państwa członkowskie mogą pobierać opłaty lub należności mające na celu pokrycie kosztów poniesionych w ramach kontroli urzędowych”. Tym samym to poszczególne państwa członkowskie odpowiadają za określenie kwoty opłat w granicach rzezonego prawodawstwa, w szczególności zgodnie z jego art. 27. Wszelkie decyzje w tym kontekście można zatem przypisać państwu węgierskiemu.

- (35) W odniesieniu do finansowania środka z zasobów państwa należy stwierdzić, że gdy w wyniku danego środka państwo rezygnuje z przychodu, który w przeciwnym wypadku w normalnych okolicznościach musiałyby pobrać od przedsiębiorstwa, powyższy warunek również jest spełniony ⁽¹⁰⁾. W obecnym przypadku państwo węgierskie rezygnuje z zasobów, które w przeciwnym wypadku musiałyby pobrać od podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o niższym poziomie obrotu (tj. od przedsiębiorstw mniejszych), gdyby podlegały one takiej samej opłacie z tytułu kontroli, jak podmioty prowadzące sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o wyższym poziomie obrotu.

4.1.2. Korzyść

- (36) Zgodnie z orzecznictwem sądów unijnych pojęcie pomocy obejmuje nie tylko świadczenia dodatnie, ale także środki, które w różnych formach zmniejszają obciążenia, które w normalnej sytuacji uwzględniane są w budżecie przedsiębiorstwa ⁽¹¹⁾. Choć środek prowadzący do obniżenia podatku lub opłaty nie wiąże się z dodatnim transferem zasobów przez państwo, to jest on źródłem korzyści, ponieważ stawia przedsiębiorstwa, których dotyczy, w korzystniejszej sytuacji finansowej w stosunku do innych podatników oraz zmniejsza dochód państwa ⁽¹²⁾. Korzyść może zostać przyznana w formie różnego rodzaju zmniejszeń obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa, w szczególności poprzez zmniejszenie odnośnej stopy podatkowej, podstawy opodatkowania lub kwoty należnego podatku ⁽¹³⁾.
- (37) Poprawka z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego wprowadza progresywną strukturę opłaty mającą zastosowanie do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne w zależności od przedziałów, w których mieści się ich obrót. Skutkiem progresywnego charakteru takich opłat jest to, że średni odsetek opłaty liczonej od obrotu sklepu wzrasta wraz ze wzrostem obrotu i osiągnięciem przez niego kolejnych górnych przedziałów. To powoduje, że przedsiębiorstwa o niskim obrocie (przedsiębiorstwa mniejsze) podlegają opłacie według znacznie niższych średnich stawek niż przedsiębiorstwa o wyższym obrocie (przedsiębiorstwa większe). Fakt podlegania opłacie według znacznie niższej średniej stawki zmniejsza obciążenia przedsiębiorstwa o niższym obrocie w porównaniu z przedsiębiorstwami o wyższym obrocie, a tym samym w świetle art. 107 ust. 1 Traktatu działa na korzyść mniejszych przedsiębiorstw w stosunku do większych.

4.1.3. Selektywność

- (38) W rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu dany środek jest selektywny, jeżeli sprzyja on niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów.
- (39) W odniesieniu do systemów opodatkowania Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że selektywność danego środka należy co do zasady oceniać w oparciu o trójstopniowe badanie ⁽¹⁴⁾. Po pierwsze ustalony zostaje wspólny lub normalny reżim podatkowy obowiązujący w danym państwie członkowskim: „system odniesienia”. Następnie należy ustalić, czy dany środek stanowi odstępstwo od tego systemu w zakresie, w jakim wprowadza zróżnicowanie podmiotów gospodarczych, które w świetle zasadniczych celów tego systemu znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej. Jeżeli dany środek nie stanowi odstępstwa od systemu odniesienia, nie jest środkiem selektywnym. Jeżeli jednak stanowi on odstępstwo (a tym samym jest selektywny *prima facie*), na trzecim etapie badania należy ustalić, czy dany środek stanowiący odstępstwo jest uzasadniony charakterem lub

⁽¹⁰⁾ Sprawa C-83/98 P Francja/Ladbroke Racing Ltd i Komisja, EU:C:2000:248, pkt 48–51. Jako pomoc państwa może także kwalifikować się środek przyznający niektórym przedsiębiorstwom obniżkę podatku lub odroczenie płatności podatkowych, które w normalnych okolicznościach byłyby należne – zob. sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i in., EU:C:2011:550, pkt 46.

⁽¹¹⁾ Sprawa C-143/99 Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598, pkt 38.

⁽¹²⁾ Sprawy połączone C-393/04 i C-41/05 Air Liquide Industries Belgium, EU:C:2006:403, pkt 30, i sprawa C-387/92 Banco Exterior de Espana, EU:C:1994:100, pkt 14.

⁽¹³⁾ Zob. sprawa C-66/02 Włochy/Komisja, EU:C:2005:768, pkt 78; sprawa C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze i in., EU:C:2006:8, pktz*132; sprawa C-522/13 Ministerio de Defensa i Navantia, EU:C:2014:2262, pkt 21–31. Zob. również pkt 9 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3).

⁽¹⁴⁾ Zob. np. sprawa C-279/08 P Komisja przeciwko Niderlandom (NOx), EU:C:2011:551; sprawa C-143/99 Adria-Wien Pipeline, EU:C:2001:598; sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08, Paint Graphos i in., EU:C:2011:550; sprawa C-308/01 GIL Insurance, EU:C:2004:252.

ogólną strukturą systemu opodatkowania (tj. systemu odniesienia) ⁽¹⁵⁾. Jeżeli środek selektywny *prima facie* jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą systemu, nie będzie uznawany za selektywny i w związku z tym będzie wykraczał poza zakres art. 107 ust. 1 Traktatu.

a) System odniesienia

- (40) W obecnym przypadku Komisja uznaje, że systemem odniesienia jest opłata z tytułu kontroli, której podlegają działające na Węgrzech przedsiębiorstwa łańcucha żywnościowego ⁽¹⁶⁾. W ocenie Komisji progresywna struktura opłaty wprowadzona poprawką z 2014 r. nie może stanowić elementu tego systemu odniesienia.
- (41) Jak wskazuje Trybunał Sprawiedliwości ⁽¹⁷⁾, nie zawsze wystarczy ograniczyć badanie pod kątem selektywności do tego, czy dany środek stanowi odstępstwo od zdefiniowanego przez państwo członkowskie systemu odniesienia. Konieczna jest również ocena tego, czy granice takiego systemu odniesienia zostały przez państwo członkowskie opracowane w sposób spójny, czy wręcz przeciwnie – w sposób wyraźnie arbitralny lub stronniczy, tak aby faworyzować określone przedsiębiorstwa w stosunku do innych. W przeciwnym wypadku, zamiast określać ogólne zasady dotyczące wszystkich przedsiębiorstw, od których dokonywane jest odstępstwo w przypadku niektórych przedsiębiorstw, dane państwo członkowskie mogłoby uzyskać ten sam rezultat, obchodząc zasady dotyczące pomocy państwa poprzez skorygowanie i połączenie swoich zasad w taki sposób, by sam fakt ich zastosowania skutkowało różnymi obciążeniami w przypadku różnych przedsiębiorstw ⁽¹⁸⁾. W szczególności należy w tym kontekście przypomnieć, że Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie uznaje, iż art. 107 ust. 1 Traktatu nie różnicuje środków interwencji państwa według ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je w odniesieniu do ich skutków, a tym samym niezależnie od zastosowanych technik ⁽¹⁹⁾.
- (42) O ile zastosowanie zryczałtowanej opłaty od obrotu podmiotów łańcucha żywnościowego jest odpowiednim sposobem pokrycia kosztów ponoszonych przez państwo w związku z działaniami w zakresie kontroli prowadzonymi zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004, o tyle progresywna struktura opłaty wprowadzona poprawką z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego została, jak się wydaje, stworzona przez Węgry celowo po to, by faworyzować niektóre przedsiębiorstwa w stosunku do innych przedsiębiorstw. Przed wprowadzeniem poprawki z 2014 r. wszystkie podmioty łańcucha żywnościowego, w tym sklepy sprzedające towary szybko zbywalne, musiały uiszczać opłatę naliczaną od obrotu według ryczałtowej stawki 0,1 %. W ramach progresywnej struktury opłaty wprowadzonej poprawką z 2014 r. podmioty prowadzące sklepy sprzedające towary szybko zbywalne potencjalnie podlegają szeregowi ośmiu różnych stawek, rosnących stopniowo od 0 % do 6 %, w zależności od przedziałów, w których mieści się ich obrót. Tym samym w efekcie wprowadzenia poprawki z 2014 r. do przedsiębiorstw podlegających opłacie zastosowanie ma różna średnia stawka podatkowa, w zależności od tego, jaki charakter ma prowadzona przez nie działalność (czy prowadzą one sklepy sprzedające towary szybko zbywalne) i jaki poziom obrotów osiągają (czy przekracza on progi określone w poprawce).
- (43) Ze względu na fakt, że każde przedsiębiorstwo jest opodatkowane według innej stawki, Komisja nie jest w stanie zidentyfikować jednolitej stawki referencyjnej opłat zmienionych w 2014 r. Węgry nie przedstawiły również konkretnej stawki będącej stawką referencyjną lub „normalną”, a ponadto nie wyjaśniły, w jaki sposób wyższą stawkę mogłaby uzasadniać wyjątkowa sytuacja podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o wysokim poziomie obrotu, ani też tego, dlaczego do niektórych kategorii podmiotów lub podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o niższym poziomie obrotu miałyby stosować się niższe stawki.
- (44) Skutkiem poprawki z 2014 r. jest zatem to, że różne przedsiębiorstwa objęte są różnymi poziomami opodatkowania (wyrażonego jako odsetek łącznego obrotu rocznego), zależnie od prowadzonej przez nie działalności oraz – ze względu na to, że kwota obrotu do pewnego stopnia koreluje z wielkością takiego przedsiębiorstwa – zależnie od ich wielkości. Celem opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego jest jednak sfinansowanie kontroli w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności przechodzącej przez łańcuch żywnościowy, natomiast progresywna struktura opłaty, obejmująca stawki od 0 % do 6 %, nie odzwierciedla relacji pomiędzy kosztem kontroli przeprowadzanych w obiektach przedsiębiorstwa objętego przedmiotowym środkiem a obrotem tych przedsiębiorstw.
- (45) W świetle powyższego celu Komisja uznaje wszystkie podmioty łańcucha żywnościowego w ujęciu ogólnym, a w ujęciu szczegółowym sklepy sprzedające towary szybko zbywalne, za podmioty o porównywalnej sytuacji prawnej i faktycznej, niezależnie od prowadzonej działalności czy poziomu obrotu – tymczasem Węgry nie przedstawiły przekonującego uzasadnienia dla dyskryminacji poszczególnych rodzajów takich przedsiębiorstw w kontekście naliczania opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego. W tym kontekście Komisja odwołuje się do motywów 52 i 57 poniżej. Tym samym Węgry celowo skonstruowały opłatę z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego w taki sposób, by arbitralnie sprzyjała ona niektórym przedsiębiorstwom, mianowicie

⁽¹⁵⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3).

⁽¹⁶⁾ Zob. powyżej przypis 4.

⁽¹⁷⁾ Sprawy połączone C-106/09 P i C-107/09 P Komisja i Hiszpania przeciwko Rządowi Gibraltaru i Zjednoczonemu Królestwu, EU:C:2011:732.

⁽¹⁸⁾ *Ibid.*, pkt 92.

⁽¹⁹⁾ Sprawa C-487/06 P British Aggregates/Komisja, EU:C:2008:757, pkt 85 i 89 oraz cytowane orzecznictwo, a także sprawa C-279/08 P Komisja przeciwko Niderlandom (NOx), EU:C:2011:551, pkt 51.

podmiotom prowadzącym sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o niższym poziomie obrotu (tj. przedsiębiorstwom mniejszym), i działała na niekorzyść innych przedsiębiorstw, mianowicie przedsiębiorstw większych, które ponadto często należą do kapitału zagranicznego ⁽²⁰⁾.

- (46) Tym samym system odniesienia jest celowo selektywny w sposób nieuzasadniony celem opłaty z tytułu kontroli żywności, którym jest sfinansowanie kontroli higieny i bezpieczeństwa żywności przechodzącej przez łańcuch żywnościowy. Oznacza to, że odpowiednim systemem odniesienia w obecnym przypadku jest nałożenie opłaty z tytułu kontroli na działające na Węgrzech przedsiębiorstwa łańcucha żywnościowego w oparciu o ich obrót, gdzie progresywna struktura opłaty nie jest częścią systemu.

b) *Odstępstwo od systemu odniesienia*

- (47) W drugiej kolejności należy ustalić, czy przedmiotowy środek stanowi odstępstwo od systemu odniesienia na korzyść niektórych przedsiębiorstw, które w świetle zasadniczego celu systemu odniesienia znajdują się w podobnej sytuacji faktycznej i prawnej.
- (48) Jak wyjaśniono w motywie 44, zasadniczym celem opłaty z tytułu kontroli żywności jest sfinansowanie kontroli higieny i bezpieczeństwa żywności przechodzącej przez łańcuch żywnościowy na Węgrzech. Jak wskazano dalej w tym samym motywie, w świetle tego celu wszystkie podmioty łańcucha żywnościowego w ujęciu ogólnym, a w ujęciu szczegółowym wszystkie sklepy sprzedające towary szybko zbywalne, należy uznać za podmioty o porównywalnej sytuacji prawnej i faktycznej, niezależnie od prowadzonej działalności czy poziomu obrotu.
- (49) Jak wskazano w motywie 37, skutkiem progresywnej struktury opłaty – która zgodnie z poprawką z 2014 r. ma zastosowanie wyłącznie do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne – jest to, że przedsiębiorstwa o wysokim poziomie obrotu podlegają znacznie wyższymi krańcowym stawkom opłaty z tytułu kontroli oraz znacznie wyższymi średnimi stawkami opłaty z tytułu kontroli w porównaniu z podmiotami prowadzącymi sklepy o niskich poziomach obrotu i innymi podmiotami łańcucha żywnościowego. Oznacza to, że progresywna struktura opłaty wprowadzona poprawką z 2014 r. różnicuje przedsiębiorstwa o porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej w kontekście celu opłaty z tytułu kontroli żywności naliczanej w oparciu o rodzaj prowadzonej przez nie działalności oraz ich wielkość.
- (50) Komisja odnotowuje w szczególności, że skutkiem stawek opłaty określonych poprawką z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego oraz przedziałów, do których mają one zastosowanie, jest wzrost opłaty w przypadku przedsiębiorstw podlegających opłacie w zależności od obrotu uzyskiwanego przez nie z niektórych rodzajów działalności, a tym samym od ich wielkości. W przypadku przedsiębiorstw osiągających obrót przekraczający 500 mln HUF, lecz nie wyższy niż 50 mld HUF, krańcowa stawka opłaty wynosi 0,1 %. W przypadku przedsiębiorstw sprzedających towary szybko zbywalne, które uzyskują obrót przekraczający 300 mld HUF, powyższa krańcowa stawka opłaty ulega 60-krotnemu zwielokrotnieniu, osiągając poziom 6 %. Konsekwencją tego wzrostu krańcowej stawki opłaty jest to, że w przypadku sklepu o obrocie mieszczącym się w najwyższym przedziale średni poziom opłaty jest znacznie wyższy niż w przypadku przedsiębiorstw o niższych poziomach obrotu (tj. przedsiębiorstw mniejszych).
- (51) Progresywna struktura stawek wprowadzona poprawką z 2014 r. stanowi zatem odstępstwo od systemu odniesienia, polegającego na nałożeniu opłaty z tytułu kontroli na działające na Węgrzech przedsiębiorstwa łańcucha żywnościowego, na korzyść podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o niższym poziomie dochodu (tj. przedsiębiorstw mniejszych). W związku z powyższym Komisja uznaje kwestionowany środek za selektywny *prima facie*.

c) *Uzasadnienie*

- (52) Środek, który stanowi odstępstwo od systemu odniesienia nie jest selektywny, jeżeli jest uzasadniony charakterem lub ogólną strukturą takiego systemu. Sytuacja taka zachodzi w przypadku, gdy selektywne traktowanie wynika z mechanizmu stanowiącego nieodłączną część systemu niezbędną do jego funkcjonowania i skuteczności ⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Sprawy połączone C-106/09 P i C-107/09 P Komisja i Hiszpania przeciwko Rządowi Gibraltaru i Zjednoczonemu Królestwu, EU: C:2011:732. Zob. również w drodze analogii sprawa C-385/12 Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft., EU:C:2014:47, w której Trybunał Sprawiedliwości orzekł: „art. 49 TFUE i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego dotyczącym podatku od obrotu handlu detalicznego w sklepach, który zobowiązuje podatników stanowiących w ramach grupy spółek »przedsiębiorstwa powiązane« w rozumieniu tych przepisów, do dodania swoich obrotów w celu zastosowania silnie progresywnej stawki, a następnie podzielenia uzyskanej w ten sposób kwoty podatku pomiędzy siebie proporcjonalnie do ich rzeczywistych obrotów, jeżeli – czego zbadanie należy do sądu odsyłającego – podatnicy należący do grupy spółek i objęci najwyższym przedziałem podatku szczególnego są »powiązani«, w większości wypadków, ze spółkami mającymi siedzibę w innym państwie członkowskim”.

⁽²¹⁾ Zob. np. sprawy połączone od C-78/08 do C-80/08, Paint Graphos i in., EU:C:2011:550, pkt 69.

W tym kontekście państwo nie może uzasadniać różnego traktowania przedsiębiorstw w ramach określonego reżimu celami polityki zewnętrznej – np. regionalnej, środowiskowej lub przemysłowej. Uzasadnienie musi zostać przedstawione przez samo państwo członkowskie, tj. władze węgierskie.

- (53) Władze węgierskie wskazały, że celem odstępstwa jest zapewnienie większej proporcjonalności stawki opłaty z tytułu kontroli do zasobów organu koniecznych do przeprowadzania kontroli istotnych uczestników rynku (np. certyfikatów, czasu koniecznego do przeprowadzenia kontroli przy wykorzystaniu systemów informatycznych i systemów zapewniania jakości, liczby obiektów przedsiębiorstwa, usług eksperckich oraz kosztów związanych z transportem samochodowym). W opinii władz węgierskich podmioty łańcucha żywnościowego uzyskujące wyższy obrót lub stanowiące większe ryzyko ze względu na większą liczbą konsumentów, z którymi mają do czynienia, powinny mieć większy udział w finansowaniu kontroli łańcucha żywnościowego.
- (54) W ocenie Komisji progresywne opłaty naliczane w oparciu o wysokość obrotu mogą być uzasadnione jedynie wówczas, gdy takich progresywnych stawek wymaga konkretny cel realizowany za pomocą opłaty, tj. jeśli koszty, które opłata ma pokrywać, lub negatywne uwarunkowania zewnętrzne związane z określoną działalnością objętą opłatą również się zwiększają – i to w sposób ponadproporcjonalny⁽²²⁾ – w stosunku do obrotu. W świetle faktu, że opłata z tytułu kontroli łańcucha sprzedaży detalicznej ma finansować kontrole higieny i bezpieczeństwa żywności przechodzącej przez łańcuch żywnościowy, Komisja nie znalazła powodu, dla którego takie koszty miałyby zwiększać się ponadproporcjonalnie wraz ze wzrostem obrotu większych przedsiębiorstw.
- (55) Węgry nie wykazały, dlaczego np. podmiot prowadzący sklep detaliczny o znacznych poziomach obrotu, sprzedając np. paczkę cukru, miałby stanowić 60-krotnie wyższe zagrożenie lub 60-krotnie zwiększać koszt kontroli w stosunku do podmiotu prowadzącego niewielki supermarket o niskim obrocie, który sprzedaje taką samą paczkę cukru. O ile bowiem obrót wynikający ze sprzedaży takiej paczki cukru jest podobny w przypadku obydwu przedsiębiorstw, o tyle opłata należna za każdego forinta obrotu wygenerowanego przez jej sprzedaż jest 60-krotnie mniejsza w przypadku podmiotu prowadzącego niewielki supermarket.
- (56) Ponadto Komisja pragnie zauważyć, że domniemanemu uzasadnieniu Węgier, zgodnie z którym podmioty łańcucha żywnościowego o większych obrotach powinny mieć większy udział w finansowaniu kontroli łańcucha żywnościowego, przeczy fakt, że sklep sprzedający towary szybko zbywalne, który osiąga wysoki poziom obrotu, będzie w związku z takim obrotem podlegał wyższemu stawkom niż niebędące przedsiębiorstwami sprzedającymi towary szybko zbywalne podmioty łańcucha żywnościowego, które, choć osiągają ten sam poziom obrotu, w dalszym ciągu pozostają objęte stawką ryczałtową 0,1 %.
- (57) W związku z powyższym Komisja nie uznaje, że przedmiotowy środek uzasadniony jest charakterem i ogólną strukturą systemu opodatkowania. Tym samym należy uznać, że przedmiotowy środek jest źródłem selektywnej korzyści dla przedsiębiorstw prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne o niższym poziomie obrotu (tj. przedsiębiorstw mniejszych).

4.1.4. Zakłócenie konkurencji i wpływ na handel wewnątrzunijny

- (58) Aby stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, dany środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji oraz wpływać na handel wewnątrzunijny. Przedmiotowy środek ma zastosowanie do przedsiębiorstw uzyskujących obrót z niektórych rodzajów działalności związanej z łańcuchem żywnościowym i ze sprzedaży towarów szybko zbywalnych na rynku węgierskim, w tym do podmiotów z innych państw członkowskich. Rynek obsługiwany przez przedsiębiorstwa sprzedające towary szybko zbywalne cechuje się – zarówno na Węgrzech, jak i w innych państwach członkowskich – obecnością podmiotów z innych państw członkowskich, które w sposób skuteczny działają – lub mogłyby rozwijać swoją działalność – na skalę międzynarodową. Progresywny charakter przedmiotowej opłaty naliczanej od obrotu może w istotny sposób sprzyjać niektórym spośród takich podmiotów na niekorzyść innych, a także wzmacniać ich pozycję zarówno na rynku węgierskim, jak i na rynku ogólnoeuropejskim. Tym samym przedmiotowy środek ma wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw podlegających progresywnej opłacie, zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na handel wewnątrzunijny.

4.1.5. Wnioski

- (59) Z uwagi na spełnienie wszystkich warunków określonych w art. 107 ust. 1 Traktatu Komisja uznaje, że poprawka z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego wprowadzająca progresywną strukturę stawek opłaty w odniesieniu do przedsiębiorstw sprzedających towary szybko zbywalne stanowi pomoc państwa w rozumieniu tego przepisu.

⁽²²⁾ Już stawka ryczałtowa powoduje *de facto* nałożenie wyższej opłaty na sklepy o wyższym obrocie.

4.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

- (60) Pomoc państwa zostaje uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli należy do jednej z kategorii wymienionych w art. 107 ust. 2 Traktatu⁽²³⁾, i może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli zgodnie z ustaleniem Komisji należy ona do jednej z kategorii wymienionych w art. 107 ust. 3 Traktatu⁽²⁴⁾. Obowiązek wykazania zgodności udzielonej pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 2 lub 3 Traktatu spoczywa jednak na państwie członkowskim, które udziela danej pomocy⁽²⁵⁾.
- (61) Komisja odnotowuje, że władze węgierskie nie przedstawiły żadnych argumentów, dlaczego poprawka z 2014 r. do ustawy w sprawie łańcucha żywnościowego miałaby być zgodna z rynkiem wewnętrznym. Węgry nie odniosły się do wątpliwości co do zgodności środka z rynkiem wewnętrznym wyrażonych w decyzji o wszczęciu postępowania ani nie zareagowały na uwagi dotyczące zgodności z rynkiem wewnętrznym, które przedstawiła osoba trzecia⁽²⁶⁾. Komisja uznaje, iż nie ma zastosowania żaden z wyjątków, o których mowa we wspomnianych przepisach, ponieważ, jak się wydaje, przedmiotowy środek nie realizuje żadnego z celów wymienionych w tych przepisach. W związku z tym środek nie może zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym.
- (62) Komisja przypomina ponadto, że nie może uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym środka pomocy państwa, który narusza inne zasady prawa unijnego, takie jak podstawowe wolności ustanowione Traktatem lub przepisy rozporządzeń i dyrektyw unijnych. W tym względzie wątpliwości wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania – że środek wymierzony jest głównie w przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym, co mogłoby się wiązać z naruszeniem art. 49 Traktatu ustanawiającego podstawową swobodę przedsiębiorczości – nie zmniejszyły się. Węgry nie odniosły się do możliwego naruszenia art. 49 Traktatu ani do uwag zainteresowanej strony trzeciej na temat tego aspektu.
- (63) Węgry stwierdziły, że podstawą prawną opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego zmienionej poprawką z 2014 r. jest rozporządzenie (WE) nr 882/2004. W świetle informacji przedstawionych przez władze węgierskie⁽²⁷⁾ Komisja nie zgadza się jednak ze stanowiskiem, że przedmiotowy środek – w wersji zmienionej w 2014 r. – jest zgodny z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004, co wynika z czterech opisanych dalej przesłanek.
- (64) Po pierwsze, w świetle informacji przedstawionych przez Węgry nie stwierdzono, by opłata z tytułu kontroli – w wersji zmienionej w 2014 r. – była obliczana zgodnie z kryteriami obliczania opłat zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004, ani tego, by nie były one wyższe od ogólnych kosztów poniesionych przez właściwe organy w związku z przeprowadzaniem urzędowych kontroli, czego wyraźnie wymaga przepis art. 27 ust. 4 lit. a) tego rozporządzenia.
- (65) Po drugie, koszty wzięte pod uwagę przy określaniu metody obliczania opłaty z tytułu kontroli wydają się niezgodne z kosztami, o których mowa w art. 27 ust. 4 lit. a) w związku z załącznikiem VI do rozporządzenia (WE) nr 882/2004. O ile bowiem w tym ostatnim przy obliczaniu opłat dopuszcza się uwzględnienie kosztów dotyczących pracowników „zaangażowanych w kontrole urzędowe”, o tyle władze węgierskie poinformowały Komisję, że pobierana przez nie opłata z tytułu kontroli obejmuje również (szersze) koszty należące do bardziej ogólnej kategorii „wynagrodzeń pracowników”⁽²⁸⁾.
- (66) Po trzecie, choć zgodnie z art. 27 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 882/2004 władze węgierskie mogą pobierać opłaty według stawki ryczałtowej, to nie przedstawiły one przekonującego uzasadnienia dla progresywnego charakteru opłaty z tytułu kontroli i jej struktury (zakresy i stawki opłaty). W szczególności Węgry nie przedstawiły żadnych dowodów na to, że struktura stawek progresywnych (stawki i przedziały obrotów) mająca zastosowanie do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne odpowiada podobnemu schematowi progresywnemu, jaki można by zaobserwować w kosztach ponoszonych przez Krajowy Urząd Bezpieczeństwa Łańcucha Żywnościowego w związku z kontrolą odnośnych sklepów.

⁽²³⁾ Wyjątki przewidziane w art. 107 ust. 2 Traktatu dotyczą: a) pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom; b) pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi; oraz c) pomocy przyznawanej gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec.

⁽²⁴⁾ Wyjątki przewidziane w art. 107 ust. 3 Traktatu dotyczą: a) pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarstwu niektórych regionów; b) pomocy przeznaczonej na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego; c) pomocy przeznaczonej na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych; d) pomocy przeznaczonej na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego; oraz e) pomocy określonej decyzją Rady.

⁽²⁵⁾ Sprawa T-68/03 Olympiki Aeroporia Ypiresies przeciwko Komisji, EU:T:2007:253 pkt 34.

⁽²⁶⁾ Jak wskazano w motywie 4, uwagi te zostały przekazane Węgrom w celu ewentualnego skomentowania w dniu 13 października 2015 r.

⁽²⁷⁾ Informacje dla Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności przesłane listownie, odpowiednio, z dnia 26 lutego [Ares (2015)835210] i z dnia 19 maja 2015 r. [Ares (2015)2083309].

⁽²⁸⁾ Zob. pismo władz węgierskich z dnia 7 października 2015 r. skierowane do służb Komisji.

- (67) Wreszcie należy stwierdzić, że choć stawkę progresywną ma rzekomo uzasadniać w kontekście rozporządzenia (WE) nr 882/2004 potrzeba posiadania opłaty proporcjonalnej do większej ilości zasobów administracyjnych, które właściwy organ musi uzyskać w celu przeprowadzania kontroli głównych uczestników rynku, Komisja nie dostrzega, w jaki sposób – biorąc pod uwagę charakter urzędowych kontroli – skontrolowanie kilku punktów sprzedaży w przypadku dużych sprzedawców detalicznych miałyby być droższe lub bardziej skomplikowane niż skontrolowanie kilku punktów sprzedaży prowadzonych przez franczyzobiorców (którzy jednak podlegają znacznie niższym opłatom z tytułu kontroli ze względu na to, że w ujęciu indywidualnym obrót poszczególnych punktów sprzedaży jest znacznie niższy).
- (68) W świetle powyższego Komisja nie uznaje wiążących się z przedmiotowym środkiem różnic w traktowaniu pod względem podatkowym za niezbędne i proporcjonalne w stosunku do celu wypełniania obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 882/2004.

4.3. Opłata z tytułu kontroli w zmienionej ustawie w sprawie łańcucha żywnościowego

- (69) Jak wskazano w pkt 3.2, opłata z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego w wersji zmienionej w dniu 17 listopada 2015 r. nie jest już naliczana według stawek progresywnych. W ustawie nr CLXXXII z 2015 r. zmieniającej ustawę nr XLVI z 2008 r. w sprawie łańcucha żywnościowego i urzędowego nadzoru nad nim przewidziano natomiast w odniesieniu do wszystkich podmiotów łańcucha żywnościowego ryczałtową stawkę 0,1 %. Zniesienie progresywnej struktury opłaty stanowi reakcję na zastrzeżenia dotyczące takiej progresywnej struktury w kontekście pomocy państwa, które przedstawiono w decyzji o wszczęciu postępowania.

4.4. Odzyskanie pomocy

- (70) Poprawka z 2014 r. nigdy nie została zgłoszona Komisji ani uznana przez Komisję za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Z uwagi na fakt, że poprawka z 2014 r. stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu i nową pomoc w rozumieniu art. 1 lit. c) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589⁽²⁹⁾, która została wprowadzona w życie z naruszeniem obowiązku stosowania okresu zawieszenia określonego w art. 108 ust. 3 Traktatu, środek ten stanowi również pomoc niezgodną z prawem w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2015/1589.
- (71) W następstwie ustalenia, że przedmiotowy środek stanowi niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym pomoc państwa, pomoc ta podlega odzyskaniu od jej odbiorców zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2015/1589.
- (72) W związku jednak z nakazem zawieszenia wydanym przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, Węgry potwierdziły, że zawiesiły uiszczanie opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego przez podmioty objęte odnośną kategorią progresywnej opłaty z tytułu kontroli.
- (73) Tym samym w ramach przedmiotowego środka nie nastąpiło skuteczne przyznanie pomocy państwa. W związku z tym nie ma potrzeby jej odzyskania.

5. WNIOSKI

- (74) Komisja stwierdza, że Węgry wdrożyły przedmiotową pomoc w sposób niezgodny z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (75) Niniejsza decyzja nie wyklucza ewentualnych dochodzeń w kwestii zgodności przedmiotowego środka z określonymi w Traktacie podstawowymi wolnościami, w szczególności z gwarantowaną przez art. 49 Traktatu podstawową swobodą przedsiębiorczości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Progresywna struktura opłaty (stawki i przedziały obrotu) mająca zastosowanie do podmiotów prowadzących sklepy sprzedające towary szybko zbywalne, którą wprowadzono w odniesieniu do węgierskiej opłaty z tytułu kontroli łańcucha żywnościowego poprawką w formie ustawy nr LXXIV z 2014 r., stanowi pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, która została przez Węgry wprowadzona w życie w sposób niezgodny z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 tego Traktatu.

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

Artykuł 2

Indywidualna pomoc przyznana w ramach programu, o którym mowa w art. 1, nie stanowi pomocy, jeżeli w chwili przyznania spełnia ona warunki określone w rozporządzeniu przyjętym zgodnie z art. 2 rozporządzeń Rady (WE) nr 994/98 ⁽³⁰⁾ lub (UE) 2015/1588 ⁽³¹⁾, zależnie od tego, które z nich obowiązuje w chwili przyznania pomocy.

Artykuł 3

Węgry anulują wszystkie dotychczas niezrealizowane wypłaty pomocy w ramach programu, o którym mowa w art. 1, ze skutkiem od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Węgry zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Węgier.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1).

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1849**z dnia 4 lipca 2016 r.****w sprawie środka SA.41613 – 2015/C (ex SA.33584 – 2013/C (ex 2011/NN)) wdrożonego przez Niderlandy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej PSV w Eindhoven***(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4093)***(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu ⁽¹⁾ oraz uwzględniając ich uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W maju 2011 r. Komisja dowiedziała się z doniesień prasowych oraz pism od obywateli, że gmina Eindhoven planuje udzielenie wsparcia zawodowemu klubowi piłki nożnej Philips Sport Vereniging (zwanemu dalej „PSV”) za pomocą transakcji finansowej. W latach 2010 i 2011 Komisja otrzymała również skargi dotyczące środków na rzecz innych zawodowych klubów piłki nożnej w Niderlandach, mianowicie MVV w Maastricht, Willem II w Tilburgu, FC Den Bosch w 's-Hertogenbosch oraz NEC w Nijmegen. W pismach z 26 i 28 lipca 2011 r. Niderlandy przekazały Komisji informacje na temat środka zastosowanego wobec PSV.
- (2) Pismem z dnia 6 marca 2013 r. Komisja poinformowała Niderlandy, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do środków na rzecz Willem II, NEC, MVV, PSV oraz FC Den Bosch.
- (3) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania (zwana dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o składanie uwag dotyczących przedmiotowych środków.
- (4) Władze niderlandzkie przedłożyły uwagi dotyczące środka na rzecz PSV w pismach z dnia 6 czerwca i 12 listopada 2013 r., a także 12 i 14 stycznia oraz 22 kwietnia 2016 r.
- (5) Komisja otrzymała uwagi od następujących zainteresowanych stron: od gminy Eindhoven (zwanej dalej „gminą”) w dniu 23 maja 2013 r., 11 września 2013 r. oraz 26 września 2013 r., a także od PSV w dniu 24 maja 2013 r. Komisja przekazała te uwagi władzom niderlandzkim, którym dano możliwość ustosunkowania się do nich. Uwagi Niderlandów wpłynęły w piśmie z dnia 12 listopada 2013 r.
- (6) Spotkania z władzami niderlandzkimi odbyły się w dniach 9 lipca 2013 r., 25 lutego 2015 r. oraz 13 października 2015 r.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Niderlandy – Pomoc dla niektórych holenderskich zawodowych klubów piłki nożnej w latach 2008–2011 – Zaprośzenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 116 z 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

- (7) W dniu 17 lipca 2013 r. gmina złożyła do Sądu odwołanie od decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 6 marca 2013 r. ⁽³⁾.
- (8) Po podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania, w porozumieniu z Niderlandami, dochodzenia w sprawie poszczególnych klubów prowadzone były oddzielnie. Dochodzenie w sprawie PSV zarejestrowano jako sprawę nr SA.41613.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

2.1. Środek pomocy

- (9) Krajowa federacja piłki nożnej Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (zwana dalej „KNVB”) jest organizacją patronacką zawodowych i amatorskich rozgrywek piłkarskich. Zawodowa piłka nożna w Niderlandach jest zorganizowana w systemie dwuszczeblowym. W sezonie 2014/2015 istniało 38 klubów, z których 18 występowało w najwyższej lidze (eredivisie), a 20 w lidze niższej (eerste divisie).
- (10) PSV powstało w 1913 r. i rozgrywa swoje miejscowe mecze w Eindhoven. W 1999 r. działalność komercyjna PSV była prowadzona w ramach spółki z ograniczoną odpowiedzialnością [naamloze vennootschap]. Wszystkie akcje z wyjątkiem jednej są własnością Fundacji PSV Football. Pozostała akcja jest własnością Eindhoven Football Club PSV. PSV gra w najwyższej klasie rozgrywkowej i stale rywalizuje o najwyższe miejsca w lidze. Zajęło pierwsze miejsce w najwyższej klasie rozgrywkowej w sezonach 2014/2015 i 2015/2016. PSV regularnie uczestniczy w rozgrywkach europejskich i zdobyło zarówno Puchar Europy Mistrzów Krajowych (w sezonie 1987/1988), jak i Puchar UEFA (w sezonie 1977/1978).
- (11) PSV jest właścicielem swojego stadionu, stadionu Philipsa (zwanego dalej „stadionem”). Do 2011 r. był również właścicielem gruntu pod stadionem i centrum treningowym *De Herdgang*. W 2011 r. PSV miał poważne problemy z płynnością, w związku z którymi zwrócił się do gminy, Philipsa i kilku innych przedsiębiorstw w Eindhoven, a także do niektórych banków. Niektóre z tych przedsiębiorstw faktycznie zgodziły się udzielić nowych pożyczek lub zmienić warunki obowiązujących pożyczek, aby pomóc PSV przejść przez trudny okres.
- (12) W tym okresie gmina i PSV negocjowały transakcję sprzedaży i dzierżawy zwrotnej. Uzgodniły, że gmina kupi grunt pod stadionem i centrum treningowym za kwotę 48 385 000 EUR. Grunt pod stadionem wyceniono na kwotę 41 160 000 EUR. Dla sfinansowania tego zakupu gmina zaciągnęła w banku długoterminową pożyczkę o stałym oprocentowaniu na zbliżoną kwotę. Następnie grunt pod stadionem udostępniono PSV w formie dzierżawy długoterminowej (*erfpacht*) na 40 lat, która może zostać przedłużona na wniosek PSV. Roczna opłata dzierżawna wynosi 2 463 030 EUR. Na tę roczną opłatę dzierżawną składają się: opłata za dzierżawę gruntu pod stadionem (1 863 743 EUR), gruntu pod centrum treningowym (327 151 EUR) i parkingu (272 135 EUR). Umowa zawierała klauzulę, że opłata dzierżawna będzie przedmiotem przeglądu po 20 latach.
- (13) Niderlandy nie powiadomiły Komisji na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu o swoim zamiarze zawarcia tej umowy sprzedaży i dzierżawy zwrotnej.

2.2. Powody wszczęcia postępowania

- (14) W decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja uznała, że środki pomocy dla zawodowych klubów piłki nożnej mogą zakłócić konkurencję oraz mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Komisja miała również wątpliwości odnośnie do prawidłowości określenia ceny sprzedaży gruntu pod stadionem i wysokości opłaty dzierżawnej za grunt. Komisja doszła do wstępnego wniosku, że gmina za pomocą środków państwa zapewniła PSV selektywną korzyść, a zatem udzieliła klubowi piłki nożnej pomocy.
- (15) Zwłaszcza w odniesieniu do stosowania przez Niderlandy komunikatu Komisji w sprawie elementów pomocy przy sprzedaży gruntów przez władze publiczne ⁽⁴⁾ (zwanego dalej „komunikatem w sprawie sprzedaży gruntów”), Komisja przypomniiała, że wytyczne zawarte w tym komunikacie, zgodnie z deklaracją zawartą we wprowadzeniu do niego, dotyczą wyłącznie „sprzedaży gruntów i budynków będących własnością publiczną. Nie dotyczą one publicznego nabywania gruntów i budynków czy najmu lub dzierżawy gruntów i budynków przez władze publiczne. Takie transakcje mogą również zawierać elementy pomocy państwa.”

⁽³⁾ Sprawa T-370/13 Gemeente Eindhoven przeciwko Komisji.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 209 z 10.7.1997, s. 3.

- (16) W odniesieniu do niezależnej ekspertyzy, z której skorzystała gmina, Komisja zakwestionowała trafność zastosowania przez ekspertów ds. wyceny w ich obliczeniach ceny gruntów do zastosowań wielofunkcyjnych zamiast ceny gruntu pod stadion. Komisja zakwestionowała również to, czy marża zysku i margines ryzyka zastosowane do obliczenia wartości gruntu pod przyszłe projekty deweloperskie po zakończeniu dzierżawy długoterminowej były realistyczne.
- (17) Na tym etapie Komisja nie była przekonana, że gmina kierowała się zamiarem zapewnienia, by transakcja była zgodna z testem prywatnego inwestora (zwanym dalej „MEIP”). Próbowano raczej uniknąć poniesienia straty; inaczej mówiąc, zabezpieczenia ustanowiono w celu zapewnienia neutralności tych transakcji dla jej budżetu. Byłoby to niedopuszczalne z punktu widzenia typowego inwestora prywatnego, nawet gdyby oparł się on na niezależnej ekspertyzie do celów wyceny gruntów i określenia wysokości opłaty dzierżawnej.

3. UWAGI NIDERLANDÓW

- (18) Władze niderlandzkie uważają, że z następujących przyczyn przedmiotowa transakcja nie stanowi pomocy państwa: a) wartość gruntu i wysokość rocznej opłaty dzierżawnej zostały określone przez ekspertów zewnętrznych zgodnie z komunikatem w sprawie sprzedaży gruntów. Przedmiotowy komunikat miałby stanowić odpowiednie ramy oceny elementu pomocy państwa w niniejszej transakcji; b) w ramach dzierżawy długoterminowej PSV wypłaci gminie czynsz, który będzie wyższy niż kwota rat, jakie gmina płaci bankowi, co zapewnia, że operacja jest dla gminy więcej niż neutralna pod względem finansowym; c) PSV zapewni gwarancję tych płatności pokrytą ze sprzedaży kartonów sezonowych; d) jeżeli PSV zbankrutuje, grunt i stadion przypadną gminie; e) wysokość opłaty dzierżawnej zostanie poddana przeglądowi po 20 latach na podstawie nowego sprawozdania z wyceny.
- (19) Zdaniem władz niderlandzkich przy zakupie gruntu pod stadionem gmina działała w ramach warunków rynkowych zgodnie z testem prywatnego inwestora i testem prywatnego wierzyciela. Zwróciła się o niezależną wycenę gruntu w celu określenia wartości transakcji na podstawie rynkowej wartości gruntu.
- (20) W odniesieniu do wyceny gruntu jako gruntu do celów wielofunkcyjnych władze niderlandzkie zauważyły, że wszelkie wyceny w kontekście porównań między zachowaniem inwestorów publicznych i prywatnych muszą być dokonywane poprzez odniesienie do nastawienia, jakie miałby inwestor prywatny w chwili zawierania przedmiotowej transakcji, biorąc pod uwagę dostępne wówczas informacje i przewidywany rozwój sytuacji. Z tego względu zlecono ekspertowi określenie wartości nieruchomości w jej obecnym stanie w przypadku sprzedaży w odpowiedzi na prawdopodobnie najkorzystniejszą ofertę przetargową, po dobrze przygotowanej ofercie rynkowej, biorąc pod uwagę potencjał budowlany terenu.
- (21) Zatem władze niderlandzkie odwołują się do niezależnego sprawozdania z wyceny, w którym zauważa się, że w wycenie należy wziąć pod uwagę możliwie realistyczny i przewidywalny rozwój sytuacji w przyszłości w odniesieniu do gruntu. W sprawozdaniu bierze się pod uwagę możliwą zmianę sposobu zabudowy terenu, na którym znajduje się stadion, i stwierdza się, że w przypadku zniknięcia stadionu najprawdopodobniejszą opcją byłby obszar wielofunkcyjny z budynkami biurowymi i mieszkaniowymi. Właściwe byłoby oparcie wyceny na tej perspektywie, nawet gdyby taka sytuacja nie miała nastąpić na przestrzeni najbliższych dziesięcioleci. Jak zaznaczają władze niderlandzkie i jak podkreślono w sprawozdaniu z wyceny, to założenie jest realistyczne, zwłaszcza z uwagi na lokalizację gruntu w centrum miasta. W przypadku działek znajdujących się w centrum potencjał stopniowego wzrostu wartości jest o wiele wyższy niż w przypadku działek znajdujących się na obrzeżach. Ponadto w tym przypadku gmina znajduje się w komfortowej sytuacji, kiedy samodzielnie podejmuje decyzje w zakresie planowania przestrzennego i dzięki temu również o potencjalnym wykorzystaniu stadionu w przyszłości.
- (22) Według władz niderlandzkich zakładane przyszłe/możliwe wielofunkcyjne wykorzystanie gruntu do celów mieszkaniowych/biurowych jest zgodne z następującym w ostatnim okresie kierunkiem rozwoju przestrzennego obszaru, na którym znajduje się stadion, i z jego perspektywami na przyszłość. Bezpośrednie otoczenie działki ewoluowało od obszaru z przeważającymi funkcjami przemysłowymi do wielofunkcyjnego obszaru mieszkaniowo-biurowego w centrum miasta. Gmina ma własny interes związany z obszarem, gdzie znajduje się stadion, ponieważ zakup gruntu o strategicznym znaczeniu jest elementem jej strategii zagospodarowania przestrzennego, jak określono w jej „Interimstructuurvisie 2009”. W tym dokumencie nakreślono wizję przekształcenia opuszczonych obszarów przemysłowych w centralne obszary miejskie, łączące budynki mieszkalne, działalność kreatywną, sklepy i biura. Zadeklarowanym elementem tej strategii jest wczesne zabezpieczenie strategicznych gruntów w ramach długofalowej strategii inwestycyjnej służącej realizacji planów. Zgodnie z tą strategią, a także z uwagi na brak możliwości jednoczesnej realizacji wszystkich odrębnych planów dotyczących poszczególnych obszarów, gmina chce również połączyć zakup gruntów (i ich zabezpieczenie) z dzierżawą długoterminową. Umowa dotycząca stadionu mieści się w tej logice planowania. Po objęciu własności gmina stwierdziła, że stanowiło to dobrą okazję, zbieżną z jej interesami. Jednocześnie zapewni to solidne źródło przychodów z zakupu gruntów w okresie dzierżawy długoterminowej.
- (23) Z tego względu w sprawozdaniu z wyceny stwierdza się, nawiązując do powszechnie akceptowanej normy, zgodnie z którą wartość gruntów należy wycenić na podstawie najwyższego i najlepszego wykorzystania terenu, że cena powinna opierać się na cenie gruntów wielofunkcyjnych. W sprawozdaniu z wyceny zamieszczono również oczekiwane koszty rozbiórki istniejących budynków i zabudowy terenu oraz oczekiwanych kosztów

budowy budynków mieszkalnych i biur. W wycenie porównuje się możliwą wartość biur i apartamentów poprzez odniesienie do niedawnych inwestycji w sąsiedztwie. Jako dodatkowe zabezpieczenie przed ryzykiem wyceniający założył wskaźnik intensywności zabudowy na poziomie zaledwie 80 % analogicznych projektów.

- (24) W sprawozdaniu z wyceny podstawą do określenia wysokości rocznej opłaty dzierżawnej jest zakładana wartość gruntu pod stadionem i centrum treningowym (których łączną wartość oszacowano na 48 385 000 EUR), a dodatkowo parkingu, którego właścicielem była już gmina (którego wartość oszacowano na 6 010 000 EUR). Jako wartość referencyjną przyjęto oprocentowanie długoterminowych niderlandzkich obligacji skarbowych w 2011 r. wynoszące 3,54 %. Tę wartość powiększono o premię w wysokości 1,5 % dla zabezpieczenia przed ryzykiem spadku wartości gruntu lub zalegania z płatnością. Zatem opłatę dzierżawną obliczono w sposób zapewniający gminie zwrot w wysokości 5,04 %.
- (25) W wycenie niezależnego eksperta zakłada się wzrost wartości gruntu w okresie 40 lat odpowiadający oczekiwanej średniorocznej stopie inflacji wynoszącej 1,7 %. Na tej podstawie w wycenie stwierdzono, że PSV powinno płacić roczną opłatę dzierżawną w wysokości 2 463 030 EUR. Władze niderlandzkie twierdzą, że ta kwota odpowiada opłatom dzierżawnym wnoszonym w pozostałych częściach kraju przez zawodowe kluby piłki nożnej za wynajem stadionu i w ten sposób jest zgodna z warunkami rynkowymi. Mając na uwadze zakładany wzrost wartości gruntu wynoszący 1,7 %, w analizie dopuszcza się jako margines bezpieczeństwa spadek po 20 latach skumulowanej wartości gruntu o 22,5 % i określa się roczną szacunkową wysokość opłaty dzierżawnej od roku 21. na tej obniżonej podstawie. Uwzględniając margines bezpieczeństwa wynoszący 22,5 %, faktyczna stopa wzrostu wartości zastosowana w wycenie wynosi 1,01 % w całym okresie 40 lat (0,4 % w okresie pierwszych 20 lat).
- (26) W sprawozdaniu zaznacza się, że dzierżawa długoterminowa na okres dłuższy niż 15 lat może wiązać się z pewnym ryzykiem. Jednakże z punktu widzenia inwestora prywatnego długi okres, w którym nie może on zrealizować wartości nieruchomości znajdującej się na obszarze wielofunkcyjnym, jest zrekompensowany dzięki opłacie dzierżawnej, która już opiera się na szacowanej wartości działki wielofunkcyjnej. Zostanie ona poddana przeglądowi po 20 latach na podstawie nowego sprawozdania z wyceny. Ten przegląd miałby objąć wartość gruntu oraz odpowiedni zwrot z tej wartości. Przedmiotowa dzierżawa zapewnia dochód w okresie dzierżawy, a także późniejszą możliwość wykorzystania potencjału gruntu.
- (27) Ryzyko ponoszone przez gminę jest ograniczone również dzięki innym czynnikom. Biorąc pod uwagę ryzyko związane z planem zagospodarowania, przyjęte w sprawozdaniu z wyceny założenie dotyczące zagospodarowania gruntów opiera się na tym, że nastąpiło już przekształcenie gruntów otaczających stadion z przemysłowych na wielofunkcyjne. W jednym przypadku inwestor otrzymał taką decyzję w sprawie przekształcenia gruntów w terminie ośmiu tygodni. Z tego względu eksperci ds. wyceny przyjęli takie założenie jako realistyczne. W sprawozdaniu nie wzięto pod uwagę uprawnień gminy do wpływania na proces planowania przestrzennego, ale uwzględniono przekształcenia otaczających gruntów i praktykę administracyjną wydawania zgód i przekształcania dla inwestorów prywatnych. Przepisy dotyczące planowania przestrzennego dopuszczają elastyczne przekształcanie gruntów. Aby dodatkowo obniżyć ryzyko w wyliczeniach, w sprawozdaniu z wyceny założono niższy wskaźnik intensywności zabudowy niż na sąsiadujących działkach.
- (28) Nawet jeżeli plan miejscowy dla stadionu nie ulegnie zmianie, nie będzie to stanowiło istotnego ryzyka. Obecny plan miejscowy uwzględni stadion i zastosowania komercyjne. Utrzymanie tego planu miejscowego może spowodować tylko umiarkowanie niższą wartość gruntu. Według władz niderlandzkich miałyby to pozwolić na dowolne komercyjne zastosowanie terenu i rozwój dochodowej działalności komercyjnej. Niezależny ekspert ds. wyceny stwierdził, że zastosowanie wielofunkcyjne jest odpowiednią podstawą do wyceny. Nie był to efekt sugestii ze strony gminy.
- (29) W umowie dzierżawy długoterminowej przewidziano, że jeżeli PSV nie będzie wnosił opłaty dzierżawnej lub zbankrutuje, grunt i stadion będą do pełnej dyspozycji gminy, która może rozwinąć potencjał gruntu. Budynki znajdujące się na tej działce staną się własnością gminy. Jak wskazano powyżej, w cenie zakupu wynoszącej 48 385 000 EUR uwzględnia się już oczekiwane koszty robót i budowy, a wysokość opłaty dzierżawnej zostanie poddana pełnemu przeglądowi po 20 latach. Ponadto PSV zobowiązało się do przeznaczenia wpływów z karnetów sezonowych na zapewnienie płatności z tytułu opłaty dzierżawnej i wniosło depozyt w wysokości dwuletniej opłaty za grunt (na okres początkowy wynoszący 10 lat).
- (30) Pod koniec okresu dzierżawy gmina nie tylko zbierze opłaty, ale również nadal będzie właścicielem gruntu pod stadionem, mającego prawdopodobnie większą wartość niż obecnie, oraz będzie miała różne możliwości ich wykorzystania. Budynki znajdujące się na tym gruncie również będą do dyspozycji gminy, bez jakiegokolwiek odszkodowania dla PSV.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (31) W ramach procedury gmina i PSV przesłały uwagi, które były identyczne z uwagami przedłożonymi przez władze niderlandzkie. Ponadto gmina opisała procedurę, która doprowadziła do przyjęcia decyzji o zakupie gruntu pod stadionem, oraz motywy, którymi się kierowała. Według gminy w styczniu 2011 r. zaczęto rozważać

opcję zawarcia z PSV umowy zakupu i dzierżawy zwrotnej. Zasadniczym celem było udzielenie wsparcia dla PSV za pomocą transakcji neutralnej dla budżetu, która nie przyniosłaby klubowi takiej korzyści finansowej, której nie mógłby otrzymać w warunkach rynkowych.

- (32) W tym celu i kierując się tymi założeniami, gmina zwróciła się o niezależną wycenę gruntu do firmy Troostwijk Taxaties B.V. (zwanej dalej „Troostwijk”) w celu określenia rynkowej ceny przedmiotowego gruntu i rzetelnej wysokości rocznej opłaty dzierżawnej. W marcu 2011 r. Troostwijk przekazał wycenę gruntu pod stadionem i innych działek, które PSV chciało sprzedać gminie. Została w niej określona cena w wysokości 41 160 000 EUR jako rynkowa cena gruntu pod stadionem w jego ówczesnym stanie oraz z uwzględnieniem jego przyszłego rozwoju. Metodyka wyceny wartości gruntu oraz wysokości opłaty dzierżawnej została zatwierdzona przez niezależne biuro rachunkowe działające na rzecz gminy. Wysokość opłaty dzierżawnej miałyby być wyższa od wartości odsetek, jakie gmina musi zapłacić z tytułu pożyczki zaciągniętej dla sfinansowania zakupu gruntu.
- (33) Po otrzymaniu w maju 2011 r. od Komisji wniosku o udzielenie informacji w sprawie planowanej transakcji gmina zwróciła szczególną uwagę na zapewnienie, by środek był zgodny z warunkami rynkowymi i nie miał wpływu na jej budżet. Gmina podkreśliła, że jest zainteresowana zakupem gruntu również z tego względu, że jest on zgodny z jej strategią nabywania gruntów i rozwoju. Gmina miałaby mieć własny interes w zakupie tego gruntu, który może mieć dla niej większą wartość niż dla innych potencjalnych inwestorów.

5. OCENA ŚRODKA – WYSTĘPOWANIE POMOCY PAŃSTWA NA MOCY ART. 107 UST. 1 TRAKTATU

- (34) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu pomoc państwa to pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzykanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Warunki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu mają charakter kumulatywny i z tego względu wszystkie warunki muszą być spełnione, by środek został uznany za pomoc państwa.

5.1. Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka państwu

- (35) Decyzja w sprawie środka, polegającego na zakupie gruntu pod stadionem i centrum treningowym *De Herdgang* za kwotę 48 385 000 EUR oraz późniejszego oddania go PSV w dzierżawę, została podjęta przez gminę. Ten środek dotyczy budżetu gminy, a zatem wykorzystania zasobów państwowych. Tak więc można go przypisać państwu.

5.2. Możliwy wpływ pomocy na wymianę handlową i na konkurencję

- (36) Władze niderlandzkie zakwestionowały wpływ ewentualnej pomocy na rynek wewnętrzny dla klubów, które nie uczestniczą w rozgrywkach piłkarskich na szczeblu europejskim. Jednakże zawodowe kluby piłki nożnej uznaje się za przedsiębiorstwa i podlegają one kontroli w zakresie pomocy państwa. Piłka nożna przybiera formę pracy za wynagrodzeniem i świadczenia usług za wynagrodzeniem; wykształciła wysoki poziom profesjonalizmu i w ten sposób zwiększyła swoje wpływy gospodarcze⁽⁵⁾.
- (37) Zawodowe kluby piłki nożnej prowadzą działalność gospodarczą na kilku rynkach, poza uczestnictwem w rozgrywkach piłkarskich, które mają wymiar międzynarodowy, na przykład w rynku transferowym dla piłkarzy zawodowych, reklamie, sponsoringu, sprzedaży artykułów promocyjnych czy relacjach w mediach. Pomoc udzielana zawodowym klubom piłki nożnej wzmacnia ich pozycję na każdym z tych rynków, z których większość obejmuje kilka państw członkowskich. Z tego względu, jeżeli zasoby państwowe są wykorzystywane do zapewnienia selektywnej korzyści dla zawodowego klubu piłki nożnej, bez względu na rozgrywkę, w których bierze udział, taka pomoc potencjalnie może zakłócić konkurencję i mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Sprawa C-325/08 Olympique Lyonnais ECLI:EU:C:2010:143, ust. 27 i 28; Sprawa C-519/04 P Meca-Medina i Majcen przeciwko Komisji ECLI:EU:C:2006:492, ust. 22; Sprawa C-415/93 Bosman ECLI:EU:C:1995:463, ust. 73.

⁽⁶⁾ Decyzje Komisji dotyczące Niemiec z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (sprawa SA.35135 (2012/N)), ust. 12, oraz Multifunktionsarena der Stadt Jena (sprawa SA.35440 (2012/N)), skrócone zawiadomienia w Dz.U. C 140 z 18.5.2013, s. 1, oraz z dnia 2 października 2013 r. w sprawie Fußballstadion Chemnitz (sprawa SA.36105 (2013/N)), skrócone zawiadomienie w Dz.U. C 50 z 21.2.2014, s. 1, ust. 12-14; Decyzje Komisji dotyczące Hiszpanii z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie ewentualnej pomocy państwa na rzecz czterech hiszpańskich zawodowych klubów piłkarskich (sprawa SA.29769 (2013/C)), ust. 28, Real Madrid CF (sprawa SA.33754 (2013/C)), ust. 20, oraz domniemanej pomocy na rzecz trzech klubów piłkarskich z regionu Walencji (sprawa SA.36387 (2013/C)), ust. 16, opublikowane w Dz.U. C 69 z 7.3.2014, s. 99.

5.3. Selektywna korzyść

- (38) Aby stanowić pomoc państwa, środek musi przynosić korzyść gospodarczą, której przedsiębiorstwo z niej korzystające nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych. Zakup gruntu od PSV i późniejsze oddanie mu go w dzierżawę mogłoby stanowić taką korzyść, o ile warunki byłyby korzystniejsze dla PSV, niż byłoby to uzasadnione warunkami rynkowymi.
- (39) Typowym interesem inwestora/właściciela gruntów w komercyjnej transakcji sprzedaży i dzierżawy zwrotnej jest sprawiedliwy zwrot z inwestycji w formie opłaty dzierżawnej w okresie dzierżawy oraz prawo własności do majątku będącego już w dyspozycji wiarygodnego najemcy. Inwestor/właściciel gruntów będzie właścicielem długoterminowego, w pełni wynajętego majątku wraz ze stałym strumieniem dochodów.

5.3.1. Stosowanie komunikatu w sprawie sprzedaży gruntów

- (40) Na potrzeby tej oceny władze niderlandzkie odwołują się do komunikatu w sprawie sprzedaży gruntów. Zgodnie z tym komunikatem sprzedaż gruntów i budynków przez władze publiczne nie stanowi pomocy, o ile, po pierwsze, władze publiczne przyjmą najwyższą lub jedyną ofertę złożoną w wyniku nieograniczonej procedury składania ofert oraz, po drugie, w przypadku braku takiej procedury cena sprzedaży zostanie ustalona w wysokości odpowiadającej co najmniej wartości określonej przez niezależnego eksperta ds. wyceny.
- (41) Komisja przypomina, że wytyczne zawarte w komunikacie w sprawie sprzedaży gruntów, zgodnie z deklaracją we wstępie do niego, dotyczą wyłącznie „sprzedaży gruntów i budynków będących własnością publiczną. Nie dotyczą one publicznego nabywania gruntów i budynków czy najmu lub dzierżawy gruntów i budynków przez władze publiczne. Takie transakcje mogą również zawierać elementy pomocy państwa.” Co więcej, w niniejszej sprawie samo określenie wartości gruntu nie jest wystarczające. Transakcja sprzedaży i dzierżawy zwrotnej obejmuje również opłatę dzierżawną. Należy również zbadać zgodność tej opłaty z rynkiem.
- (42) W każdym razie mechanizmy w komunikacie w sprawie sprzedaży gruntów są jedynie narzędziami umożliwiającymi stwierdzenie, czy państwo działało jak inwestor prywatny, a zatem stanowią jedynie konkretne przykłady stosowania testu prywatnego inwestora do transakcji dotyczących gruntów, zawieranych między podmiotami publicznymi i prywatnymi (?).

5.3.2. Spełnienie testu prywatnego inwestora

- (43) Z tego względu obowiązkiem Komisji jest dokonanie oceny, czy inwestor prywatny byłby skłonny zawrzeć ocenianą transakcję na tych samych warunkach. Nastawienie hipotetycznego prywatnego inwestora dotyczy ostrożnego inwestora, dla którego cel, polegający na normalnym oczekiwanym dochodzie, jest wyważony ostrożnością w zakresie dopuszczalnego ryzyka dla danej stopy zwrotu. Test prywatnego inwestora nie byłby spełniony, jeżeli cena za grunt zostałaby ustalona na poziomie wyższym niż cena rynkowa, a opłata dzierżawna – na poziomie niższym.
- (44) Władze niderlandzkie i gminne twierdzą, że gmina działała na podstawie (wcześniejszej) wyceny niezależnego eksperta i z tego względu spełniła test prywatnego inwestora. Transakcja została przeprowadzona na podstawie rynkowej wartości gruntu i z tego względu nie stanowiła korzyści dla PSV.
- (45) Komisja uważa, że co do zasady przestrzeganie warunków rynkowych może być stwierdzone na podstawie wyceny niezależnego eksperta.
- (46) W odniesieniu do zgodności z rynkiem wyceny niezależnego eksperta, na której oparła się gmina, w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania władze niderlandzkie zostały wezwane do uzasadnienia, dlaczego w swoich obliczeniach ekspert zastosował cenę gruntów wielofunkcyjnych zamiast ceny gruntu pod stadion. Komisja chciała również zapoznać się z uzasadnieniem marż zysku i marginesu ryzyka, zastosowanych do obliczenia wartości gruntu na potrzeby przyszłego rozwoju po upływie umowy dzierżawy długoterminowej.
- (47) Na podstawie informacji przekazanych przez Niderlandy i gminę Komisja zauważa, że zakup gruntu przez gminę był poprzedzony jego wyceną przeprowadzoną przez Troostwijk, niezależne przedsiębiorstwo zajmujące się wyceną gruntów. Kiedy w styczniu 2011 r. podjęto rozważania o zawarciu umowy sprzedaży i dzierżawy zwrotnej z PSV, zasadniczym celem było udzielenie PSV pomocy za pomocą transakcji, która nie zapewniłaby

(?) Zgodnie z testem prywatnego inwestora nie dochodzi do udzielenia pomocy państwa, jeżeli w analogicznych okolicznościach inwestor prywatny, działający w normalnych warunkach rynkowych w gospodarce rynkowej, mógłby być skłonny do udzielenia przedmiotowych środków beneficjentowi.

klubowi takiej korzyści finansowej, jakiej nie mógłby uzyskać w warunkach rynkowych. Z tego względu gmina zwróciła się do Troostwijk o określenie ceny rynkowej przedmiotowego gruntu oraz zgodnej z warunkami rynkowymi wysokości rocznej opłaty dzierżawnej.

- (48) Wydaje się, że założenia leżące u podstaw wyceny były rzetelne. W swoim sprawozdaniu z wyceny z marca 2011 r. Troostwijk dokonał oszacowania ceny rynkowej gruntu pod stadionem na podstawie jego ówczesnego stanu oraz uwzględniając perspektywy jego rozwoju, określając cenę w wysokości 41 160 000 EUR. Metodyka wyceny wartości gruntu i wysokości opłaty dzierżawnej została zatwierdzona przez niezależne biuro rachunkowe działające na rzecz gminy.
- (49) W sprawozdaniu Troostwijk z wyceny bierze się pod uwagę możliwe realistyczne i przewidywalne przyszłe scenariusze dotyczące gruntu. W sprawozdaniu bierze się pod uwagę możliwą zmianę sposobu zabudowy terenu, na którym znajduje się stadion, i stwierdza się, że w przypadku zniknięcia stadionu najprawdopodobniejszą opcją byłby obszar wielofunkcyjny z budynkami biurowymi i mieszkaniowymi. Jak podkreślono w sprawozdaniu z wyceny, to założenie jest realistyczne, zwłaszcza z uwagi na lokalizację gruntu w centrum miasta. W przypadku działek znajdujących się w centrum potencjał stopniowego wzrostu wartości jest o wiele wyższy niż w przypadku działek znajdujących się na obrzeżach. Sprawozdanie z wyceny odwołuje się również do ogólnej normy wyceny, zgodnie z którą podstawą określenia wartości gruntów jest najwyższe i najlepsze zastosowanie na danym obszarze.
- (50) Opisane przez władze niderlandzkie przyszłe wykorzystanie jest również zgodne z długoterminową strategią rozwoju przestrzennego gminy dla całego obszaru, na którym znajduje się stadion, jak opisano w motywie 22. Jak poinformowała gmina, prawdopodobieństwo uzyskania decyzji o przekształceniu gruntu byłoby bardzo wysokie w przypadku każdego inwestora na przedmiotowym gruncie.
- (51) W każdym razie zdaniem władz niderlandzkich obecny plan miejscowy dla gruntu na stadion i działalność handlową również ma znaczny potencjał gospodarczy.
- (52) Z tego względu można stwierdzić, że oparcie wartości gruntu w wycenie eksperta na wykorzystaniu wielofunkcyjnym jest dopuszczalne. Komisja zgodziła się już, że gmina może oprzeć wycenę gruntu na długoterminowych perspektywach rozwoju wartości działki na obszarze, który może być przedmiotem oczekiwanych usprawnień zgodnie ze strategią planowania biznesowego ⁽⁸⁾.
- (53) PSV będzie wypłacać gminie długoterminowy czynsz dzierżawny w wysokości określonej przez niezależne przedsiębiorstwo zajmujące się wyceną i obliczony na podstawie ceny założonej dla gruntu, uwzględniającej jego późniejsze ewentualne wykorzystanie na budynki mieszkalne i biura, z odniesieniem do stopy odsetkowej długoterminowych obligacji skarbowych w 2011 r. powiększonej o premię z tytułu ryzyka w wysokości 1,5 %.
- (54) Zatem wysokość opłaty dzierżawnej odzwierciedla już cenę szacowaną dla gruntu z przeznaczeniem innym niż sportowe. Jest ona zatem wyższa niż wysokość opłaty dzierżawnej obliczonej na podstawie aktualnego wykorzystania gruntu.
- (55) W sprawozdaniu zaznacza się, że dzierżawa długoterminowa na okres dłuższy niż 15 lat może wiązać się z pewnym ryzykiem dotyczącym zmiany wartości gruntu. Jednakże to ryzyko jest ograniczone przez kilka czynników, które zostaną poniżej omówione w motywach 56-59.
- (56) Założenia poczynione w sprawozdaniu z wyceny można uznać za ostrożne. W sprawozdaniu z wyceny określono oczekiwaną ewentualną wartość biur i mieszkań poprzez odniesienie do niedawnych inwestycji w sąsiedztwie oraz dodanie dodatkowego zabezpieczenia przed ryzykiem do ewentualnej ceny sprzedaży mieszkań w postaci wskaźnika intensywności zabudowy wynoszącego 80 % w porównaniu z analogicznymi projektami.
- (57) W odniesieniu do zakładanego wzrostu wartości gruntu o 1,7 %, odpowiadającego zakładanemu wskaźnikowi inflacji, w wycenie zawarto mechanizm korygujący: jako margines bezpieczeństwa uwzględniono odjęcie po 20 latach 22,5 % od skumulowanej wartości gruntów. W wyniku połączenia obu założeń szacuje się, że oczekiwany wzrost wyniesie 1,01 % rocznie w okresie trwającej 40 lat dzierżawy oraz 0,4 % rocznie przez pierwsze 20 lat. W ten sposób pierwotne założenie w wysokości 1,7 % w połączeniu z marginesem bezpieczeństwa wydaje się uzasadnione, biorąc pod uwagę, że przedmiotowym majątkiem jest grunt, w przypadku którego można się spodziewać utrzymania jego wartości lub jej zwiększenia, a także jego lokalizację w centrum miasta (choćby grunt przeznaczono obecnie do zastosowania komercyjnego, stawka opłaty dzierżawnej opiera się już na zakładanej wartości gruntu wielofunkcyjnego). Co więcej, stawka inflacji w Niderlandach w 2011 r. wyniosła 2,3 % ⁽⁹⁾, podczas gdy docelowy wskaźnik inflacji EBC wynosi 2 %. Obie te wartości są zdecydowanie powyżej oczekiwanego tempa wzrostu wartości gruntów przyjętego przez eksperta ds. wyceny.

⁽⁸⁾ Decyzja Komisji 2011/529/UE z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie środka pomocy C-37/04 (ex NN 51/04), wdrożonego przez Finlandię na rzecz Componenta Oyj (Dz.U. L 230 z 7.9.2011, s. 69), motyw 68-74.

⁽⁹⁾ <http://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG/countries/NL?display=graph>.

- (58) Oprócz tych zabezpieczeń dotyczących wysokości opłaty dzierżawnej, wynegocjowana przez gminę umowa dzierżawy zawiera różne inne postanowienia w celu uwzględnienia ewentualnych zagrożeń, zwłaszcza ryzyka braku płatności ze strony PSV. Klub piłki nożnej zapewni gwarancje płatności opłaty dzierżawnej w postaci jego dochodów ze sprzedaży karnetów sezonowych. PSV wpłacił również kaucję w wysokości 5 mln EUR, odpowiadającą opłacie dzierżawnej za okres około dwóch lat, która została odjęta od ceny zakupu i przekazana do przechowania zaangażowanemu notariuszowi na okres dziesięciu lat.
- (59) Strony uzgodniły, że na wniosek którejkolwiek ze stron wysokość opłaty dzierżawnej może zostać poddana pełnemu przeglądowi po okresie 20 lat. Ten przegląd będzie opierać się na nowym sprawozdaniu z wyceny. Podstawą do obliczenia nowej wysokości opłaty dzierżawnej będzie ówczesna wartość gruntu, wraz z odpowiednią stopą rentowności rządowych papierów wartościowych oraz premii z tytułu ryzyka. Jako dalsze zabezpieczenie dla gminy strony uzgodniły, że w przypadku nieprzestrzegania przez PSV jego zobowiązań z tytułu płatności opłaty dzierżawnej lub bankructwa prawo do korzystania z gruntu i stadionu przypadnie gminie. Ta klauzula stanowi odstępstwo od standardowych skutków na mocy niderlandzkiego prawa cywilnego, zgodnie z którym prawo wieczystego użytkowania stałoby się elementem masy likwidacyjnej i w ten sposób było wyłączane spod kontroli właściciela gruntu. W niniejszej sprawie po zakończeniu okresu dzierżawy gmina pozostanie właścicielem gruntu i zachowa kontrolę nad jego wykorzystaniem.
- (60) Chociaż założenia poczynione w sprawozdaniu z wyceny zdają się być zasadne, jak wskazano w motywach 48–57, to porównanie z innymi transakcjami komercyjnymi jest trudne, ponieważ umowy dzierżawy przedłożone przez władze niderlandzkie do celów porównawczych mogą dotyczyć różnych sektorów (na przykład sektora mieszkaniowego w Amsterdamie). Z tego względu przy dokonywaniu oceny, czy przedmiotowa transakcja jest zgodna z testem prywatnego inwestora, Komisja zbadała, czy odmienna podstawa transakcji handlowej – opierająca się na udzieleniu przez Eindhoven pożyczki na rzecz PSV z gruntem jako zabezpieczeniem – mogłaby służyć jako punkt odniesienia.
- (61) Komisja zauważa, że wysokość opłaty dzierżawnej, jaką ma wносить PSV, jest wyższa od stawki rynkowej z tytułu takiej pożyczki, o ile weźmie się pod uwagę różnice między transakcją sprzedaży i dzierżawy zwrotnej a pożyczką. Najistotniejsza różnica odnosi się do faktu, że gdyby PSV miało utracić wypłacalność po uzyskaniu pożyczki od gminy, gmina w najlepszym razie otrzymałaby zwrot kwoty referencyjnej pożyczki. Nie byłaby w stanie odnieść korzyści z jakiegokolwiek wzrostu wartości gruntu powyżej kwoty referencyjnej pożyczki. W umowie sprzedaży i dzierżawy zwrotnej gmina staje się właścicielem gruntu z początkiem obowiązywania umowy dzierżawy i dysponuje pełnym prawem własności w przypadku niedotrzymania zobowiązań. Gmina położyła na to nacisk przy podejmowaniu decyzji w sprawie środka, biorąc w szczególności pod uwagę, że gwarantowane prawo do pełnego dysponowania gruntem po ewentualnym niedotrzymaniu zobowiązań przez PSV odbiega na korzyść gminy od ogólnych postanowień prawa niderlandzkiego (motyw 59). Wszelki wzrost wartości gruntu (po ustaleniu warunków pożyczki) przyniesie zatem gminie wyłącznie korzyści.
- (62) Należałoby więc oczekiwać, że transakcja sprzedaży i dzierżawy zwrotnej będzie miała a priori niższą oczekiwaną stopę zwrotu niż pożyczka. Stopa zwrotu pożyczki przy zabezpieczeniu wysokiej jakości, udzielana przedsiębiorstwu o ocenie kredytowej zbliżonej do klubu piłki nożnej PSV, stanowiłaby zatem górny limit wskaźnika odniesienia.
- (63) Wobec braku wiarygodnych zastępczych wskaźników rynkowych⁽¹⁰⁾ należałoby określić rynkową stopę referencyjną dla alternatywnego scenariusza pożyczki udzielanej na rzecz PSV na podstawie komunikatu Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽¹¹⁾. Dla zachowania ostrożnego podejścia takie obliczenie należałoby przeprowadzić z uwzględnieniem niskiej wiarygodności kredytowej PSV w 2011 r. oraz wysokiego poziomu zabezpieczenia pożyczki (tzn. gruntu). Tak uzyskana stopa referencyjna wyniosłaby zatem 6,05 %.
- (64) Pożyczkodawca oczekuje zatem stopy zwrotu o 1,01 % wyższej niż gmina w transakcji sprzedaży i dzierżawy zwrotnej. Jednakże gmina nadal działa jak inwestor prywatny, jeżeli pożyczkodawca jest gotów do zrezygnowania ze stopy zwrotu w wysokości 1,01 % w zamian za ewentualny wzrost wartości gruntu (zob. motyw 61). Na podstawie cech transakcji taki potencjał wzrostu jest wart co najmniej 1,01 %, a zatem stopa zwrotu oczekiwana przez gminę z tytułu transakcji sprzedaży i dzierżawy zwrotnej wydaje się zgodna z rynkowymi wskaźnikami odniesienia.
- (65) Z tego względu wydaje się, że operacja sprzedaży i dzierżawy zwrotnej nie powoduje nienależnej korzyści dla PSV i zapewnia gminie stopę zwrotu spełniającą kryteria testu inwestora prywatnego.
- (66) Należy wreszcie zauważyć, że zdaniem władz niderlandzkich roczna opłata dzierżawna jest porównywalna z czynszem płaconym za wynajem stadionów przez zawodowe kluby piłki nożnej w innych regionach kraju. Chociaż takie porównanie jest trudne z uwagi na odmienne lokalizacje, należy podkreślić, że te inne kluby płacą roczny czynsz nie tylko za grunt pod stadionem, ale za cały kompleks stadionowy. Dla porównania, PSV jest właścicielem swojego stadionu, ponosi koszty jego funkcjonowania i utrzymywania oraz płaci dodatkową opłatę dzierżawną za grunt pod nim.

⁽¹⁰⁾ W tym przypadku nie istniały wystarczające dane do zbudowania zastępczego wskaźnika rynkowego dla stopy referencyjnej.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

6. WNIOSEK

- (67) Komisja stwierdza zatem, że wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania zostały dostatecznie rozwiane. Przy zakupie gruntu pod stadionem i oddaniu go PSV w dzierżawę zwrotną gmina zachowywała się w taki sam sposób, jak zachowałby się potencjalny inwestor prywatny w analogicznej sytuacji. Z tego względu transakcja nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środek przyjęty przez Niderlandy na rzecz klubu piłki nożnej PSV w Eindhoven nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL